

ECHO TYGODNIA

Cena
\$ 1.25

NIEZALEZNY MAGAZYN DLA KAŻDEGO Nr 252 Toronto 20-26 sierpnia 1987

Pamiętaj!
23 sierpnia
Dzień Czarnej
Wstążki

JACEK ADOLF

PRL WYCIĄGA DŁOŃ DO EMIGRANTÓW

Glodowka pod konsuletem PRL w Toronto w 1984 roku. Czy kiedyś jeszcze znowu będziemy musieli urządzać glodowki, żeby się połączyć z najbliższymi?

PRÓBY ZAREJESTROWANIA SOLIDARNOŚCI!

11 bm Sąd Najwyższy w Warszawie zapowiedział ze 25 sierpnia ogłosić orzeczenie w czterech sprawach o rejestrację nowych organizacji związkowych, trzech w Torontu i jednej w Szczecinie. We wszystkich czterech sprawach w pierwszej instancji odrzucono wnioski o rejestrację.

Komitety założycielskie nowych związków zawodowych nie dają jednak za wygraną i domagają się od władz respektowania prawa zrzeszania się w związki zawodowe bez kontroli pracodawców.

Obecna ustawa związkowa ogranicza do jednej liczby organizacji związkowych

Dokonczenie str 6

IŁY NA ZŁOM

Warszawa, 13 sierpnia, czwartek. Jak zapowiedział dyrektor PLL Lot, samoloty Iljuszyn 62 M będą kolejno wycofywane z eksploatacji.

Iły mają być poddawane wzmożonej profilaktycznej kontroli, nakazanej przez komisję rządową po katastrofie samolotu tego typu pod Warszawą.

Polskie Linie Lotnicze wprowadzą do obsługi pasażerów wydzierżawiony w Stanach Zjednoczonych samolot

typu DC 8. Maszynę tę udostępni firma z Miami. DC 8 ma latać w czarterze LOTu przez rok.

W związku z tym LOT przewiduje trudności z potwierdzaniem rezerwacji na rejsy do Stanów Zjednoczonych, Kanady, Tajlandii, Chin i Indii, a także z powrotem do Polski. Stwierdza to komunikat ogłoszony za pośrednictwem środków masowego przekazu w PRL.

PÓŁ MILIONA NA JASNEJ GÓRZE

Częstochowa, 15 sierpnia, sobota. 'Radio Wolna Europa nie da się zagłuszyć' - takie hasło widniało na jednym z transparentów, które można było dostrzec w półmilionowym tłumie pielgrzymów, przyszytych na Jasną Górę na do roczne uroczystości Najświętszej Marii Panny.

Oprócz licznych transparentów Solidarności, korespondenci zagraniczni dostrzegali też transparenty ruchu Wolność i Pokój oraz Konfederacji Polski Niepodległej.

Przemawiając do pielgrzymów od ołtarza, wzniesionego na murach jasnogórskiego klasztoru, prymas Polski Kardynał Józef Glemp mówił o historycznym znaczeniu trzeciej pielgrzymki Papieża do Polski w czerwcu tego roku.

Sens ten, mówił ks. prymas, nie został zrozumiany przez tych, których zawodowym obowiązkiem jest przekazywanie informacji. Prymas

Glemp zaprzeczył, jakoby w swych homiliach Ojciec Święty miał na myśli Solidarności pisaną z małej litery. Mieszanie Solidarności, pisanej przez duże "S", ze "solidarnością" pisaną przez małe "s" prowadzi, zdaniem kardynała Glempa, do szkodliwego sensacjonalizmu.

Nawiązując do homilii Jana Pawła II wygłoszonej w Gdyni, podczas której Papież kilkakrotnie wspominał o Solidarności, prymas Glemp oświadczył, że Papież mówił o prawie robotników do zakładania własnych związków zawodowych i wykorzystał homilię do ujawnienia głębszego znaczenia pojęcia solidarności. Papież nie chciał włączyć się w bieżące wydarzenia, dodał prymas Glemp.

W dalszej części swej homilii prymas Polski mówił o nawiązaniu stosunków dyplomatycznych między PRL a Watykanem. Według agencji UPI, pielgrzymi wysłuchali przemówienia prymasa Glempa w milczeniu.

W "Przekroju" wybuchła bomba. Władze PRL, za pośrednictwem najpoczytniejszego polskiego tygodnika, zapowiedziały właśnie, że zupełnie zmienią swą dotychczasową politykę wobec polskiej emigracji zarówno na Zachodzie jak i w ZSRR.

"Przekrój" z 9 sierpnia zamieścił obszerny wywiad z sekretarzem generalnym Towarzystwa Łączności z Polonią Zagraniczną "Polonia" Józefem Klasą. Jest oczywiście, że Klasa (n b - partyjny aparatczyk z długoletnim stażem) nie wypowiada tu tylko swych prywatnych poglądów, lecz przedstawia stanowisko "wierzchołkowe", powołuje się zresztą na Jaruzelskiego.

Pełny tekst wywiadu drukujemy na stronach 4 i 5 dzisiejszego *Echa Tygodnia*. Tutaj przedstawiamy główne punkty wystąpienia Klasy, wraz z komentarzem.

Wywiad daje się odczytać jako przesłanie do nas - emigrantów. Oto co ma nam dziś do powiedzenia władza w PRL.

● **Przyjeżdżajcie! Wszyscy - nie dzielimy was już na różne kategorie, na mniej i bardziej pożądanых**

Klasa mówi: "nie musimy się już obawiać szerokiego otwierania bram do Polski. Zwłaszcza dla naszych rodaków zamieszkałych na obczyźnie". A dalej: "Nie można kogokolwiek, tylko dlatego, że ma odmienne poglądy polityczne, traktować jak zdrajcę".

● **Jestecie cenni dla kraju, wszyscy - ci o odmiennych poglądach też**

Klasa mówi: "fakt, że Gorbaczow rozmawia z Sacharowem, oznacza zmianę stosunku do człowieka o innych poglądach politycznych".

"W ostatnich latach opuściło Polskę tysiące młodych, prężnych, wykształconych ludzi. Nikt się z tego w Polsce nie cieszy, nawet jeśli mowa o tych, którzy uprawiają na emigracji hałaśliwą, antypolską propagandę. Ale skoro wyjechali, to trzeba realnie uznać ten fakt i nie robić niczego, co mogłoby ich od Polski oddzielać".

"Jesteśmy bliscy wspólnego pojmowania - my tutaj, w kraju - czym jest dla Polski jej wielomilionowe wychodźstwo. Bo albo uważamy, że jest złem koniecznym, przed którym należy się bronić, tak jak to było w czasach stalinowskich, albo jest potencjalnym dobrem. Jeśli tak, to trzeba to wspólne dobro chronić, jednocząc w interesie Polonii i Polski".

● **Chcemy z wami prowadzić dialog, chcemy zmienić nasz stosunek do was**

Klasa mówi (o ludziach, którzy są poza krajem i mają odmienne niż władza w PRL poglądy polityczne): "Ich przecież do Rady Konsultacyjnej nie zaprosimy, ale z nimi także musimy podjąć dialog, zmienić do nich nasz stosunek, podobnie jak zrobiliśmy to tu, w kraju".

● **Chcemy działać wspólnie z wami i z waszymi organizacjami**

Klasa mówi: "wiele jest takich dziedzin, gdzie powinniśmy działać wspólnie i niezależnie od zasadniczych różnic politycznych. Tak, jak to już robimy z wieloma organizacjami, fundacjami, czy klubami polonijnymi, a więc nauka języka, historii i kultury polskiej, wspólne badania i wydawnictwa dotyczące Polski i Polonii, podtrzymywanie tradycji narodowych, folkloru, organizowanie turystyki do Polski".

● **Chcemy, byście byli jak najciszej związani z krajem**

Klasa: "to jest najważniejsze - aby ten milion Polaków (którzy po wojnie opuścili kraj) nie zrywał, lecz umacniał swoje stosunki z ojczyzną. I w takim kierunku muszą iść nasze programy i działania".

"trzeba uczynić wszystko, aby oni (imigranci z ostatnich lat) - tak jak i całe nasze 13-milionowe wychodźstwo - byli jak najciszej z krajem związani. Uczuciowo, kulturalnie, ale także ekonomicznie".

● **Chcemy robić z wami interesy**

"Musimy stworzyć takie regulacje prawne i systemy zachęty, ekonomiczne, aby nasze wychodźstwo inwestowało, handlowało, prowadziło interesy ze starym krajem z chęcią i możliwości godziwego zysku".

● **Zasadnicze różnice polityczne nie powinny przeszkadzać w stosunkach emigracji z krajem**

Klasa: "z naciskiem podkreślam, że różnice w politycznych poglądach nie mogą stanowić przeszkody, kiedy w grę wchodzi wspólne dobro narodu".

"Dzisiejszy człowiek, nawet gorący patriota, chce być jednocześnie obywatelem świata w tym sensie, aby granice państw czy systemów politycznych nie stanowiły przeszkody".

"wszelkie próby 'upolitycznienia' współpracy z naszym wychodźstwem zawsze odbijały się niekorzystnie dla obu stron. Należy odsuwać wszelkie akcenty polityczne, koncentrować wysiłki na tym, co łączy, co stanowi wspólne dobro wszystkich Polaków".

● **Chcemy współpracować z Kościołem na niwie emigracyjnej**

"Papież zawsze przypomina naszej emigracji skąd wyrosła - nie inaczej postępuje prymas".

"wracając do nauczania języka polskiego na Zachodzie - musimy stworzyć system oparty na współpracy z duszpasterstwem polonijnym".

"Kościół zawsze prowadził działalność integrującą naszą emigrację".

Ciąg dalszy str 4

● **Wyroki w procesie czarnobylskim** 6 osób oskarżonych o niedbalstwo, które doprowadziło do katastrofy w elektrowni atomowej w Czarnobylu, otrzymało wyroki od dwóch lat do 10 lat obozu pracy 10 lat łagru otrzymali dyrektor elektrowni, główny inżynier i jego zastępca. Szef zmiany otrzymał 5 lat łagru, kierownik elektrowni - 3 lata, a naczelny inżynier - 2 lata. Dodatkowo, dyrektor elektrowni W Briukanow został uznany winnym naduzycia władzy i skazany za to wykroczenie na dodatkowe 5 lat łagru. Tę ostatnią karę odsiadywać będzie równolegle z karą 10 lat, ponieważ w myśl ustawodawstwa sowieckiego można odsiadywać kary równolegle. Wszyscy skazani zostali aresztowani w 6 tygodni po katastrofie, która wydarzyła się 26 kwietnia ubiegłego roku. Wysłuchali spokojnie orzeczenia sędziego. Jedynie ich rodziny obecne na sali były widocznie poruszone, niektórzy płakali. Oskarżeni niezmiennie utrzymywali, że nie są winni tragedii. Do wybuchu doszło ich zdaniem na skutek wadliwej konstrukcji reaktora.

● **Oskarżenia przeciw Rustowi** Sledczy sowiecki prowadzący sprawę młodego, zachodniemieckiego pilota Mathiasa Rusta powiedział, że będzie on oskarżony o trzy pogwałcenia sowieckiego prawa nielegalne przekroczenie granicy sowieckiej, nieprzestrzeganie przepisów pilotażu i chuliganstwo. Za samo nieprzestrzeganie zasad pilotażu grozi Rustowi kara 10 lat więzienia. Za nielegalne przekroczenie granicy maksymalna kara wynosi 3 lata, natomiast za chuliganstwo można otrzymać do 5 lat. Obserwatorzy zwracają uwagę, że najczęściej kary odsiadywane są równolegle, ale w wypadku Rusta może być inaczej, gdyż wszystko wskazuje na to, że władze sowieckie potraktowały sprawę bardzo poważnie. Rust wylądował na Placu Czerwonym w Moskwie 28 maja br. i od tego czasu znajduje się w moskiewskim więzieniu Lefortowo.

● **Protest czeskich katolików przeciwko wyrokom na księży** Austriacka agencja prasowa poinformowała o protestach zorganizowanym przez grupę czeskich katolików, oponujących przeciwko wyrokom na dwóch księży, oskarżonych o odprawianie mszy i wysłuchanie spowiedzi w domach prywatnych. Grupa wystosowała

list do ministra spraw zagranicznych Watykanu arcybiskupa Achille Silvestrini. 80-letni ksiądz L. Hanus otrzymał karę roku więzienia z zawieszeniem za wysłuchanie spowiedzi bez zezwolenia władz, a 62-letni ksiądz S. Jaworski został skazany na 8 miesięcy za odprawienie mszy w prywatnym domu. "Dwa ostatnie wyroki - piszą protestujący katolicy - są tylko częścią akcji, która jest dowodem tego, że Czechosłowacja nie przestrzega postanowień Karty Helsińskiej ani Rezolucji Praw Człowieka ONZ".

● **Władze sowieckie zapowiedziały oddanie kościoła mieszkańcom Kłajpedy** Agencja TASS podała, że Kościół Królowej Pokoju w Kłajpedzie zostanie zwrócony wiernym w najbliższych dwóch latach. Kościół ten władze sowieckie w 1960 roku zamieniły na salę miejską. Mieszkańcy Kłajpedy rozpoczęli jego budowę w okresie odwilży po śmierci Stalina. Kiedy został ukończony w 1960 r. władze natychmiast go przejęły, zburzyły wieżę i zamieniły w salę miejską. Ksiądz Lindas Povilonis, który angażował się w budowę kościoła skazany został na 8 lat więzienia za rzekomo nielegalny handel materiałami budowlanymi. Po wyjściu z więzienia został biskupem, a obecnie stoi na czele konferencji biskupów litewskich.

● **Reformy w Bułgarii?** Bułgarska agencja prasowa podała wiadomość o zatwierdzeniu przez komitet centralny bułgarskiej partii komunistycznej reformy T. Ziwkowa. 143 członków komitetu przyjęło propozycję Ziwkowa podczas 2-dniowego plenum w Sofii. Wśród najważniejszych reform agencja wymieniła zezwolenie na głosowanie obywateli poprzez referendum w sprawach dotyczących ważnych zagadnień, oraz punkt, stawiający warunek, by w wyborach do Zgromadzenia Narodowego brało udział przynajmniej dwóch kandydatów na każde miejsce. Ostatnie decyzje, agencja określiła, jako próbę demokratyzacji kraju i uelastycznienia gospodarki.

● **Co z żołnierzami USA zaginionymi w Wietnamie?** W stolicy Wietnamu Hanoi doszło do trzydniowych rozmów między specjalnym wysłannikiem prezydenta Reagana J. Vessey'em a ministrem spraw zagranicznych Wietnamu

Nguyen Co Thach'em na temat żołnierzy USA zaginionych podczas wojny wietnamskiej. W koncowym oświadczeniu stwierdza się, że USA "udzieli pomocy humanitarnej ofiarom wojny wietnamskiej" w zamian za co Wietnam pomoże ustalić los 1776 żołnierzy amerykańskich zaginionych podczas wojny. W najbliższej przyszłości eksperci obu krajów spotkają się dwukrotnie, by omówić dalsze kroki w celu spełnienia żądań Stanów Zjednoczonych, domagających się ustalenia losu zaginionych żołnierzy. W oświadczeniu rozmowy określa się jako konstruktywne, szczere i otwarte. J. Vessey jest pierwszym wysłannikiem prezydenta Stanów Zjednoczonych w Wietnamie od roku 1977, kiedy to L. Woodcock na zlecenie J. Cartera prowadził rozmowy na temat obustronnej normalizacji stosunków.

● **Przytułek dla ubogich w Watykanie** Idea budowy schroniska dla ubogich w Watykanie wyszła od Papieża Jana Pawła II podczas jego wizyty w tzw. "umieralni" Matki Teresy w Kalkucie 3 lutego 1986 r. Jeszcze w tym roku rozpocznie się budowa przytułku z 74 miejscami w pobliżu Bazyliki św. Piotra, pomiędzy bramą Cavalegeri a wejściem do auli Pawła VI (sala błogosławieństw). Schronisko prowadzić będą siostry Matki Teresy z Kalkuty.

● **Chłodne przyjęcie Clarke'a w RPA** Minister spraw zagranicznych Kanady przebywający z krótką czterokrajową wizytą w Afryce spotkał się z chłodnym przyjęciem w Republice Południowej Afryki. Prządowa gazeta "The Citizen" przeddzień wizyty Clarke'a stwierdziła w komentarzu redakcyjnym "Nie wiemy czy Kanadyjczycy posługują się wyrażeniem "spadaj" (Get lost), ale właśnie tę radę oferują Clarke'owi". Clark spotkał się w Pretorii z ministrem spraw zagranicznych RPA P. Botha. Spotkanie trwało 2 i pół godziny (godzinę dłużej niż zaplano-

wano). Omawiano m.in. problem N. Mandeli, przywódcy Afrykańskiego Kongresu Narodowego, przebywającego od lat w więzieniu, problemy przemocy w rozwiązywaniu zagadnień politycznych i społecznych oraz problem reformy politycznej. Obydwaj ministrowie różnili się opinią dosłownie we wszystkich poruszonych sprawach. RPA zaprosiło na czas wizyty Clarke'a 7 Kanadyjczyków, w tym czworo Indian Cree, którzy skrytykowali rząd Mulroneya'ego na konferencji międzynarodowej. Indianie podkreślili, że Kanada powinna "wyczyszczyć swoje podworko" zanim podejmie się krytyki RPA za apartheid. Z ostrym atakiem na zachodnie rządy wystąpił premier RPA Peter Botha za mieszanie się do wewnętrznych spraw RPA. Zagroził nałożeniem ograniczeń na dyplomatów, angażujących się w "pozaparlamentarną politykę" - oczywiście odniesienie do spotkań z zakazanym Afrykańskim Kongresem Narodowym. Przed przybyciem do RPA Clark spotkał się w stolicy Zambii Lusace z przywódcami AKN. Wezwali oni ponownie rząd kanadyjski i pozostałe rządy zachodnie do zerwania stosunków dyplomatycznych z RPA.

● **Wyciek gazu podczas podziemnej próby nuklearnej w ZSSR** Związek sowiecki przyznał, że podczas podziemnej eksplozji nuklearnej, przeprowadzonej 2 sierpnia br. na wyspie Nowa Ziemia miał miejsce wyciek gazu. Agencja TASS podała, że prowadzi się w tej sprawie wyjaśnienie, podkreślając jednak, że nie miał miejsca żaden radioaktywny opad. Wczesniej Norwegia stwierdziła, że nastąpił nieznaczny wzrost radioaktywności powietrza w Norwegii, Szwecji i Danii.

● **Zamordowanie żony szefa mafii** W Kataniu na Sycylii została zastrzelona 55-letnia Lucia Alloruzzo, żona Giuseppe Alloruzzo, przebywają-

cego w więzieniu szefa sycylijskiej mafii. Według włoskiej policji jest to pierwszy przypadek złamania mafijnego kodeksu honoru, który tradycyjnie zabraniał mieszania w konflikt klanów kobiety i dzieci. Świadczy on o próbie całkowitego zniszczenia jednej z najpotężniejszych rodzin mafijnych. W lipcu br. w pobliżu swego domu został zastrzelony 19-letni syn Giuseppe Alloruzzo.

● **Po wizycie Honeckera w RFN wymiana szpiegów** W przygranicznym miasteczku Herleshausen miała miejsce pomiędzy NRD i RFN wymiana szpiegów. Niemcy Zachodnie uwolniły trzech szpiegów wschodniemieckich, w tym 63-letniego M. Rotscha, który otrzymał karę 8 i pół lat więzienia za przekazanie Związkom sowieckim tajemnic myślicy Tornada. NRD uwolniła Christe Schumann, przyjaciółkę rozstrzelanego w 1979 za szpiegostwo wysokiego oficera wschodniemieckiej marynarki wojennej oraz W. Wilmsa odsiadującego karę dożywocia. Według źródeł dobrze poinformowanych na wymianę szpiegów zgodził się przywódca NRD E. Honecker, odpowiadając przychylnie na prośbę władz zachodniemieckich podczas swej wizyty w Niemczech Zachodnich.

● **Amerykańskie placówki dyplomatyczne i wojskowe w stanie pogotowia** Amerykański Departament Stanu ostrzegł amerykańskie placówki dyplomatyczne i wojskowe na całym świecie przed poważnym terrorystycznym zagrożeniem ze strony Iranu. Ajatollah Khomeini zapowiedział odwet za amerykańską eskortę kuwejckich tankowców w Zatoce Perskiej i za śmierć 275 pielgrzymów irańskich w Meccie. Prezydent Reagan oświadczył, że nie da się zastraszyć "Jestesmy ludzmi tolerancyjnymi, ale nie ustępujemy przed zastraszaniem" - podkreślił Reagan.

David Lange

Niestety dotychczasowy premier Nowej Zelandii 45-letni David Lange pozostanie na stanowisku przez następne trzy lata. Jego Partia Pracy wygrała sobotnie (15 sierpnia) wybory otrzymując 46,4% głosów i zdobywając w 97-osobowym, jednoizbowym parlamencie 56 miejsc poselskich (1 miejsce więcej w porównaniu z poprzednią kadencją). Partia Narodo-

wa pod przywództwem 52-letniego Jima Bolgera uzyskała 44,6% głosów i 41 miejsc poselskich (o trzy więcej). Partia Demokratyczna posiadająca w poprzednim parlamencie dwóch posłów w obecnych wyborach utraciła ich obydwu.

Lange wstąpił się w poprzedniej kadencji na arenie międzynarodowej tym, że zabronił wpływać do nowozelandzkich portów okrętom zdolnym do przewożenia broni nuklearnej, co praktycznie godziło wyłącznie w wojenne okręty amerykańskie. W efekcie po pewnym okresie oczekiwania przez USA na zmianę

decyzji Langego (mediowała Australia) Stany Zjednoczone usunęły Nową Zelandię z utworzonego w 1952 roku przez USA, Australię i Nową Zelandię paktu obronnego ANZUS.

Podczas obecnej kampanii wyborczej Lange ponownie podtrzymał swe pacyfistyczne stanowisko. Co więcej, ostro zaatakował także Francję za to, że przeprowadza próby z bronią nuklearną na Południowym Pacyfiku. Dodajmy, że próby te mają miejsce w odległości 4800 km (!) od północno-wschodniej Nowej Zelandii.

Bolger prowadził swą

W NOWEJ PREMIER

ECHO TYGODNIA
WYDAJĄ I REDAGUJĄ

JACEK ADOLF I GRAŻYNA FARMUS

TEL. 743 - 5706 766 - 3774

ADRES POCZTOWY

51 a Thistle Down Blvd

REXDALE, ONT M9V 4A6

ADVERTISEMENTS

● Display ads \$ 7 column inch ● Full page \$ 700 half page \$ 400

● Classified ads \$ 4 (up to 25 words) 5+ each additional word

● Box \$ 1.50 each issue

Redakcja zastrzega sobie prawo do zmian i skróto w n i d e s t a n y c h l i t e r a t u r a i m a t e r i a l a c h

Przenumerata półroczna \$ 25 roczna \$ 50

GDZIE PĘDZI BŁĘKITNA MASZYNA Z CZERWONYM MASZYNISTĄ?

✓ Larry Grossman, przywódca konserwatystów uważa, że ludzie skłonni są głosować na kogoś z kim nie zgadzają się nawet, ale podziwiają jego upor i postawę. Grossman nie ma dużego szczęścia do środków przekazu i liczyć może na dalekie strony tutejszych dzienników, jednak debata telewizyjna dała mu równe szanse zaprezentowania poglądów partii, która rządząc Ontario przez wiele lat przyczyniła się do jej bogactwa i stabilizacji. A oto program konserwatystów w najogólniejszym ujęciu

□ 3,9 miliarda dolarów w ciągu 5 lat dla szkół - co podniesie koszty utrzymania szkolnictwa przez prowincję do 60 procentów,

□ 83 miliony dolarów na wprowadzenie do szkół średnich, podstawowych i zawodowych testów dla studentów, co zarówno zobiektywizowało by badanie poziomu wiedzy uczniów, jak również określało by w dużym przybliżeniu poziom szkół

□ 2 miliardy dolarów na pomoc dla przedsiębiorstw i pracowników w celu przeprofilowania produkcji i wzrostu konkurencyjności w momencie wprowadzenia wolnego handlu z USA,

□ Wybudowanie, kosztem 402 milionów dolarów linii kolejki podziemnej wzdłuż ulicy Sheppard Ave

□ 2 miliardy na dalszy rozwój rolnictwa i ochronę farmarow

□ 50 milionów na znalezienie rozwiązań komunikacyjnych, które zlikwidowałyby korki w mieście

□ Redukcja miliardowego deficytu prowincji

□ Obniżenie podatków prowincjonalnych

□ Niedopuszczenie do wprowadzenia drugiego języka, jako oficjalnego w Ontario

Jakie skutki odniesie debata telewizyjna, zapytano Grossmana, zwanego czerwonym Torysem? - odparł Peterson w półtorej godziny nie zmieni tego co zrobił, Bob Rae nie zmieni swej politycznej filozofii, Grossman nie poprawi swego obrazu

Debatę obejrzało 1,4 miliona widzów. Wstępne badania opinii publicznej wykazały, że Peterson wypadł w niej nieco słabiej niż oczekiwano, zresztą rolę miał bardzo trudną. Był bowiem w defensywie. Grossman był agresywny i debata nie była bynajmniej nudna, zwłaszcza w momencie, gdy Bob Rae nie wychodząc z roli sułtana liberałów spierał się o zasługi, sukcesy "koalicji" Lib-NDP w ostatnich miesiącach. Wybory są okazją do zaprezentowania Czytelnikom kanadyjskich polityków w miarę kontaktów i możliwości. Na str. 6 red. J. Adolf prezentuje sylwetkę kandydatki z ramienia NDP Elaine Ziemby. W przyszłym numerze G. Farmus zaprezentuje kandydata partii konserwatywnej Yuriya Shymko

Ogłoszenie wyborcze, które zamieszczamy poniżej objaśnia kto może wziąć udział w wyborach prowincjonalnych. Nowo przybyłym informujemy, że aby zostać wyborcą trzeba być obywatelem kanadyjskim, mieć 18 lat i przebywać w Ontario powyżej 6 miesięcy oraz potwierdzić swą obecność na liście wyborczej

DOM MARZEN I SNOW (WYBORCZYCH)

✓ Sukces wyborczy w dużym stopniu zależy od wielkości kręgu ludzi, do którego adresujemy wyborcze obietnice i to te z gatunku spełnialnych. Blisko 76 procent wyborców w Ontario ma roczny dochód rodzinny niższy niż 40 000 dolarów

System wartości w tym kraju, a także zwykły rachunek ekonomiczny skłania ludzi do nabywania domów na

własność. Niestety ceny domów wzrosły w ostatnich latach niebotycznie, zwłaszcza w metropolii torontonskiej. Równoległe wysokie są czynsze, uzależnione od wielkości hipotek (pożyczek na dom). Jak w takich warunkach odłożyć na wymarzony dom?

Jeszcze przed dwoma laty rząd federalny akceptował ulgę podatkową zwaną Home Ownership Savings Plan, która pozwalała na potrącanie od podatku określonych sum odkładanych na specjalnym koncie. Konserwatysty uznali, że regulowana odgórnie przez państwo ulga podatkowa, tak widoczna dla podatnika sprzyja niewidocznej spirali cen domów i zlikwidowali HOSP

David Peterson w ramach kampanii przed wyborami prowincjonalnymi 10 września obiecuje, że przywróci ten typ ulgi dla rodzin zarabiających nie więcej niż 40 tysięcy dolarów, by umożliwić im zgromadzenie oszczędności na zakup pierwszego domu

Sprawy mieszkaniowe zajmują wiele miejsca w programie partii liberalnej. Peterson twierdzi, że rząd prowincjonalny jest w stanie przeznaczyć 103 miliony dolarów na 3300 nowych, nie obliczonych na zysk mieszkań, jak również zwiększenie pomocy rządowej dla rodzin mało zarabiających kosztem 9,3 milionów, w celu opłacenia czynszu. Liberalowie nie sprecyzowali gdzie i kiedy planują budowy

Inna obietnica wyborcza liberałów?

Zmniejszenie klas w szkołach podstawowych kosztem 300 milionów dolarów. A także 5000 dolarów na starszą osobę, która nie osiągnęła jeszcze wieku emerytalnego, a chciałaby się przekwalifikować

NDP A PACYFISCI

✓ Wraz z rosnącą krajową popularnością NDP pojawiła

atomowej, licząc na to, że będzie w stanie samo bronić swej suwerenności. Ogłoszenie się strefą zdenuklearyzowaną nie jest w tej mierze żadną gwarancją. Pewną gwarancją jest polityka odstraszania. Nowa Zelandia jako część Zachodu wyłamała się z tej polityki. Utrzymanie międzynarodowego pokoju jest proporcjonalne do potęgi Zachodu i jego obronnej wspólnoty. Nowozelandzki wyłom może być z wojskowego punktu widzenia nieznaczny, ale czyni on w elkie polityczne i moralne spustoszenie, gdyż uwypukla izolacjonizm obrony kosztem międzynarodowego układu obronnego

Lange uprawia samobójczą politykę obronną. Nadzieja w tym, że naród można niekiedy uwiesić, ale nie da się go na dłuższą metę oszukać. Dlatego przewiduję, że zostanie się Nowej Zelandii z ANZUS-em jest tymczasowe i skończy się z wynikiem następnego wyborów

ZBIGNIEW FARMUS

się opinia, iż partia musi złagodzić kontury swego programu, by dotrzeć z umiarkowaną formułą do szerokich mas

Oczywiście, wymaga to eliminacji idealistycznych jastrzębi. Z Ottawy dochodzą głosy, że rozpoczęła się walka pomiędzy Derkiem Blackburnem, krytykiem polityki militarnej rządu a Svendem Robinsonem, krytykiem prawa. Obserwuje się też pewne napięcie w stosunkach pomiędzy NDP i pacyfistami, mimo iż NDP stanowi dla nich najbliższą platformę polityczną. Rzecznicy pacyfizmu w rozmowie z dziennikarką torontonską Star przyznali, że z zadowoleniem przyjęli niektóre punkty programu NDP

- Odmowa manewrow rakiety Cruise na terenie Kanady,
- Wyłączenie Kanady z SDI - systemu amerykańskiej obrony kosmicznej,

- Zamknięcie produkcji, badan nad bronią nuklearną,
- Ograniczenie roli i zobowiązań Kanady wobec NATO

CO MOŻE MAŁY CZŁOWIEK

✓ Jeśli mieszkasz w dzielnicy podmiejskiej masz przynajmniej jeden powód do niezadowolenia. Listonosz nie puka do Twoich drzwi. W deszcz, mroz czy skwar chodzisz do swojej osiedlowej skrzynki pocztowej. Od 86 roku w ramach oszczędności poczta zlikwidowała dostarczanie

listów w podmiejskich dzielnicach wymyślając chytrze nazwę superbox dla oddalonych niekiedy o kilometr

Niejaką John Ruffolo z okolicy Kitchener doszedł do wniosku, iż rozwiązanie takie narazi go na stratę czasu i pieniędzy, zaskarżył więc pocztę na sumę \$136 80 wydaną na wędrowki do skrzynki. Sędzia prowincji Ontario uznał, że pan Ruffolo ma podstawy do zaskarżenia poczty i sprawa rusza. Pozwanym będzie dyrektor Canada Post Donald Lander. Powód działa z poparciem związku zawodowego listonoszy, którzy przeznaczyci na sprawę sądową w sądzie drobnych spraw cywilnych 300 dolarów

Nie opłaca się skórka za wyprawkę? Niezupełnie. Jeśli Ruffolo wygra, będzie precedens i znikną w efekcie skrzynki z całej Kanady

USTAWA IMIGRACYJNA W TOKU

✓ Trwa debata parlamentarna nad ustawą imigracyjną dotyczącą ubiegających się o azyl polityczny w Kanadzie. Obecnie trwają dyskusje nad poprawkami wniesionymi przez opozycję i komisje parlamentarne. Proces ten nosi nazwę Drugiego Czytania. O ile nie będzie zasadniczych zmian w drugim brzmieniu projektu ustawy, przejdzie ona do zatwierdzenia w Senacie. O koncepcji ustawy imigracyjnej pisaliśmy w numerze 251

ZELANDII PACYFISTA

kampanię w tym aspekcie pod kątem powrotu Nowej Zelandii do ANZUS-u

To, że Lange wygrał nie znaczy, że wszyscy Nowozelandczycy są pacyfistami

Po pierwsze, wygrał bardzo nieznacznie - Partia Pracy w liczbach bezwzględnych otrzymała 784 760 głosów, Partia Narodowa - 738 107. Po drugie, jak twierdzą obserwatorzy sceny politycznej w Nowej Zelandii, na czoło jego kampanii wyborczej wysuwały się inne zagadnienia - bezrobocie, reforma społeczna i oświatowa, a zwłaszcza ożywienie gospodarki metodą deregulacji rynku, zakończenia dofinansowania farmerów i wprowadzenia nowego systemu podatkowego

Tak więc Nowozelandczycy niekoniecznie głosowali na jego pacyfizm, z drugiej strony jednak można powiedzieć, że pacyfizm ich premiera nie bołał ich aż tak, by go z tego powodu odrzucili

Nowa Zelandia jest rzeczywiście krajem leżącym na uboczu wielkich szlaków komunikacyjnych i ewentualnie wojennych. Być może Lange myśli, że nikt się na nią nie połakomi i że neutralizująca polityka obronna jest dla niej najlepsza

Uważam jednak, że jest to stanowisko błędne, mogące fatalnie odbić się na losie wyspy

Nie rozumiem jak 3-milionowe państwo może obecnie nie posiadając własnej broni

To Vote

in the
Ontario Provincial Election

Sept. 10TH 1987

YOU MUST BE . . .

- A Canadian Citizen,
- 18 years of age and over,
- Have resided in Ontario for the preceding 6 months,

Your name must be on the NEW LIST of VOTERS for the Electoral District in which you reside, or on a CERTIFICATE to VOTE as issued by your Returning Officer before 8 p.m. of September 9th 1987

KEEPING YOU INFORMED

Published by the Office of the Chief Election Officer of Ontario
Warren R. Bailie, CHIEF ELECTION OFFICER

EX/34E

PRL A EMIGRACJA

Ciąg dalszy ze str 1

"Współpracę z duszpasterstwem polonijnym uważam za bardzo ważną"

● **W ZSSR też są Polacy, oni też należą do naszej wspólnoty, będziemy ich otaczać opieką**

Klasa przyznaje, że w ZSSR też są Polacy, poświęca im sporo miejsca w swoim wystąpieniu. Nazywa ich "Polonią radziecką", o ile nam wiadomo, termin ten po raz pierwszy pojawia się w oficjalnym peerelowskim żargonie. Klasa mówi: "także ten, wstydliwie dotąd pomijany problem podjąć musimy bez uprzedzenia i emocji nie zwlekać"

● **Poczyniliśmy już kroki, aby na nowych zasadach ułożyć stosunki z emigracją**

Jakie to kroki? Klasa wymienia ich kilka

- Zniesienie wiz dla posiadaczy paszportów konsularnych

- Uproszczenie formalności i skrócenie oczekiwania na paszport konsularny

- Zapowiedź, że wydawane będą wize do Polski w paszportach obcych także wtedy, kiedy posiadacz tego paszportu jest nadal obywatelem polskim w myśl ustawy z 1962 roku

- Zapowiedź "urealnienia" ustawy z 1962 roku

- Decyzja, że przystąpi się do "pilnego rozwiązania problemu wielu tysięcy Polaków, którzy opuścili kraj w latach 1980-86, a którzy mają uregulowany status wobec kraju obecnego zamieszkania (karta pobytu, zgoda na pracę, itp.)" Rozwiązanie ma polegać na zalegalizowaniu ich obecnego statusu. Do czasu wprowadzenia przepisów legalizujących ich status "obywatele ci będą mogli przedłużyć paszport nawet do 10 lat, z zagwarantowanym prawem wielokrotnego przyjazdu i wyjazdu z Polski"

- Zapewnienie, że Polacy z najnowszej emigracji mają "rządowe gwarancje", że po przyjeździe do kraju będą mogli znowu wyjechać

- Zapowiedź zmian prawno-organizacyjnych, także ustawodawczych, w odniesieniu do emigrantów i Polaków przebywających za granicą

● **W przeszłości popełniliśmy wobec was błędy, odcinamy się od nich**

Klasa mówi, że władza PRL popełniła "zasadnicze błędy" wobec wychodźstwa, takie "grzechy główne" jak pozbawienie obywatelstwa polskich działaczy na Zachodzie i dąże do zrozumienia, że PRL chce teraz te błędy odrabiać. Daje też do zrozumienia, że PRL odcina się od czasów stalinowskich, kiedy emigrantów uważano za zło konieczne

● **PRL potwierdza swe zobowiązania przyjęte w Akcie Koncowym KBWE w Helsinkach i się z nich wywiązuje**

*

Bujaj się Gienia

Morze też wylano na skutek tego, jak władza "ludowa" w Polsce traktowała emigrację. Łały się łzy dzieci, które nigdy nie widziały rodziców, łzy żon, którym nie pozwalano połączyć się z mężami, łzy starych matek umierających samotnie, bo ta władza nie dopuściła do nich dziecka

Łała się też krew. Pamiętam, kiedy po wojnie stara kobieta dostała po wielu latach pierwszy list od syna z Ameryki,

zabrano ją na UB i bito tak, że omal nie wyzionęła ducha. Ludzie gnili po kryminalach tylko dlatego, że mieli krewnych na Zachodzie. Akowców najpierw wszelkimi możliwymi sposobami - często szantazem, grożąc, że jeśli nie wrócą, cierpieć będzie rodzina w Polsce - nakłaniano do powrotu, potem pozamykano lub pozbawiono środków do życia

Lista krzywd jest długa, tak długa jak historia "ludowego państwa". I dotyczy nie małych grup, nie "kilkudziesięciu znacznych obywateli", a milionów Polaków w kraju i na świecie, których systematycznie, przez dziesiątki lat krzywdzono tylko dlatego, że oni sami lub ich bliscy nie chcieli być własnością "ludowego państwa" i wybrali życie w wolnych krajach

Towarzysz Klasa mówi o "błędach". Pamiętamy ten język, tak się mówiło o Stalinie, że popełnił błędy i wypaczenia. Wymordowanie milionów ludzi w najpotworniejszy sposób - to był "błąd"

I oczywiście nie chodzi wcale tylko o pierwsze lata powojenne, pierwsze lata "nowego, ludowego państwa". Wyjechałem w 1968, kiedy to Klasa zajmował już odpowiedzialne stanowiska w aparacie władzy. "Nielegalnie pozostałem za granicą". Przez lata na różne sposoby nekano moją rodzinę, kiedy przyszli do mieszkania ubowcy i zdarli cały parkiet, zostawiając po sobie stertę klepek na środku pokoju. Zerwały się stosunki z przyjaciółmi, bo ludzie bali się odpowiadać na listy. A ja przez cały czas się cieszyłem, że represje były tak powściągliwe, tak łagodne. Potem corce odmówiono paszportu, bo "nie miałem uregulowanego stosunku". A w sześć lat później odmówiono paszportu drugiej córce, już nie pamiętam dlaczego, chyba "ze względu na bezpieczeństwo państwa" czy coś w tym rodzaju. Bidusia hoduje barany w gorach. To było zaledwie kilka miesięcy temu. Wspominam o tym dlatego, że to typowe, że takich historii - i innych, nieporównanie gorszych - są nieprzeliczone tysiące

Potem, po Grudniu, po zbrojnej napaści Jaruzelskiego na kraj, zaczęły się głodówki. W Kopenhadze, w Sztokholmie, w innych miastach Europy i Ameryki. Mężowie, żony, ojcowie i matki podawali się tej męczarni, ryzykując zdrowiem i życiem, doprowadzeni do rozpacz przez ową władzę, która zdecydowała, że łączenie rodzin nie leży w jej interesie. Ludzie głodowali na mrozie, a reżimowa prasa wylewała im na głowy kubły pomoy. A towarzysze z ambasad i konsulatów bełkotali coś o naciskach, agentach, o imperializmie, albo dawali fałszywe obietnice

Przecież dopiero niedawno tu, w Toronto, gdzie to piszę, parę ulic dalej, kobieta omal się nie zagłodziła na śmierć, żeby się zobaczyć z rodziną. To nie było w latach stalinowskich, a stan wojenny w Polsce dawno się już wtedy skończył

Kto się teraz do nas - emigrantów zwraca ze słodko brzmiącymi słowami, kto wyciąga do nas rękę? Towarzysz Klasa (pamiętam go z Krakowa) to stary, wyprobowany, zaufany aparatczyk, czło wiek władzy, człowiek dyspozycyjny, który maczał palce we wszystkich kolejnych bezcenstwach i potwornościach, które jedni ludzie - komunisty - zgotowali innym, także Polakom. Dzisiaj bije się w piersi. Szkoda, że w piersi Stalina i Bieruta, a nie swoje

A czym jest Towarzystwo Łączności z Jaruzelski odda się bez reszty sprawie z Polonią Zagraniczną "Polonia". Zaw sze było przybudówką aparatu bezpieczeństwa i służby informacyjnej PRL. Jedynym celem jego działalności było polityczne neutralizowanie emigracji, ograniczanie jej wpływu na zachodnią opinię publiczną i na wydarzenia w kraju oraz wykorzystywanie emigracji do własnych celów propagandowych, do mydlenia oczu Zachodowi. Przy okazji także do wyludzania dolarów

Jakimi metodami posługiwało się Towarzystwo, które to Klasa określa jako "stowarzyszenie wyższej użyteczności publicznej". Były to metody zawsze stosowane przez opryszków, w myśl zasady, że cel uswięca środki. A więc nacisk i przekupstwo. Szantaz, w tym szantaz paszportowy i wizowy. Represje wobec bliskich w Polsce (w najrozmaitszej formie, począwszy od ubowskich listów anonimowych, oskarżających

współmałżonka o zdradę, po odmowie, przyjęcia dziecka na studia albo wyrzucenie z pracy). Szerzenie kłamstw, ohydnych plotek i oszczerstw o co aktywniejszych politycznie ludziach w środowiskach emigracyjnych, od Londynu po Sydney, od San Francisco po Montreal. Wykorzystywanie i podsycanie uprzedzenia i ksenofobii, w tym antysemityzmu i nienawisci do Ukraińców. Rozbijanie środowisk emigracyjnych, izolowanie, upluskwanie i gnojenie poszczególnych jednostek na emigracji

Posługiwało się też marchewką, nie ma potrzeby się o tym rozpisywać, nie przyjechalismy tu wczoraj i wiemy o co chodzi. Dla przykładu tylko uległym emigrantom, działającym w organizacjach na Zachodzie, bezpłatnie kształcono w Polsce dzieci na lekarzy, pozwalano wywozić antyki i dzieła sztuki z Polski, pozwalano zarabiać na interesach z peerel. I tak dalej

Jest oczywiście, że teraz w Polsce wilk wbił się na gwałt w owczą skórę i chce koniecznie uchodzić za łagodnego baranka. Ale wilk w owczej skorze pozostaje wilkiem, przyjdzie czas i obnaży kły i wbi je nam w co tam trzeba

Ogromnie trudno uwierzyć w całkowite przeobrażenia ludzi i instytucji. Na przykład w to, że Urban będzie służył do mszy w warszawskiej katedrze ze łzami religijnego uniesienia w oczach, że ZOMO pojedzie w ślady Matki Teresy z Kalkuty i będzie się opiekował biednymi i chorymi

demokracji i pokoju. Ze SB poświęci się trosce o bezpieczeństwo i higienę pracy w państwowych przedsiębiorstwach. Ze towarzysz Klasa zacznie się stawać na głowie, by uszczęśliwić nas, emigrantów

Ale Paweł był kiedyś Szawłem, a Magdalena Jawno-grzesznica znalazła się na ołtarzach

Jesteśmy chrześcijanami, naszą rzeczą jest przebaczać, potrafimy uściśnąć wyciągniętą do zgody dłoń. Nie wystarczy nam jednak same słowa. Za słowami muszą pojsć czyny, i to nie jakies chwilowe decyzje administracyjne, lecz czyny przekształcające instytucje w PRL, mogące mieć wpływ na nasz los i na los naszych bliskich w kraju. Prawa gwarantujące na przykład, że Polaka zamieszkałego za granicą będzie się bez przeszkód wpuszczać do Polski i z niej wypuszczać, a jego rodzinę i przyjaciół wypuszczać na odwiedziny i z powrotem wpuszczać do domu. Same prawa jednak nie wystarczą - muszą być też instytucje, stojące na ich straż. Coż nam bowiem po prawie, które w każdej chwili może zawiesić - w odniesieniu do jednostki, grupy ludzi czy w odniesieniu do wszystkich - jeden telefon z Biura Politycznego albo z Ministerstwa Spraw Wewnętrznych?

Towarzysz Klasa odzegnuje się teraz od "upolityczniania" stosunków PRL z emigracją i mówi, że chce dialogu z ludźmi o odmiennych poglądach politycznych. Bardzo ładnie, ale co rzeczywiscie jest tu grane? Bo w innym miejscu używa dawnego, partyjno-esbeckiego żargonu, kiedy mówi o tych, którzy "uprawiają na emigracji hałasliwą, antypolską propagandę". Czy więc nadal to Klasa proponuje, by "odsuwając wszelkie akcenty polityczne koncentrować wysiłki na tym, co stanowi wspólne dobro Polaków"

Świetna myśl. Tylko czy w te wysiłki zamierza to Klasa włączyć także red Giedroyc z paryskiej "Kultury" i dra Najdera, najwybitniejszego żyjącego konradystę i b. dyrektora Wolnej Europy, zaocznie skazanego na śmierć przez Jaruzelskiego za to, że zbyt głośno się upominał o Polskę? Czy Giedroyc i Najder zostaną zaproszeni do Warszawy i będą tam mogli swobodnie wygłaszać publiczne odczyty?

Bujaj się Gienia, jak mawiał pan Piecyk

JACEK ADOLF

WYWIAD PEŁNY TEKST

PRZEKROJ Pytanie tytułowe zwłaszcza wobec nowego sekretarza generalnego Towarzystwa Polonia, brzmi jak prowokacja ale

Odwiedzajcie starą kraj wołają wszystkie wy dawnictwa i programy panskiego Towarzystwa - tu nad Wisłą czekają na was rodziny przyjaciele i oczywiście Towarzystwo Polonia z całym pa kietem imprez kursów festiwali itp Tymczasem mieszkaniec Francji Ameryki lub antypodów ale posiadacz dokumentu z napisem na pierwszej stronie Polska Rzeczpospolita Ludowa paszport konsularny aby skorzystać z waszego zaproszenia musi uzyskać polską wizę. Wizę do swojego kraju!

JOZEF KLASA - Nie wiem czy pan udaje czy pan nie czyta codziennej prasy. Od 1 lipca posiadacz paszportu konsularnego, jeśli tylko przyjdzie mu ochota odwiedzić Polskę, nie musi już nikogo o nic pytać ani prosić. I gdybym chciał powiedzieć, że w ostatnim czasie czymś ważnym Towarzystwo "Polonia" mogłoby się pochwalić, to nie wymieniłbym żadnej wielkiej imprezy, nawet Światowych Igrzysk Polonijnych. Natomiast fakt, że zniesiono właśnie tzw. klauzule wjazdu-

wo-wyjazdowe (czyli wize - przyp. W.K.) jest, w moim przekonaniu, rezultatem zabiegów i nacisków naszego Towarzystwa

- Pan wybaczy, panie sekretarzu, ale czym tu się chwalić? Że Polak wjeżdża do Polski bez wize? Obywatele Jugosławii krajów RWPG od dawna nie potrzebują do nas wize

- Gdyby pan nie przerywał, to by pan wcześniej usłyszał, że był to bardzo skromny - skromny - podkreślam, ale znaczący przebieg w przededniu lipcowego święta, krok ku normalności. Czekam tutaj jeszcze wiele zmian prawno-organizacyjnych, także ustawodawczych. A te nieszczęsne klauzule czy - jak pan chce - swego rodzaju wize, były - powiedzmy to sobie wyraźnie - reliktem stanu wojennego, bo przedtem przecież nie obowiązywały. Ja nie twierdzę, że wówczas nie były potrzebne, ale teraz nie musimy się już obawiać szerokiego otwierania bram do Polski. Zwłaszcza dla naszych rodaków zamieszkałych na obczyźnie

Porozmawiamy więc o tych, którzy sami o sobie mówią - jestem Polakiem, choć w kieszeni noszą paszport np. kanadyjski, australijski czy belgijski kraju swojego osiedlenia. Są obywatelami innych państw.

- I członkami tej - wielkiej zbiorowości, którą nazywamy naszą Polonią, naszym wychodźstwem. Są to często ludzie, których rodzice, a nawet dziadkowie urodzili się już tam, za granicą. Więc są obywatelami tamtego kraju, tam się urządzili, tam pracują, chcą realizować swoje zawodowe ambicje, zamierzają tam pozostać. Nie wiadomo, czy na zawsze, tego nie można nigdy jednoznacznie przesądzić, zwłaszcza dziś, kiedy człowiek ciągle szuka nowych możliwości. Na całym świecie, który tak bardzo się skurczył, nie tylko "z winy" środków komunikacji.

- Jeszcze nie tak dawno nie bardzo chcieliśmy uznać, że Amerykanin czy Francuz polskiego pochodzenia powinien być równocześnie lojalnym obywatelem kraju swojego zamieszkania. Ma być Polakiem i kropka! Dopiero w latach siedemdziesiątych uznano, że Polskę można nosić w sercu, a niekoniecznie w paszporcie. Teraz znowu pan zmienia definicję - Polonia to obywatele świata.

- Ja w tej sprawie niczego nie byłbym w stanie zmienić. To świat się zmienia i burzy panu stereotyp. Dzisiaj obojętnie - Włoch czy Amerykanin, Polak czy Jugosłowianin - dzisiejszy człowiek, nawet gorący patriota, chce być jednocześnie obywatelem świata w tym sensie, aby granice państw czy systemów politycznych nie stanowiły przeszkody. Ale w tym dzisiejszym świecie, który tak zabija osobowość, tak preferuje anonimowość, ludzie nie chcą być obywatelami znikąd i szukają własnych korzeni. Jest to zjawisko powszechne, a Polak - wiadomo - zawsze szukał kontaktów z krajem.

- Bywały też sytuacje odwrotne. Polacy ukrywali swoje pochodzenie, nie uczyli dzieci polskiego języka, pragnęli dla nich materialnego i społecznego awansu, wyprowadzenia z polskiego getta i z zakłętą kręgów obywateli drugiej kategorii.

- Mogłbym odpowiedzieć, że inni, w tym samym celu, przysyłają swoje dzieci na polskie uniwersytety, najczęściej tu - do Krakowa. Ale sam już nie wiem, jak wytłumaczyć, nie tylko panu, bo nawet pewnej grupie moich współpracowników, że stereotypu dawnej emigracji nie da się przykleić dzisiejszej Polonii. Jej sytuacja i struktura uległa, zwłaszcza w ostatnim czasie, ogromnym przeobrażeniom. Co więcej - polska grupa etniczna, od ładnych paru lat zaczyna wręcz przodować w tym powszechnym nawrocie do własnego rodowodu, zaczyna dumnie go wskazywać. I tu trzeba powiedzieć, że wybór papieża Polaka spowodował wszędzie, na całym świecie, niespotykane ożywienie przyznawania się do polskości. A Jan Paweł II, choć jest pasterzem świata, całego Kościoła, nigdzie, podczas żadnej zagranicznej pielgrzymki, nie zapomina skąd pochodzi, wszędzie znajduje czas na spotkanie z Polonią. Jego homilie i apele mają wielkie znaczenie integrujące. Papież zawsze przypomina naszej emigracji skąd wyrosła, że wynikają z tego także obowiązki. Proszę zauważyć, że nie inaczej postępuje prymas, kardynał Józef Glemp, który swoje liczne zagraniczne podróże poświęca przede wszystkim umacnianiu więzi z Polonią.

- W tym kontekście wypada przypomnieć o znaczeniu, np. dla podtrzymania polskiego języka czy narodowych tradycji, działalności duszpasterstwa polskiego w ośrodkach naszego wychodźstwa. Natomiast nie wiem, czy wypada panu wspomnieć, że działalność w tym zakresie naszego Towarzystwa idzie jakby obok, równoległe, o znaczących przykładach współpracy, jakos nie słychać?

- Poruszył pan problem, który posród nowych elementów programu Towarzystwa "Polonia" uważam za niesłychanie ważny. Tak ze względu na cele, do których winniśmy wspólnie dążyć, jak i

na konieczność rozwijania szerszych form współpracy naszej organizacji. Nie jesteśmy przecież urzędem, lecz stowarzyszeniem wyższej użyteczności publicznej, skupiającym ludzi o najrozsądniejszych przekonaniach i poglądach politycznych. Zresztą wszelkie próby "upolitycznienia" współpracy z naszym wychodźstwem zawsze odbijały się niekorzystnie dla obu stron. Należy więc, odsuwając wszelkie akcenty polityczne, a zwłaszcza pojawiające się z różnych stron próby nacisków koniunkturalnych, koncentrować wysiłki na tym, co łączy, co stanowi wspólne dobro wszystkich Polaków, co jest wspólnym dziedzictwem narodu.

- Te hasła nie są nowe, pamiętaj sekretarzu!

- Hasła ciągle będą jak nowe, dopóki nie zaczniemy ich rzetelnie realizować. Współpracę z duszpasterstwem polonijnym uważam za bardzo ważną, bo Kościół zawsze prowadził działalność integrującą naszą emigrację. W parafiach na całym świecie nabożeństwa odbywają się po polsku, w szkołach parafialnych uczy się języka polskiego, tam się ludzie regularnie spotykają, wspólnie czują się mocniejsi, czują się blisko, kłóciami - tak bym to powiedział. Jednocześnie Kościół, nie prowadząc działalności politycznej, bo nie chciał i nie musiał, uniknął zasadniczych błędów, takich "grzechów głównych" jakie wobec wychodźstwa popełnia władza nowego, ludowego państwa. Zaliczyłbym do nich przede wszystkim fakt pozbawienia obywatelstwa polskiego kilkudziesięciu znacznych obywateli, zasłużonych dla II Rzeczypospolitej czy w walce z niemieckim faszyzmem. Mimo że potem usiłowano to naprawić, poproszono o ponowne przyjęcie naszego obywatelstwa, to takie błędy odrabia się bardzo długo. Ale przemilczac ich nie można, jeśli działacze chcemy uczciwie. Dlatego z takim naciskiem podkreślam, że różnice w politycznych poglądach nie mogą stanowić przeszkody, kiedy w grę wchodzi wspólne dobro narodu. I nie można kogokolwiek, tylko dlatego, że ma odmienne poglądy polityczne, traktować jak zdrającę.

- Jest pan jednak optymistą. To wszystko można sobie powiedzieć, białe plamy trzeba likwidować, ale najtrudniej znikają narosłe przez lata uprzedzenia, niedobre zaszciski, a także emocjonalnie traktowane nieporozumienia. Tego szybko nie usunie nawet najlepszy panski program.

- Panu też się nie podoba, że chcemy coś zrobić? Na co mamy czekać? Czy nie widzi pan, jak szybko zmienia się świat, jak wielkie przeobrażenia dokonują się wszędzie wokół nas? Przecież fakt, że Gorbaczow rozmawia z Sacharowem, oznacza zmianę stosunku do człowieka o innych poglądach politycznych. A u nas, w Polsce? Zastosowano powszechną amnestię. Konsekwencją tego jakże znaczącego aktu było zaproszenie ludzi o odmiennych poglądach do współdziałania, do uczestnictwa w pracach różnych organów, do Rady Konsultacyjnej przy przewodniczącym Rady Państwa. I teraz proszę sobie uzmysłowić, co takie fakty powinny oznaczać wobec takich samych ludzi, którzy są dzisiaj poza krajem? Ich przecież do Rady Konsultacyjnej nie zaprosimy, ale z nimi także musimy podjąć dialog, zmienić do nich nasz stosunek, podobnie jak zrobiliśmy to tu, w kraju.

Czy te zmiany, np. przepisów paszportowych, dotyczące głównie ostatniej fali emigracyjnej, które ogłosił w sejmie wiceminister spraw zagranicznych, Tadeusz Olechowski (i współbrzmujące z panskim programem) są również "rezultatem zabiegów i nacisków Towarzystwa 'Polonia', jak pan to określił na początku naszej rozmowy?

- Też, ale nie tylko Towarzystwa. W tych sprawach znajdujemy coraz więcej zrozumienia i wsparcia z najwyższego szczebla. Mówi pan o najnowszej emigracji. Po wojnie opuściło kraj około miliona osób. W większości ludzi młodych, w tym - jak obliczamy - 200 tys. tych, którzy tu, w Polsce Ludowej, zdobyli wyższe

wykształcenie. Niezależnie od tego z jakim zalem, z jaką goryczą mówimy i myślimy o tym, że ludzie ci znaleźli się poza krajem, to trzeba uznać fakty i wyciągnąć wnioski. Czy chcemy, czy możemy sobie na to pozwolić, aby skreslić ich z naszej ewidencji, czy też chcemy zrobić wszystko, co należy, aby nadal myśleli po polsku, aby nadal czuli się z tym krajem związani, byli mu przyjacini i pomocni. I to jest najważniejsze - aby ten milion Polaków nie zrywał, lecz umacniał swoje stosunki z ojczyzną. I w takim kierunku muszą iść nasze programy i działania.

Te intencje, które artykułuje pan tak jednoznacznie, muszą do tych ludzi dotrzeć wraz ze stosownymi decyzjami, aby stały się przekonywające. Czym prędzej, tym lepiej - sam pan mówił, jak świat szybko dziś ucieka.

- Nie twierdę, że zrobiono już w tej sprawie dużo i bardzo szybko, ale ważny krok, o czym informowałem w sejmie minister Olechowski, został właśnie w lipcu wykonany. Przypomnijmy więc, że podjęto decyzję o znacznym uproszczeniu formalności i zasadniczym skróceniu oczekiwań na paszport konsularny. Ze wydawane będą wizy do Polski w paszportach obcych także wtedy, kiedy posiadacz tego paszportu jest nadal obywatelem polskim w myśl ustawy z 1962 roku, którą - nota bene - będzie trzeba urealnić. Dalej - postanowiono przystąpić do pilnego rozwiązania problemu wielu tysięcy Polaków, którzy opuścili kraj w latach 1980-86, a którzy mają uregulowany status wobec kraju obecnego zamieszkania (karta pobytu, zgoda na pracę, itp.). Prace zmierzają do prawnego uregulowania statusu tych osób wobec Polski, aby status ten przestał być nielegalny. W międzyczasie obywatele ci będą mogli przedłużyć paszport nawet do 10 lat, z zagwarantowanym prawem wielokrotnego przyjazdu i wyjazdu z Polski.

Dotąd wielu Polaków z tej najnowszej emigracji nie przyjeżdżało do kraju, nawet w pilnych sprawach rodzinnych i losowych. Powodem była obawa, że nie będą już mogli z Polski wyjechać. Teraz mają rządowe gwarancje?

- Mają. Decyzje te są szczególnie istotne dla rozłączonych polskich rodzin. W tej kwestii jest to również potwierdzenie, wywiązywanie się ze zobowiązań przyjętych w Akcie Koncowym KBWE, którego Polska jest przecież sygnatariuszem. Sprawa łączenia rodzin, aspekty humanitarne tych wszystkich decyzji są także, jak mi wiadomo, przedmiotem szczególnej troski przewodniczącego Rady Państwa. Muszę tutaj uczciwie powiedzieć, że te wszystkie, często bardzo skomplikowane problemy naszego wychodźstwa generał Jaruzelski traktuje w sposób bardzo, powiedziałbym, poważny i nowoczesny zarazem. Jest więc to dla nas nie tylko wsparcie, przez co w działaniu czujemy się silniejsi, ale stanowi także inspirację do podejmowania odważnych, nowoczesnych inicjatyw i rozwiązań.

- Wojciech Jaruzelski i Michał Gorbaczow podpisali na Kremlu Deklarację, w której mówi się także o likwidowaniu "białych plam" z historii wzajemnej naszych narodów. Statystyki informują o ponad milionowej liczbie obywateli radzieckich, którzy w swoich dowodach osobistych posiadają wpis "narodowość polska".

- Mówi pan o jednej z tych plam - jeszcze białej. Ale ona zniknie, jestem przekonany, już niedługo. Mówię o tym nie tylko dlatego, że tak rozumiem intencje i postanowienia tej Deklaracji. Przed kilkoma dniami wróciłem właśnie z ZSRR, gdzie byliśmy z delegacją Towarzystwa "Polonia". Z rozmów, z podjętych tam ustaleń wynoszę przeswiadczenie o zdecydowanej woli i gotowości naszych radzieckich przyjaciół, gotowości do aktywnej i szerokiej współpracy z naszym Towarzystwem, które dotąd - przyznajmy to otwarcie - w sposób minimalny zajmowało się Polonią radziecką.

- Do tego stopnia, że nie posługiwano się nawet tym terminem, a na rozgrywanych obecnie tu, w Krakowie, Polonijnych Igrzyskach Sportowych nie startuje żadna ekipa z ZSRR.

- Podczas wspomnianych rozmów naszej delegacji w Związku Radzieckim usłyszeliśmy zapewnienie, że na następnych Igrzyskach zobaczymy także sportowców polonijnych z ZSRR, że zespoły ze Związku Radzieckiego przyjeżdżać będą na Światowy Polonijny Festiwal Folklorystyczny do Rzeszowa, że zobaczymy ich na kursach kultury i języka polskiego. Jest to niezwykle ważne, bowiem dotychczasowa nieobecność obywateli radzieckich pochodzenia polskiego na wszystkich tych imprezach była zle komentowana w Polsce, a także przez Polonię innych krajów. Przynosiło to szkodę bratnim stosunkom naszych państw, więc musimy to teraz wspólnie rozwiązać, z korzyścią obustronną. W duchu naszych przemian i radzieckiej "pierestrojki" także ten, wstydliwie dotąd pomijany problem podjąć musimy bez uprzedzeń i emocji, działać spokojnie i normalnie, ale nie zwlekać. Nikt za nas tego nie zrobi.

- Mówi pan o sprawach bardzo ważnych i po nowemu, ale zgubiliśmy po drodze jeden nie zakończony i ważny temat - nauczanie języka polskiego.

- Tak, ale właśnie przy tym temacie wrócę jeszcze na chwilę do Wilna. W tym mieście, w ogóle na radzieckiej Litwie, istniało i istnieje niezwykle silne i nadal rozwijane życie polskie - nie polonijne, powiedziałbym, a polskie właśnie. Wychodzi tam codzienna gazeta w języku polskim, jest ponad sto szkół z polskim językiem wykładowym, nie tylko na polonistykę, ale na wszystkie wyższe uczelnie egzamin wstępny można składać po polsku. Są polskie kościoły, polskie teatry, zespoły artystyczne. Nigdzie na świecie Polonia nie ma takich warunków, a świat o tym nie wie.

- Pisał o tym "Przekrój".

- Czytałem te reportaż red. Czumy, ale był to w zasadzie pierwszy taki materiał w naszej prasie i niedawno przecież drukowany. Było jeszcze trochę informacji w relacjach z pobytu w Wilnie generała Jaruzelskiego i ministra Krawczuka, ale to polskie życie na radzieckiej Litwie, tętniące od dawna, też było jakos dziwnie przemilczane.

A wracając do nauczania języka polskiego na Zachodzie - musimy stworzyć system oparty na współpracy z duszpasterstwem polonijnym, które robi to już od dawna, z Polską Macierzą Szkolną, której także - w tej sprawie - nie można odmówić zasług.

Przepraszam, ale taką oficjalną propozycję słyszę po raz pierwszy.

- Państwo polskie jest jedno nad Wisłą i Odrą, nigdzie go nie przeniesiemy, więc trzeba tam więcej realizmu. Zresztą niektóre "problemy", przeszkadzające w podejmowaniu współpracy, mnie osobiście nawet smieszą. Bo co to oznacza, że ktoś kaze wyrwać kilka stron ze znakomitej książki, bo jest tam coś o Polsce socjalistycznej. Albo odrzuca, zaleca nie korzystać z dobrego podręcznika języka polskiego, którego jedyną wadą jest to, że wydany został w kraju, jest "reżimowy". Ale jeśli z obydwu stron zapanuje dobra wola, jeśli obie strony odrzucą te różne, często śmieszne uprzedzenia, jeśli zrezygnujemy z nikomu niepotrzebnych i często pseudopolitycznych ograniczeń, to możemy, powinniśmy wspólnie osiągnąć te same przecież cele. Jeśli Polska Macierz Szkolna uczy języka polskiego, uczymy go naszych polonijnych gości tu, w polskich uniwersytetach, to powinniśmy za wspólny, bardziej skuteczny system tego nauczania zabrać się wszyscy razem. Nie bawic się, zwłaszcza

Dokonczenie str 6

W ROCZNICĘ ZWYCIĘSTWA NAD BOLSZEWIKAMI

Warszawa, 15 sierpnia, sobota Odbyły się też nabożeństwa w rocznicę bitwy pod Warszawą w 1920 roku, kiedy Polska obroniła się przed bolszewickim najazdem. W kościele św. Karola Boromeusza w Warszawie kaznodzieja powiedział, że o ile armia polska przed 67 laty broniła narodu przed ponownym zniewoleniem przez Rosję, o tyle obecne wojsko polskie ogłosiło wojnę przeciwko narodowi polskiemu w grudniu 1981 roku.

SOLIDARNOŚĆ ŻYJE!

16 sierpnia, niedziela Mieszkańcy Gdanska i Gdyni upamiętnili 67 rocznicę zwycięstwa Piłsudskiego nad bolszewikami pod Warszawą oraz 7 rocznicę rozpoczęcia strajku w Stoczni Gdanskiej.

Z okazji obu tych rocznic odbyły się nabożeństwa w Gdansk i w Gdyni. W obu mszach św. wziął udział przewodniczący Solidarności Lech Wałęsa.

W obu kościołach homilię wygłosił ks. Jankowski. Świętynie były udekorowane emblematami Solidarności. Kaznodzieja powiedział, że polscy żołnierze w 1920 roku uratowali wolność Polski i zagroźli drogę tym, którzy chcieli wymazać chrześcijańskie tradycje polskiego narodu.

Jak podają zachodni korespondenci, Wałęsa oświadczył podczas uroczystości, że Solidarność żyje.

Rozmawiając z zachodnimi dziennikarzami Wałęsa powiedział, że Solidarność kontynuuje walkę o pluralizm i domaga się prawa zakładania niezależnych organizacji zajmujących się sprawą poprawy zarobków i warunków życia.

Wałęsa mówił też o podejmowanych przez Solidarność inicjatywach wznowienia jawnej działalności związku w poszczególnych zakładach pracy i o wy-

Po II wojnie światowej powiedział ks. Niedziela, wojsko polskie zmieniło swe mundury, ale po grudniu 1981 roku zmieniło swój charakter.

Po nabożeństwie około 200 osób w świątyni zapaliło świeczki aby uczcić pamięć żołnierzy polskich, poległych w Bitwie pod Warszawą.

W sobotnich modlitwach wierni modlili się do Królowej Polski, aby Polska pozostała Polską.

muszaniu bardziej otwartej dyskusji na tematy historyczne. Powiedział: "W Polsce dzieje się wiele ciekawych rzeczy".

WAŁĘSA WYBIERA SIĘ DO USA

Gdansk, 17 sierpnia, poniedziałek Przewodniczący NSZZ Solidarność Lech Wałęsa przyjął zaproszenie do udziału w odbywających się we wrześniu w Stanach Zjednoczonych obchodach rocznicy amerykańskiej konstytucji.

Wałęsa ma tym razem zamiar skorzystać z zaproszenia. Zaproszenie przekazał mu osobiście członek amerykańskiej Izby Reprezentantów z New Jersey, który był w niedzielę w Gdansk i uczestniczył w mszy św. w kościele św. Brygidy.

Wałęsa powiedział, że nie wie jeszcze jak długo potrwa jego pobyt w Stanach Zjednoczonych. Byłaby to jego pierwsza wizyta zagranicą od czasu stanu wojennego. Dotychczas albo odmawiano mu paszportu albo sam Wałęsa nie przyjmował zaproszeń, obawiając się, że władze uniemożliwią mu powrót do Polski. Obecnie prawo do powrotu mają nawet ci uchodźcy, którzy opuścili Polskę po 13 grudnia 1981 i uzyskali azyl polityczny na Zachodzie.

EMIGRACJA

Dokonczenie ze str. 5

czy już przy takich okazjach, w polityce odrzucac to, co dzieli i działać razem, w wspólnym interesie ochrony dobra i dziejstwa narodu.

Powiem panu, że wiele jest takich dziedzin, gdzie powinniśmy działać wspólnie i niezależnie od zasadniczych różnic politycznych. Tak, jak to już robimy z wieloma organizacjami, fundacjami czy klubami polonijnymi, a więc nauka języka, historii i kultury polskiej, wspólne badania i wydawnictwa dotyczące Polski i Polonii, podtrzymywanie tradycji narodowych, folkloru, organizowanie turystyki do Polski, połączonej z uczestnictwem w różnego typu imprezach kulturalnych, sportowych, patriotycznych i religijnych. Nie ustaniemy w wysiłkach, aby taką współpracę podejmować.

- Czy nie obawia się pan, że oprócz wzmacnianych już nieporozumień różnic i uprzedzeń paski program utrudniał będzie fakt iż nasze wychodźstwo jest podzielone a wiele organizacji polonijnych - często i ostro skłóconych.

- To prawda i zarazem kolejny argument, że wszyscy musimy zaniechać pustych sporów, z których jakże często śmieją się inne nacje i szukać tego, co łączy.

- Panie sekretarzu, Polaków na całym świecie najbardziej powinna łączyć Polska. Nikt za nas tego nie robi - tak pan przed chwilą powiedział.

- I ciągle to powtarzam, choć różnice i podziały nie są tylko domeną Polaków na emigracji. Ale skoro nie tyle samo nasze Towarzystwo, ale władze polskiego państwa coraz skuteczniej i szybciej likwidują przeszkody, regulują niezyciowe przepisy, słowem - wykonują konkretne kroki, stwarzają fakty - to to już oznacza, że jesteśmy bliscy wspólnemu i spójnego pojmowania - my tutaj, w kraju - czym jest dla Polski jej wielomilionowe

wychodźstwo. Bo albo uważamy, że jest złem koniecznym, przed którym należy się bronić, tak jak to było w czasach stalinowskich, albo jest potencjalnym dobrem. Jeśli tak, to z wszystkimi tego konsekwencjami i obowiązkami trzeba umieć i chcieć to wspólnie dobro chronić, jednoczyć w interesie Polonii i Polski.

Na koniec postawię taką tezę, może karkołomną, bo nie mogę jej niczym udowodnić. W ostatnich latach opuściło Polskę tysiące młodych, prężnych, wykształconych ludzi. Nikt się z tego w Polsce nie cieszy, nawet jeśli mowa o niewielkiej stosunkowo liczbie tych, którzy uprawiają na emigracji hałasliwą, antypolską propagandę. Ale skoro już wyjechali, to trzeba realnie uznać ten fakt i nie robić niczego, co mogłoby ich od Polski oddzielać. Ja nie wiem, ile nam się pojawi, za 10 czy 15 lat, nowych Miłoszów, Mrozków, Sędziemirow, ile powstanie znaczących w światowej kulturze, sztuce i nauce dokonani Polaków z ostatniej fali emigracji, ilu będzie wśród nich wybitnych menedżerów, handlowców, przemysłowców, ludzi bogatych. Nie wiem. Wiem tylko, że trzeba uczynić wszystko, aby oni - tak jak i całe nasze 13-milionowe wychodźstwo - byli jak najciszej z krajem związani. Uczuciowo, kulturalnie, ale także ekonomicznie, o czym nie zdążyliśmy dziś porozmawiać, a co może i powinno się stać obustronnie korzystnym interesem. Pojętym znacznie szerzej i inaczej, niż próbujemy robić to dotychczas. Musimy stworzyć takie regulacje prawne i systemy zachęty, ekonomiczne oczywiście, aby nasze wychodźstwo inwestowało, handlowało, prowadziło interesy ze starym krajem nie tyle z sentymentu, ile z chęci i możliwości godziwego zysku. Zwłaszcza że nic tak nie umacnia sentymentów jak wspólnie korzystne interesy.

Rozmawiał
WACŁAW KACZMARCZYK

ELAINE ZIEMBA

TU RADIO SOLIDARNOŚĆ

Warszawa, 15 sierpnia, sobota W godzinach wieczornych dał się tu słyszeć kolejny program Radia Solidarność. W krótkim programie nadano przegląd wiadomości i komentarz. Wystosowano też apel do słuchaczy o pomoc żołnierzowi sowieckiemu, który zdezerterował z jednostki stacjonującej pod Wrocławiem.

Dziesięćminutowa audycja Radia Solidarność była słyszalna do końca, bez jakichkolwiek zakłóceń. Apel o pomoc dla sowieckiego dezertera podawał jego rysopis i wzywał do udzielenia mu pomocy. Grozi mu kara śmierci.

WROBLEWSKI

Nowy Jork, 17 sierpnia, poniedziałek Witold Wroblewski, ranny w Stanach Zjednoczonych przez bandytów, oświadczył, że zamierza przeznaczyć część sumy zebranej na leczenie swego syna na budowę szpitala w Białymstoku.

Wroblewski pojechał do USA by zarobić na leczenie swego sparalizowanego, 7-letniego syna. Na wiadomość, że padł ofiarą napadu, zorganizowano zbiórki na leczenie dziecka, zebrano ponad 100 tys. dolarów. Zona Witolda Wroblewskiego przybyła już, wraz z synem, do Stanów Zjednoczonych.

CZERWONKA

Białystok, 17 sierpnia, poniedziałek Prezes białostockiej spółdzielni lekarskiej Wojciech Maj ustąpił z zajmowanego stanowiska w związku ze spowodowaniem epidemii czerwonej w województwie białostockim.

Jak podała rozgłosnia warszawska, uznano go winnym zaniedban w związku z którymi około 1600 osób zaraziło się czerwonią po spożyciu wrobów wytwarzanych w mleczarni w Białymstoku.

SOLIDARNOŚĆ

Ciąg dalszy ze str. 1

w poszczególnych zakładach pracy. Jest to sprzeczne z międzynarodowymi zobowiązaniami PRL i z Konstytucją.

Komitet założycielski Związku Zawodowego Solidarność Pracowników Stoczni Szczecińskiej im. Warskiego złożył 22 czerwca w sądzie w Szczecinie wniosek o rejestrację. Członkowie komitetu byli potem przesłuchiwanymi, milicja wywierała na nich presję, lecz z Komitetu nie wystąpili. Sędzia Sądu Wojewódzkiego w Szczecinie Antoni Wysocki odrzucił wniosek stoczniowców.

POLSKIE LINIE LOTNICZE LOT

uprzejmie informują, że w bieżącym miesiącu odwołany został jeden lot z/do Montrealu, w dniu 28 SIERPNI br i jeden lot z/do Toronto, w dniu 30 SIERPNI br. Pasażerowie z odwołanych lotów przewiezieni będą innymi liniami lotniczymi. Pozostałe nasze loty odbywają się normalnie.

WYBORY

DO PARLAMENTU PROWINCJI ONTARIO

PRZEDSTAWIAMY
KANDYDATÓW

ELAINE ZIEMBA

Skąd się wzięła między nami Elaine? Jest Polką z pochodzenia, a od dziecka jest jak najciszej związana z Toronto i z dzielnicą High Park. Jej ojciec, Walter Sowizdrzał, wyemigrował do Kanady w 1929 z Łek Gornych pod Tarnowem. Jej matka, Genowefa Kwiecien, urodziła się już w Toronto. Dziadkowie, Antoni i Katarzyna Kwiecien, przybyli z Polski do Kanady w 1911.

Rodzice do dziś utrzymują kontakt z bliskimi w kraju, wysyłają puczki, przekazy.

Elaine jest naszą sąsiadką, przyszła parę dni temu na kawę, na mocny, włoski ekspres.

Mowi o imigrantach i ich roli w Kanadzie: "Każda kolejna fala imigrantów dawała Kanadzie coś dobrego, coś ważnego. To imigranci zbudowali kolej kanadyjską, od morza do morza. Bez imigrantów, nasz kraj byłby o wiele, wiele uboższy. To nieprawda, że imigranci są ciężarem dla społeczeństwa. Mają po dwie, trzy prace, a po pracy jeszcze się uczą, zdobywają nowe zawody. Troszczą się o rodzinę, nie posyłają rodziców do domów starców".

Czego potrzebują przede wszystkim mieszkańcy naszej dzielnicy?

Na liście potrzeb, na ważnym miejscu, znajdują się tansze, bardziej dostępne mieszkania. Trzeba pomagać w rozwoju spółdzielczości mieszkaniowej.

Prowincja Ontario nie wykorzystuje odpowiednio swych bogactw naturalnych. Do Stanów posyłamy surowce, miazgę drzewną, metale, Amerykanie to przerabiają i eksportują do Kanady. Trzeba to wykorzystywać na miejscu, rozwijać przemysł, stwarzać nowe miejsca pracy, trzeba by się prowincja bogaciła.

System podatkowy i polityka gospodarcza faworyzują firmy-giganty, często amerykańskie, ze szkodą dla naszej gospodarki. Przykład w Hamiltonie firma Firestone dostała od rządu kanadyjskiego 4 miliony dolarów, wkrótce potem zdecydowała, że się jej nie opłaca prowadzić tu działalności, zamknęła zakład, 1800 ludzi straciło pracę. Trzeba pomagać firmom kanadyjskim, ontaryjskim, rozwijać nasze własne możliwości.

Ważne jest stworzenie warunków rozwoju dla małych firm, drobnych przedsiębiorstw, które dostarczają ogromnej części towarów i usług w Ontario. Obecnie mała firma musi płacić do 25% za pożyczkę bankową, to jest mordercze obciążenie.

Inne bardzo ważne sprawy, to opieka nad ludźmi starszymi wiekiem (Kanada ma najwyższy procent osób starszych przebywających w instytucjach - to nie jest dla nich rozwiązanie), ułatwienie młodzieży dostępu do nauki i studiów (wiąże się to z reformą zasad finansowania szkół), pomoc rodzinie, - ochrona srodowiska.

Elaine i jej mąż Joe brali udział w założeniu Bloor West Village Business Association. Joe przez całe lata prowadził własny sklep - Telesonic - ze sprzętem elektronicznym w Bloor West Village, teraz też ma własną firmę i buduje czolna "canoe", z naturalnych materiałów, tak jak je tradycyjnie budowali kanadyjscy Indianie. Mają 23-letnią córkę i 15-letniego syna.

Elaine pracuje w rządowej instytucji opiekującej się osobami starszymi i niepełnosprawnymi. Organizuje pomoc dla tych, którzy mieszkają u siebie w domu - dostarczenie posiłków, wizyty, itd.

Ciężkie prawo ale nie prawo

BIEDNY CZŁOWIEK

Goethe - bodajże - napisał, że "prawnik, który jest tylko prawnikiem jest bardzo biednym człowiekiem"

Nie trudno się domysleć, że znakomity poeta i dramaturg niemiecki nie miał wyłącznie na uwadze statusu materialnego ówczesnych prawników - bo, tak czy owak - w różnych okresach czasu, w odmiennych formacjach społeczno-ekonomicznych, czy systemach politycznych z tego zawodu można było jakos żyć, a przy odrobinie sprytu stać się nawet bogatym. Prawnik jest przede wszystkim dlatego "biedny", że bardzo często, jeśli nie najczęściej, styka się z całą nędzą ludzkiego życia, z najbardziej ekstremalnymi przypadkami tego życia, od zbrodni porozumienia, a na głębokiej miłości kończąc. To prawnik musi ciągle dokonywać wyborów moralnych i prawnych - w zależności od tego czy interes reprezentuje swego klienta jako osoby fizycznej, pełnomocnika osoby prawnej, przedstawiciela interesu publicznego czy wreszcie reprezentanta określonego urzędu. Bardzo często wybór subiektywnie prawidłowy, co więcej - niekiedy obiektywnie słuszny - pozostawia wiele dylematów natury moralnej, dylematów nie rozstrzygniętych do końca, a przeto drążących duszę przez całe pozostałe życie. Biedny prawnik!

Jest rzeczą oczywistą, że im bardziej spójny i zgodny z odczuciami społecznymi system prawny, tym mniej jest zderzeń norm etycznych z normami prawnymi, tym łatwiej rozwiązać owe dylematy i znaleźć właściwe rozstrzygnięcie. Im bardziej ponadto jest niezależny w swoich rozstrzygnięciach sam prawnik - tym lepiej dla niego, dla jego psychiki, samopoczucia.

POLITYCZNE RACJE

Niestety - prawnicy w Polsce od zakończenia II wojny światowej to nadzwyczaj "biedni ludzie". Chodzi oczywiście o tych, którzy są tylko prawnikami, nikim ponadto, a więc pracują w zawodzie czysto prawniczym, albo - pracując w instytucjach nie związanych z wymiarem sprawiedliwości, organami ścigania czy arbitrazem gospodarczym - czują się prawnikami i deklarują to przy każdej okazji.

Od początku, gdy tylko wprowadzono w Polsce nowy system społeczno-polityczny, racje polityczne zdominowały zdecydowanie racje społeczne czy ekonomiczne. Nawet dzisiaj uważny czytelnik prasy polskiej może dowiedzieć się, że z punktu widzenia ekonomicznego reforma rolna, a więc podzielenie dużych, dobrze prowadzonych gospodarstw rolnych na drobne płachetki ziemi, była ewidentnym błędem, którego skutki Polska odczuwa po dziś dzień w postaci niedoboru produkcji rolnej. Chwalona jest natomiast reforma rolna jako decyzja polityczna, bowiem przyciągnęła do nowego ustroju plebs wiejski (bezrolnych i mało-rolnych), co - przy dość słabo rozwiniętej "świadomości klasy robotniczej" - pozwoliło na kims się oprzeć i utrzymać władzę

Tak oto jeden z pierwszych aktów prawnych był od początku wadliwy, bowiem nie akceptowany przez znaczną część społeczeństwa i błędny z punktu widzenia zasad logiki ekonomicznej.

To samo dotyczy zbyt daleko posuniętej nacjonalizacji przemysłu. Obecnie - po 40 latach od tej "dziejowej" decyzji - coraz częściej dyskutuje się czy części przedsiębiorstw państwowych i spółdzielczych nie oddać w ręce prywatne zwłaszcza tam, gdzie grozi bankructwo. Zresztą cały system tzw. wypuszczania w agencję jest niczym innym, jak zawałowana - przed dogmatykami socjalizmu - formą reprivatyzacji w imię ratowania tego, co jeszcze uratować się da.

Później były i inne akty prawne, których nikt nie rozumiał, nie akceptował, życie toczyło się obok nich, a tylko od czasu do czasu ktoś padał ich ofiarą.

Chociażby wydany w pierwszej połowie lat pięćdziesiątych dekret o obrocie artykułami spożywczymi i zaopatrzenia, którego art. 9 zakazywał uboju zwierząt

karnego materialnego na temat nieswiadomości prawnej i tzw. błędu co do prawa (error in iuris). Jako przykład niezawinionego błędu podawał durny przepis z ustawy karno-skarbowej zakazujący, pod groźbą kary, wywozu za granicę książeczki PKO, którą rozstargniony turysta mógł przez pomyłkę zabrac. Albo inny przykład - karalne było sprzedawanie konskiego włosia, a zatem jeśli właściciel konia obciął mu ogon czy grzywę i włosie sprzedał - mógł skończyć w więzieniu.

Paradoksy mnożyły się. Ilekroć to razy do odpowiedzialności pociągani byli przedsiębiorcy, pełni inicjatywy ludzie, którzy wykorzystując nieudolność i niewydolność państwowego i spółdzielczego handlu i skupu angażowali swój czas, pieniądze, energię w jakies przedsięwzięcie, które okazywało się później przestępstwem lub co najmniej wykroczeniem.

Na przykład w okresie tzw. wysypu truskawek (ma to miejsce w drugiej połowie czerwca) skup państwowy ani prze-

nie na handel - to poł biedny, jeśli przyzna, że chce zarobić - klops.

Podobne historie bywały z grochem, fasolą, ogorkami czy czosnkiem. Przepis ma bowiem na celu "ochronę konsumenta" przed spekulacją. To nic, że gospodynie zadowolone są ze świeżego, dobrego towaru i chętnie płacą więcej. Dura lex sed lex (twarde prawo, ale prawo). A jeszcze twardsi milicjanci, którzy mają wytyczne i bloczki mandatowe.

Niedawno prasę polską obiegła historia szarego człowieczka z miejscowości bieszczadzkiej Stubne. W Stubnem diabeł mówi dobranoc. Jedyny sklep - dość odległy - ma zawsze stare, czerstwe pieczywo, bo kto będzie gnał do Stubnego czy gdzie indziej codziennie auto z pieczywem dla kilkudziesięciu robotników lesnych i parunastu osiadłych w okolicy rodzin. Szary człowieczek wymyślił więc, że codziennie kupi świeże, chrupiące bułeczki (takie, jak swego czasu obiecywał ludziom minister Krasinski) w Przemyślu i zawiezie je do Stubnego pobierając przyzwolitą, nie odstręczającą klientów opłatę. Wszyscy byli zadowoleni. Sklepowa G.S. - u bo ludzie nie robili jej awantur za czerstwy zakalec, sklep w Przemyślu, bo klient zabierał codziennie kilkadziesiąt bułek płacąc gotówką, nabywcy bułek w Stubnem - bo wreszcie mieli pieczywo. Niestety - zadowolenie nie udzieliło się ani posterunkowemu pobliskiej placówki MO, ani też pryncypalnemu, acz mało rozgarniętemu prokuratorowi, który wylizywał arytmetycznie, że szary człowieczek zarobił na interesie zwanym przez prawo spekulacją, ciężkie miliony złotych. Zastosował odpowiedni paragraf, obligatoryjnie tymczasowe aresztowanie, po czym oskarżył delikwenta przed sądem. Skazano go, a jakże, z całą surowością prawa. Krzyk, jaki podniosła prasa wygłuszał rzecznicy prasowi Ministerstwa Sprawiedliwości i Prokuratury Generalnej. Ostatecznie jednak, nawet tak szacowne instytucje nie były w stanie zdeptać zdrowego rozsądku. Jak słyszałem - wniesiono rewidację nadzwyczajną na korzyść oskarżonego.

Podobną historię opisało nie tak dawno "Prawo i Życie" jedna z popularniejszych gazet prawniczych w Polsce. Pewien człowiek, bodajże z Katowic widząc kiepskie zaopatrzenie nielicznych sklepów przedsiębiorstwa "Centrala rybna" zwrócił się do właściwego urzędu o zezwolenie na otwarcie sklepu z rybami. Zezwolenie otrzymał, lokal wyposażył, przygotował i przystąpił do handlu. Oczywiście, dzięki pożyczce, zaangażował w to przedsięwzięcie znaczne środki finansowe. Własnym pojazdem jechał nad morze, tam kupował w spółdzielczych przedsiębiorstwach rybackich ryby, część ryb kupował po prostu w sklepach (zwłaszcza konserwy), a następnie - po doliczeniu kosztów własnych (transport, amortyzacja samochodu, wydatki związane z rozmowami handlowymi itp.) - sprzedawał świeże, doskonale ryby stwarzając zdecydowaną konkurencję dla niezbyt urozmaconego asortymentu "Centrali rybnej".

I znowu - klienci byli zadowoleni, na rynku śląskim pojawił się dobry towar, fiskus pobierał odpowiedni, należny podatek, bank był pewny rychłego zwrotu pożyczki, urząd, który wydał zezwolenie na otwarcie sklepu też chyba dopiął swego, ale Właśnie! Ktos "zyczliwy" donosił "gdzie trzeba", że to pachnie spekulacją. Sklep zamknięto, opieczetowano. Nie wiem, czy zamknięto właściciela sklepu, ale na pewno zrobiono mu sprawę karną, o to, że "nabywał w sklepach uspołecznionych towar, który następnie odsprzedawał z zyskiem". Nie pomogło tłumaczenie, że ywask był niewielki, a przyjemność z prowadzenia takiego sklepu i pożytek dla ludzi ogromne.

Dura lex sed lex

Ciąg dalszy nastąpi

Ilustracja Czasopismo podziemne

hodowlanych bez zezwolenia. Obowiązują od jeszcze w początkach lat osiemdziesiątych, a powszechnie wiadomo było, że ubój istniał, a kielbasę "wieską" kupowali także i ci, którzy mieli strzec, by przepisy były szanowane.

BŁOGA NIEŚWIADOMOŚĆ - NIEBEZPIECZNA ŚWIADOMOŚĆ

Pamiętam z okresu studiów wykład jednego ze znanych profesorów prawa

tworstwo nie jest w stanie zagospodarować tak ogromnej masy towarowej. Kolejki rolników do punktów skupu są ogromne, ustawiają się już w nocy, dochodzi do scysji. Tymczasem, co bardziej przedsiębiorczy ludzie posiadający samochody (zwłaszcza taksówkarze) dowiedziawszy się, iż na Śląsku truskawek jest tak mało, iż cena skacze w górę, wymontowują siedzenia, skupują od rolników truskawki (ku ich zadowoleniu, bo odbiór z zagrody i cena taka sama) i hajze na Śląsk! Niestety - po drodze zatrzymuje ich milicja, pyta o zezwolenie na skup i handel. Jeśli zatrzymany nie w ciemie bity i będzie utrzymywał, że truskawki wiezie dla krewnych i znajomych, a

CELLAR under the **RAMS****PIWNICA
POD
BARANAMI**

Wbrew nam, przeciwko nam, dla nas przyjedzie niebawem PIWNICA

Mnemozyna odgrzebała we mnie czasy studenckie, wszystkie wariactwa i szalenstwa, które często związane były właśnie z Nią

Nie pretenduje do tego, aby być teatrem, choć zapewne wiele elementów teatralnych posiada, bardziej kabaret - lecz przede wszystkim muzyczny i literacki, momentami polityczny - artystyczna awangarda, która kształtuje charakter polskiej rozrywki i to już ponad lat 30-sci. Nazwano ją "Piwnicą Pod Baranami", dla wolnego świata ją jednak proponowałbym nazwę "Piwnica Pod BARONAMI", a niechże się zleci cała szlachta, wszyscy hrabiowie, książęta i baronowie, nie wowo na codzien liczący tylko zielone. Mają tą szansę, choć ludziom nie dany był im w genach, Ci Prawdziwi z tym się rodzą. Przyjdzie, zobaczcie ten mit. Wam może nieznanym ("Istota mitu polega na wiecznym powracaniu, pozaczasowości, wiecznej teraźniejszości" - Tomasz Mann), to misterium dziwaczne, wspaniałe szalenstwo słowno-muzyczne. Piotr uwielbia znakomitości na widowni, stary kolekcjoner talentów, choć trochę dziwny, ja wszystkie swoje ekspozycje pieczołowicie pilnuje, on natomiast wypuszcza je na wolność (czasem same się puszczają), lecz kolekcja jego zawsze wielka i wspaniała. K Zachwatowicz, B

Nawratowicz, W Dymny, K Wisniak, L Długosz, T Kwinta, J Ronikier, E Demarczyk, K Litwin, M Święcic, M Zajacowna-Radwanowa, M Grechuta, Z Konieczny, S Radwan, kolebka talentów, mam wrażenie, nie wiem, zdaje mi się, że jestem teraz w dawnej kamienicy Potockich przy krakowskim Rynku, w Słowiańskim Rzymie

Piwnica nie jest ograniczona. Jej duch, reżyser, inscenizator, konferansjer, komentator, reguluje tempo widowiska, wykorzystując wynik okazji, szansy, zdarzenia, lecz nie jest to nigdy niedbala chaotywność, lecz przejrzysta kompozycja, zaaranżowana w świetnych ramach, perfekcja widowiska ze spięciami na zasadzie kontrastu, mającego jednak niepowtarzalny nastrój

Czas nastał na kilka danych rzeczowych - Teatr "a la legere" - socjalistyczna wersja, lub brak kontynuacji "Zielonego Balonika" - kabaret pełnej improwizacji, burleskowy i liryczny, patetyczny i śmieszny, czasem jakiś pastisz się przytrafi. Śpiewany Szekspir, Lesmian, Witkacy, Tuwim, śpiewane dialogi, ballady, skecze, śpiewane farsy i dowcipy. Przez długi czas krakowianin - Jan Paweł II - miał zaszczyt przyjąć ich na audiencji, raczej oni mieli zaszczyt spotkać się z Papieżem

Więc **HAJDA** na Piwnice

**JUŻ WIDAĆ KONIEC
ZAMIESZANIA Z PIWNICĄ****Informacja własna**

Obiecalismy Czytelnikom, że w dzisiejszym numerze poinformujemy gdzie i kiedy wystąpi w Toronto "Piwnica pod Baranami". Kabaret do Toronto właśnie przyjechał, rezyduje w jednym z plazowych hoteli, ale nie wystąpi we wspomnianym terminie. "Piwnica pod Baranami" wymaga jeśli nie baranów, to przynajmniej piwnicy, a jeśli nie piwnicy to przynajmniej sali, w której czułaby się jak u siebie. Trwają poszukiwania sali. Termin planowany występów 19 lub 20 września. O szczegółach Echo usłyszy i poinformuje. Dodatkowe informacje patrz kalendarzyk występów poniżej

MONTREAL - 17 września 1987 g 20 00
Sala Koncertowa Claude Champagne
220 Vincent d'Indy

BILETY

Cracovie, tel 866-2195
Tatra Travel, tel 849-3451
1001 Plants, tel 481-2263
Informacje 934-6162, 766-1362

TORONTO - 19 września 1987 albo
20 września 1987
BILETY
Informacje 231-2746, 253-5274,
270-2990

OTTAWA - 18 września 1987, g 20 00
Auditorium High School of
Commerce
BILETY
Klub Teatralny w Ottawie,
tel 236-1440, 236-3982

Artex International

prezentuje

Najpopularniejszy program kabaretowy w Polsce

BOHDAN SMOLEŃ SHOW

Udział biorą

Bohdan Smoleń
Jacek Baszkiewicz
Andrzej Czernki
A. Gołębowski
Krzysztof Gruszka

oraz gościnnie

Bohdan Smoleń**Danuta Błazejczyk** laureatka Festiwalu Polskiej Piosenki Opole 87

Toronto — Sobota 12 września - 8 wiecz
Niedziela 13 września - 2 30 ppłd i 6 00 wiecz

Auditorium West Toronto Secondary School
330 Lansdowne Ave (na płn od College)
Przedsprzedaż - Solarski Pharmacy, 149 Roncesvalles Ave
Informacje i zamówienia - 833-0640 (po 6 wiecz)

Ottawa — Poniedziałek 14 września - 8 wiecz.

Ottawa Technical High School 440 Albert St
Przedsprzedaż i Informacje Nelson Travel - 235-5228

Montreal — Wtorek 15 września - 8 wiecz

Westmount High School, 4350 St Catherine St W
Przedsprzedaż Tatra Travel, 3628 St Laurent Blvd - 849-3451
Metro Travel, 5921 Laurendeau St - 761-5878
Polka Deli, 3561 Belair - 727-2311

Informacje i zamówienia Z Żurowska - 766-9747

Thunder Bay — Środa 16 września - 7 30 wiecz.

Sala Związku Polaków w Kanadzie

Winnipeg - czwartek, 17 września, **Vancouver** - piątek, 18 września
Edmonton - sobota, 19 września, **Calgary** - niedziela, 20 września

SZKICE O SOWIECKIEJ LITERATURZE FANTASTYCZNO- NAUKOWEJ

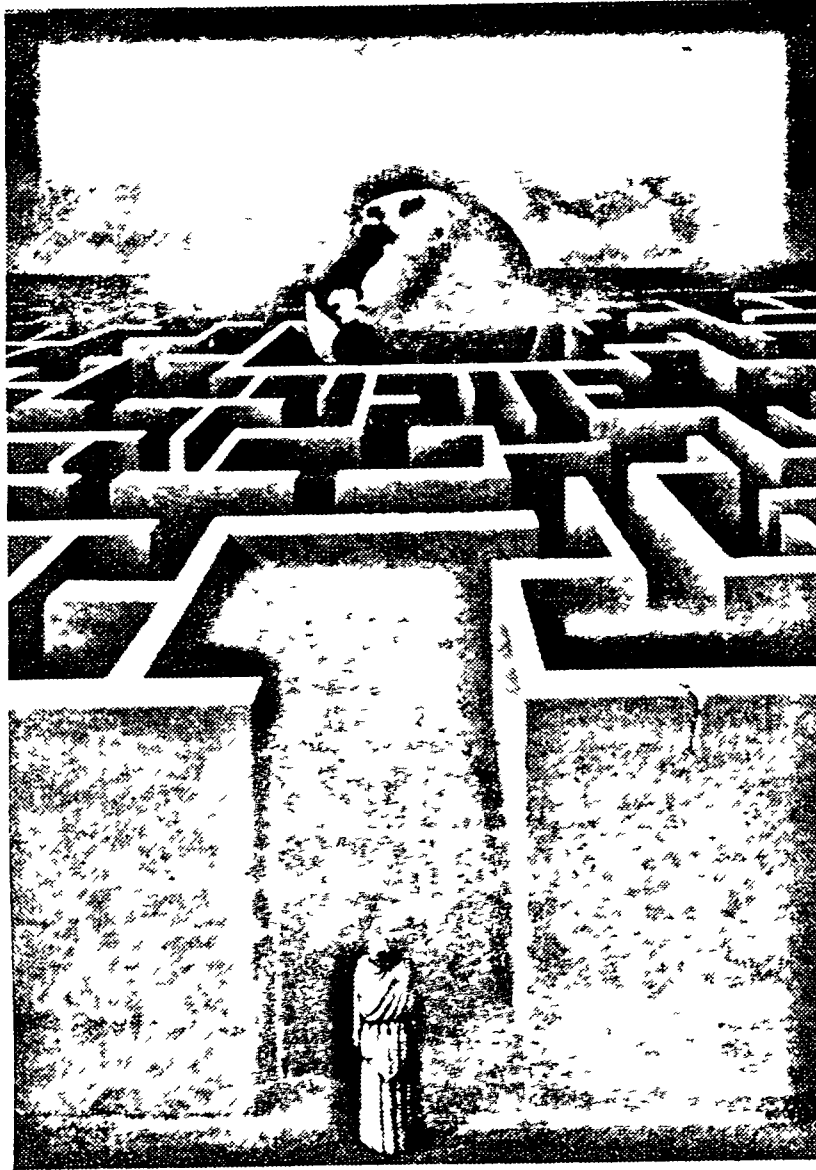
Tak jak "Trudno być Bogiem" zyskało sobie czytelników dzięki swojej wymowie filozoficznej - tak inna książka Strugackich - "Pomiedziak zaczyna się w sobotę" swą popularność zawdzięcza doskonałym warsztatowo wątkom satyrycznym

Książka ta została uznana za drugą najbardziej popularną pozycję z gatunku science-fiction na sowieckim rynku wydawniczym lat 60-tych, zaś jej akcja toczy się w groteskowym, nieco bajkowym świecie. Przedstawiając jednak obraz sowieckiego instytutu badawczego ze wszystkimi jego detalami książka sugeruje, że normalne życie w Związku Sowieckim jakże często przychodzi na myśl zwariowane, wesołe miasteczko. Naukowcy i inteligencja techniczna tych czasów poczuła się jak rżnięta gromem, kiedy zdekodowała literackie sygnały na zasadzie - "rozpoznaj znajome typy" - jak wspomina inżynier - emigrant "Rozpoznawali oni w książce siebie, ludzi, którzy gonią za własnym interesem w czasie przeznaczonym na pracę i w systemie tym osiągają sukcesy, albowiem wiedzą jak pisać podania i raporty ( )"

W książce Strugackich, która jest parodią otaczającego ich świata niewykształceni ludzie mieszają złodziejski slang z żargonem partii komunistycznej (choć bardzo dużo zgubiło się w tłumaczeniu). Zaproszeniu na sabat czarownic, na który przybyć należy na miotle załączony jest standardowy sowiecki formularz ( ) - "Informuje się należy się stawić należy się zgłosić w dniu 27-ego lipca bieżącego roku o północy na coroczne zgromadzenie republikanckie pierwsze spotkanie odbędzie się na Łysej Gorze stroj wymagany "Satyra przypomina, że takie właśnie zwyczaje wprowadził niegdyś Stalin

Ulubionym celem, w który uderzało zawsze ostrze rosyjskiej satyry był oportunizm, kojarzony często z mieszczańskimi tradycjami życia ( ) W powieści Gansowskiego - "Dzień Gniewu" tradycje owe motywują układy w jakie wdają się ludzie z Otarkami, co najlepiej określa cyniczna wypowiedź Mellera - "Jestem pewien, że jeżeli jakiś rodzaj osmiornic przybyłby do nas z Marsa - znalazłby ludzi chętnych do tego, aby z nim kooperować" Niemal podobna sytuacja zdarza się w innej książce Strugackich - "Druga inwazja z Marsa" Emerytowany nauczyciel astronomii, który jest antybohaterem tej mini-powieści nie dba o to, czy Ziemia zostanie opanowana przez Marsjan, jeśli tylko on będzie otrzymywał swoją rentę i kartki żywnościowe

Bracia Strugaccy w książce za książką atakują naukowców, których zdolność krytycznego widzenia została zakłócona pragnieniem osiągnięcia materialnego komfortu. Doktor Oprir w "Drapieżnych rzeczach naszych czasów" (publikowanych po angielsku pod tytułem - "Ostatni krąg raj") jest zadowolony ze swego miejsca w społeczeństwie, mimo że cała niemal populacja znajduje się w stanie intelektualnej apatii spowodowanej przez urządzenie, które przekazuje do mózgu wrażenia wiecznej i ciągłej przyjemności. W książce "Milion lat przed koncem świata" ( ) naukowiec tłumaczy swojemu koledze nową metodę społecznej kontroli "W dziewiętnastym wieku ludźmi manipulowano. W dwudziestym wieku nikt się nie bawi w takie głupoty. W

Rafal Olbinski

Cz. III POWRÓT SATYRY

dwudziestym wieku kupuje się ludzi, tak jakby byli interesującym towarem. Nikt mną nie manipulował, zostałem kupiony - rozumiesz stary? To jest wybór. Albo zniszczą cię, zrobią z ciebie plasek, albo dostaniesz pozycję w całkiem nowym instytucie, o który na śmierć i życie biją się najlepsi naukowcy"

Niektórzy jednak bohaterowie z przyszłości Strugackich są testowani bardziej zniewalającymi metodami. Tajemnicze wpływy powodują, że kobiety i mężczyźni zmieniają się w namiętnych, bezkrytycznych stronników nowego społeczeństwa w "Bezludnej Wyspie" ("Prisoners of Power" w angielskim tłumaczeniu). Astronom w "Milionie lat przed koncem świata" zarzuca swoje eksperymenty, kiedy jego życiu zagrażać zaczyna "siła świata"

Na jakiej zasadzie możliwym się stało, że książki tak blisko dotykające problemu tendencji totalitarnych mogły w ogóle ukazać się w Związku Sowieckim? Częściowo dlatego, że u "pozytywnych bohaterów" większości powieści znaleźć można czasami te tradycyjnie sowieckie optymistyczne nuty ( ) Częściowo zaś dlatego, że duża część liczących się krytyków sowieckich ustaliła pewnego rodzaju "normę" opowieści z morałem, w którą to kategorię mieszczą się pozycje miasące społecznie przydatne nauki

Ewgienij Brandis i Władimir Dmitrijewski na przykład - czynią podział pomiędzy science-fiction, która buduje komunizm i science-fiction, która go niszczy. "Opowieści z morałem nawołują ludzi do samotnego prowadzenia wojny z tym, co po przeszłości pozostało w świadomości człowieka" - napisali w "Literaturnej Gazecie" w roku 1966 "Powieści z morałem w sowieckiej literaturze pozostają w ostrym kontrastie do literatury antyuto-

pijnej, tak popularnej na Zachodzie. Literatura ta niszczy obraz przyszłości i redukuje człowieka do pyłku, niesionego przez wiatr poprzez przypadkowe wydarzenia i nieprzewidziane okoliczności"

BREŻNIEWO WSKIE MROZY

Bracia Strugaccy nigdy jednak nie byli antysowieccy czy dysydenci ( ) Znajdowali się raczej na skrzydle liberalnym razem z niezującym już dzisiaj reżyserem Andrejem Tarkowskim i piosenkarzem - Władymirem Wysockim. Kłopoty zaczęły się dopiero w momencie, gdy konserwatywni sowieccy twardogłowi zaatakowali Strugackich za ich ostentacyjny humor i negatywną wymowę ich powieści, która może "zdemoralizować czytelnika". Tego rodzaju kontrowersje tylko przysporzyły oczywiście Strugackim jeszcze więcej czytelników, tym razem wywodzących się spośród sowieckiej inteligencji

Granice akceptowanych dysput nigdy jednak w Związku Sowieckim nie pozostają statyczne. Już w 1968 roku konserwatyści znaleźli się w przewadze i Strugackim od razu założyli "kaganiec". Tylko część powieści "Slimak na skarpie" - kafkowskiego obrazu chaosu - pozwolono im opublikować w nie liczącej się syberyjskiej gazecie - "Bajkał". Powieść została odebrana jako jawna niemal krytyka sowieckiego społeczeństwa. Krytyk, który odważył się napisać o niej pozytywnie został od razu zaatakowany przez swoich kolegów. Inna powieść Strugackich - "Opo-

wieść Trojki" - wypełniona czarnym humorem satyra na biurokrację została wydrukowana jedynie w innym syberyjskim piśmie - "Angara" w roku 1968

Redaktor tego pisma został później zwolniony, zaś te numery "Angary", w których ukazywała się powieść Strugackich wycofano z obiegu

Matematyk - emigrant, z którym rozmawiałem czytał nielegalną, wydaną na wielaczu kopię tej książki. Był to rodzaj samizdatu i zarówno ten, który go wydawał, jak ten, który go czytał ryzykował bardzo wiele. Jeszcze inna powieść Strugackich - "Brzydkie kaczątka", w ciemnych barwach portretująca środowisko wyalienowanych intelektualistów (co łatwo było kojarzone z problemem Żydów w Sowietach) nigdy się w Związku Sowieckim nie ukazała. Arkady Strugacki w wywiadzie z zachodniemieckim dziennikarzem powiedział, że jeden z moskiewskich wydawców powieści przyjął, ale - ponieważ była ona w 1972 roku drukowana przez wroga Sowietom prasę emigracyjną - jakiegokolwiek plany związane z jej wydrukowaniem zostały zarzucone. Jak i dlaczego manuskrypt trafił w ręce wydawców zachodnich - do dziś pozostaje tajemnicą

Cenzura była więc jednym z powodów, dla jakich Strugaccy i inni pisarze stali się obiektem nie kończących się ataków. Zachodni filologowie, zajmujący się sowiecką literaturą fantastyczno-naukową twierdzą, że większość powieści tego gatunku sprowadzała w latach 70-tych istotę rzeczy do pytań osobistych, personalnych. "W późnych latach 70-tych" - pisze Patrick McGuire w swoim studium o sowieckiej science-fiction - "Red Star" - "reżim i autorzy gatunku science-fiction osiągnęli pewien kompromis, czego przykładem mogą być książki Kiryła Bułyczewa. sowiecka science-fiction została zwolniona z obowiązków wobec socrealizmu, w zamian za co wzmoc musiała wysiłki, by prezentować alternatywne wizje polityczne". Bracia Strugaccy tymczasem drukowali swoje powieści w mniej lub bardziej zapoznanych periodykach, zarówno w latach 70-tych jak i 80-tych. Wielu jednak czytelników twierdzi, że w porównaniu z ich wcześniejszymi pracami, w których dzwieczał tak charakterystyczny dla nich czarny humor - nowe książki są nijakie i małe

Może również dlatego tłumaczenia książek autorów zachodnich były i są niesłychanie popularne, szczególnie te reprezentujące rodzaj literatury filozoficznej czy nawet politycznej. Ray Bradbury, Isaac Asimov, Clifford Simak, Robert Sheckley, Arthur Clarke i polski Stanisław Lem mają w Sowietach swoich oddanych czytelników, chociaż sowieckie wstępy do ich książek i później o nich komentarze są przemyślane tak, aby kształtowały percepcję czytelników. Dla przykładu - niektórzy sowieccy krytycy tłumaczą scenę palenia książek w powieści Bradbury'ego - "Fahrenheit 451" jako rezultat kapitalizmu, "McCarthyizmu" i faszyzmu

Krytycy i cenzorzy nie są jednak w stanie w pełni kontrolować czytelników. "Czytaliśmy "Fahrenheit 451" tak, jakby opowiadało o Związku Sowieckim" - wspomina były moskiewski bibliotekarz. Antytalitarna powieść George Orwella - "1984" nigdy nie została w Związku Sowieckim opublikowana, wielu jednak Rosjan ryzykowało karę więzienia czytając ją w samizdacie. Opowiadał mi jeden z emigrantów, że jego kolega książkę tę przetłumaczył i przepisał, inny zaś zdobył fotografię z wydania opublikowanego na Zachodzie

Dokonczenie
w następnym numerze

Na podstawie
"Technology Review",
lipiec 1987
Tłum i opr. K K M K

PO MŚ U-16

ADAM POLANSKI

Optymistyczna wizja piłkarskiej przyszłości

Przez dwa, lipcowe tygodnie (12-25) oczy piłkarskiego świata zwrócone były na Kanadę, jako że w tym kraju odbywały się mistrzostwa świata w piłce nożnej juniorów U-16.

Turniej ten, który powstał z inicjatywy prezydenta FIFA - Joao Havelange'a był już drugą edycją MŚ. Pierwsza odbyła się dwa lata temu w Chinach i zakończyła się zwycięstwem Nigerii, która w finale pokonała RFN 2:0. W Chinach młodzi piłkarze pokazali futbol na wysokim poziomie i fachowcy piłkarscy zastanawiali się, czy II MŚ będą równie ciekawe. Wielu także obawiało się, że przyznanie imprezy piłkarskiej o tak dużym prestiżu Kanadzie - państwu bez tradycji piłkarskich, nie jest dobrym rozwiązaniem. Rzeczywistość przeszła jednak najsmielsze oczekiwania. Oto okazało się, że ten wspaniały, piłkarski turniej był na jeszcze wyższym poziomie sportowym, a nawet wielu dziennikarzy twierdziło, że kilka meczów stało na lepszym poziomie, aniżeli niektóre podczas MŚ seniorów w Meksyku - 86. Także organizatorzy oraz publiczność spisali się bardzo dobrze i turniej ten przebiegał we wspaniałej atmosferze.

Atmosfera na tym turnieju, znalazła także oddźwięk w europejskich piśmie sportowych, które wyrażają się z wielkim uznaniem o mistrzostwach w Kanadzie. Szwajcarski "Sport" napisał, że 20 tys widzów na półfinale i 15 tys. na finale (jak to było w Toronto) w mistrzostwach juniorów, może być tylko marzeniem każdego państwa europejskiego. Średnia publiczności na każdym meczu wynosiła 5,7 tys. i jest to wysoka przeciętna, ponieważ część spotkań (14) odbywała się w St. John i St. John's, gdzie nie było dużej frekwencji. Przyznanie grup eliminacyjnych tym miastom, miało na celu propagowanie piłki we wschodniej Kanadzie.

Jak stwierdził dyrektor Ontario Soccer Association - Brian Avey, na niektóre mecze przyjeżdżali kibice z miejscowości oddalonych o 200 km. Na pewno tych kibiców byłoby dużo więcej, gdyby impreza była poparta odpowiednią reklamą w TV, radiu czy prasie. Ten turniej potwierdził jednak, że jest duża szansa na przełamanie dotychczasowej sytuacji związanej z tutejszą piłką. Na meczu półfinałowym Włochy - Nigeria było 20 tys widzów, to o czymś już mówi.

Główną zdobyczą, a zarazem wielką atrakcyjnością tego turnieju, był ofensywny futbol, jaki pokazała większość drużyn. W tej grupie wiekowej nie ma jeszcze tak zachowawczej, na chłodno wykalibrowanej gry. Piłkarze zaprezentowali młodzieńczą fantazję, popartą świetną techniką i bardzo dobrym przygotowaniem fizycznym.

Trudno mi ocenić każdy zespół, tym bardziej, że nie widziałem wszystkich w akcji, ale na podstawie tych obejrzanych w Toronto (9 spotkań) i kilku w TV (TSN) mogę stwierdzić, że mieliśmy okazję zobaczyć kilka znakomitych zespołów, w których było wielu utalentowanych piłkarzy. W grupie A w Toronto, zespołem zdecydowanie najlepszym byli mistrzowie Europy - reprezentacja Włoch. Drużyna ta zaprezentowała profesjonalny futbol oparty na nienaganej technice, szybkości i włoskiej twardości w

Mistrzowie Europy - piłkarze Włoch, zademonstrowali w Toronto przepiękną grę

grze. Zaskoczeniem dla wszystkich była bardzo ofensywna gra Włochów. To coś nowego w piłkarskim światku. W drużynie tej było wielu bardzo utalentowanych piłkarzy, jak Cappellini, Bianchi, Gallo czy Pessotto.

Chłopcy ci, mimo młodego wieku, zachwycili wszystkich swoją mądrą, dojrzałą grą, a techniczne sztuczki Cappelliniego na długo zapewne pozostaną wszystkim w pamięci. Katar i Egipt zademonstrowali podobne umiejętności. Obie drużyny prezentowały znakomitą technikę, popartą twardą, zdecydowaną grą, która jednak często zamieniała się w grę faul. Dotyczy to szczególnie drużyny Kataru. W drużynie tej było kilku znakomitych piłkarzy jak Johnar, Hassan czy niesamowicie szybki Mubarak. Reprezentacja Kanady, jako ostatnia z tej grupy, zawiodła nadzieje tutejszych kibiców. Trener reprezentacji Kanady - Brian Hughes stwierdził: "Trudno wymagać cudów od chłopców, którzy grają w szkolnych drużynach, nie mając okazji zdobyć tak potrzebną piłkarską wiedzę i doświadczenie. Nie można jednak zapomnieć, że drużyna ta przez 9 miesięcy przygotowywała się wspólnie do tego turnieju, dlatego mieliśmy podstawy, żeby wymagać więcej, od tego co pokazali młodzi chłopcy z klonowym liściem. Na pewno nie można im odmówić ambicji i woli walki, ale w turnieju o takiej randze, jest to zbyt mało, by myśleć o sukcesach. Szczególnie raził brak skuteczności, ale dopóki ci chłopcy nie będą grali w klubach z prawdziwego zdarzenia, dopóty trudno liczyć na sukcesy."

Ciekawy zespół zaprezentowała Korea, która w ćwierćfinale (oglądało ten mecz 20 tys widzów) przegrała 0:2 z Włochami. Pierwszą połowę Koreańczycy zagrali doskonale - szybko, mądrze, dużo strzelając. W drugiej połowie z siłą i gorą wzięli Włochy. Równie ciekawym zespołem było Wybrzeże Kości Słonej grające "brazylijską piłkę". Zdobyć III miejsce przez tych piłkarzy, jest wielką sensacją. Na pewno pomógł jej w tym fakt, że w meczu o

Mieli także kilku wspaniałych piłkarzy, jak bramkarz Ikeji oraz napastnicy Mohammed i Osundo.

Jeżeli trenerzy tego kraju odpowiednio pokierują karierą tych chłopców, to Nigeria będzie miała dużo do "powiedzenia" w przyszłości.

Drużyna mistrza świata - ZSRR grała w tym turnieju najrowniej, prezentując w każdym meczu wysoką formę. Grali na wzór reprezentacji seniorów - odwrotnie, twardo, zdecydowanie, strzelając z każdych pozycji. Tytuł zdobyli za służenie, choć w finale momentami przeżywali ciężkie chwile.

O takich piłkarzach, jak bramkarz Okroshidze czy napastnik Nikforow (został królem strzelców z 5 bramkami) na pewno nie raz jeszcze usłyszymy.

Kto zawiodł? Przede wszystkim Brazylia. Oglądałem w TV jej mecz z Arabią Saudyjską i Brazylijczycy byli tłem drużyny arabskiej. W ogóle zespoły Ameryki Północnej nie pokazały. Szkoda, że Francja już w ćwierćfinale trafiła na ZSRR. "Trojkolorowi" przegrali 2:3 po wyrównanym i bardzo ciekawym meczu, mając w swych szeregach świetnego napastnika Solera.

W każdej zresztą drużynie, było po kilku bardzo utalentowanych piłkarzy i dlatego o przyszłość piłki możemy być spokojni. Następne MŚ juniorów odbędą się za dwa lata, w Szkocji i oby były tak udane, jak tegoroczne w Kanadzie.

Zdjęcia ADAM POLANSKI

WOJTEK FIBAK CUP

II POLONIJNY TURNIEJ TENISOWY

15-23 SIERPIEN '87 — TORONTO

EGLINTON FLATS SPORTS CENTRE

UWAGA
sympatycy tenisa!

Trwają na kortach tenisowych przy Eglinton - North York w Toronto eliminacje do Pucharu Wojtka Fibaka w tenisie

W zawodach biorą udział tenisisci amatorzy w różnym wieku

W sobotę rozegrane zostaną mecze eliminacyjne juniorów oraz pan, a także rozgrywki półfinałowe

W niedzielę finał i uroczyste zakończenie imprezy, która powstała w ubiegłym roku.

Wszelkie szczegółowe informacje uzyskacie u organizatora p. Dorosiewicza w firmie High Park Racket & Ski Center, 2120 Bloor Str West, tel 766-6757. Zachęcamy polskie firmy do poparcia naszego turnieju! Listę ofiarodawców nagród (rzeczowych czy finansowych) zamieszcimy w specjalnym komunikacie turnieju.

ECHO POPIERA!

23 sierpnia włóż czarną wstążkę

APEL DO POLONII W TORONTO I OKOLICY

Apelujemy do wszystkich członków Polonii o wzięcie udziału w demonstracji w niedzielę 23 sierpnia o godzinie 14 00 przed Nowym Ratuszem

Demonstracja ta jest organizowana przez Toronto Black Ribbon Committee (Dzień Czarnej Wstążki) w rocznicę podpisania Układu Ribbentrop-Mołotow w sierpniu 1939 roku

W dniu tym wszyscy powinni mieć od rana przypiętą czarną kokardkę, czarną wstążkę przywiązaną do samochodu, a właścicielom domów zaleca się przywiązać czarną szarfę do polskiej flagi

Kongres Polonii Kanadyjskiej
OKRĘG TORONTO

BLACK RIBBON DAY - Dzień Czarnej Wstążki 23 sierpnia jest już po raz drugi Dniem Czarnej Wstążki dla upamiętnienia paktu Ribbentrop-Mołotow i dla podkreślenia zbrodniczej roli obywateli sygnatariuszy tego paktu Niemiec hitlerowskich i ZSRR. Konsekwencją tego paktu była śmierć milionów niewinnych w obozach koncentracyjnych III Rzeszy i łagrach stalinowskich oraz oddanie narodów Wschodniej Europy w jarzmo Kremla

Kup czarną wstążkę, aby w dniu 23 sierpnia przypiąć ją do klapy lub założyć na rękę oraz przyczepić do anteny samochodowej, demonstrując w ten sposób solidarność z narodami, będącymi pod okupacją sowiecką, walczącymi o wolność

W Toronto wstążki te można nabyć w biurze KPK Okręg Toronto, 206 Beverley St., w biurze Pomocy Społecznej, mieszczącym się w szkole przy 30 Marmeduke St. (jedna ulica na pół od Howard Park), w redakcjach "Głosu Polskiego", 380 Roncesvalles Av. i "Związkowca" - 1638 Bloor St. W. oraz w sklepie "Jolanta Interiors" - 2368 Bloor St. W. Biuro przy 30 Marmeduke St. przyjmuje zamówienia na wstążki do dalszej sprzedaży. Biuro otwarte w godz. od 10 00 rano do 16 00, za wyjątkiem środy. Tel. 533-9471

Polish-Canadian
Action Group

KOMUNIKAT

Uprzejmie prosimy o opublikowanie wiadomości o decyzji reżimu komunistycznego w Polsce, który nie przyznał wiz lotnikom Południowej Afryki, mającym wziąć udział dnia 1-szego sierpnia w uroczystym odsłonięciu tablicy upamiętniającej czyn polskich, amerykańskich, brytyjskich i południowo afrykańskich lotników, którzy niesli pomoc walczącej Warszawie

Z Południowej Afryki mieli jechać płk Kruger, obecny dowódca 31 eskadry, która brała udział w lotach nad Warszawą oraz płk Van Eyssen, który brał udział w lotach nad Warszawą, został zestrzelony w okolicach Otwocka i uratował się wyskakując na spadochronie z palącego się samolotu

Czterdziestu lotników Południowo Afrykańskich straciło życie niosąc pomoc walczącej stolicy i naród polski nigdy tego nie zapomni

Reżym komunistyczny pod przewodnictwem gen. Jaruzelskiego, który udaje że zależy mu na podtrzymaniu tradycji walk o niepodległość nie zezwolił jednak na przyjazd alianckich lotników, którzy poświęcali swoje życie aby nam pomóc

W dniu 1-go sierpnia, w tym samym czasie kiedy odbywała się uroczystość w Warszawie, płk Kruger i płk Van Eyssen złożyli wieniec, który mieli zabrać ze sobą do Warszawy, pod pomnikiem lotników Południowo Afrykańskich w Pretorii. Uroczystość tą pokazano w dzienniku telewizyjnym z odpowiednim komentarzem

Zasylam serdeczne pozdrowienia
EDWARD DE VIRION

POSZUKIWANIA

Arch. FRANCISZEK KRUCZEK, przybył do Kanady z Anglii 1954. Poszukuje inż. Mieczysław Bornet, 253 St. Clements Avenue, Toronto M4R 1H3 tel. (416) 485-4388

KOMUNIKAT

KPK Okręg Manitoba informuje, że w niedzielę 23 sierpnia 1987 o godz. 7 wiecz. na terenach przy Parlamencie w Winnipeg odbędzie się manifestacja organizowana przez International Black Ribbon Day Manitoba Committee. Zwracamy się do wszystkich z apelem o udział w tej manifestacji

BOGDAN BIELECKI
Przedstawiciel KPK
Okręg Manitoba przy
International Black Ribbon Day
Manitoba Committee

SPRAWOZDANIE FUNDACJI ŚW. ANDRZEJA BOBOLI za 1986 rok

Tak jak co roku Zarząd Fundacji Św. Andrzeja Boboli za pośrednictwem Prasy polonijnej pragnie poinformować całą Polonię w Kanadzie na temat działalności Fundacji za ubiegły rok

W dniu 25 marca 1986 odbyło się walne zebranie Fundacji na którym zostało przedstawione sprawozdanie księgowego przysięgłego w wyniku czego ustępujący Zarząd Fundacji otrzymał absolutorium. W maju 1986 Zarząd Fundacji przystąpił do przygotowania akcji zbiorowej za pośrednictwem poczty, prasy i przedstawicieli terenowych, która objęła całą Kanadę

W efekcie tej zbiórki kapitał Fundacji został podwojony i wynosi obecnie 25,000 dolarów, która to suma została zainwestowana w Royal Trust na 10% (średnio). Niezależnie od tego na koncie bieżącym Fundacji jest zdeponowana suma 800 dolarów

Dotychczasowa pomoc w wysokości 1636 dolarów stanowiąca dochód z procentów wypłaconych przez Trust została przekazana za pośrednictwem J.E. X. Biskupa S. Wesołego w Rzymie na pomoc Polakom w ZSRR

Reasumując akcję zbiorową za ubiegły rok Zarząd Fundacji wyraża swe rozczarowanie, że tak mała ilość Parafii i Organizacji polonijnych odpowiedziała na nasz apel pozytywnie, mimo że do wszystkich bez wyjątku zwróciliśmy się osobiście. Wynikiem tego jest fakt, że suma jaką w tej chwili rozporządza Fundacja wynosi 5% sumy jaką powinna Fundacja posiadać by sprostać programowi pomocy

Niezależnie od działalności na terenie Kanady Zarząd Fundacji nawiązał kontakt z Naczelnymi Organizacjami Polonii w USA, Anglii, Australii oraz Szwajcarii celem przygotowania akcji zbiorowej w wyżej wymienionych krajach. W wyniku tej akcji w lutym 1987 r. został powołany w Lauzannie w Szwajcarii Oddział Fundacji Św. Andrzeja Boboli, który po przeprowadzeniu zbiórki posiada kapitał 6,000 fr. szwajcarskich. Na terenie USA, Anglii i Australii Fundacja jak dotąd ma 6-ciu przedstawicieli, którzy mają wziąć udział w tegorocznej akcji zbiorowej

Tym wszystkim, którzy przyczynili się swą ofiarnością do powstania Fundacji serdecznie dziękujemy

Apelujemy do wszystkich Parafii i Organizacji polonijnych w Kanadzie, które dotychczas nie odpowiedziały na nasze apele by zechciały przekazać swą daninę na cele Fundacji Św. Andrzeja Boboli, które powinny być nam wszystkim bliskie

Postawiliśmy na 4-ech kontynentach świata pomniki Katynia dla tych, którzy musieli zginąć i stać nas wspólnie na wzniesienie potężnego pomnika, którym jest Fundacja Św. Andrzeja Boboli, dla Tych którzy muszą tam żyć! Będzie to pomnik wiecznie żywy, dowodem naszej pamięci o nich świadcząc regularną pomoc której Oni tak bardzo potrzebują!

Kazimierz PLATER
Przewodniczący

PIGUŁKI PCAG

PIGUŁKI NA URLOPIE W tym tygodniu PIGUŁKI udają się na zasłużony wypoczynek. Do zobaczenia za tydzień

=====
Redagują z ramienia Polish Canadian Action Group, Anna i Stanisław Dubiscy, tel. 925-8128. Biuro PCAG, 192 Garden Ave., czynne jest we wtorki od 10 do 18. Tel. 588-1659 P.O. Box 55, Station "V", Toronto M6R 3A4
=====

HELENA URBAŃSKA

Przyjeżdża na krótko do Kanady 25 sierpnia i może spotkać się z osobami cierpiącymi na chorobliwe łysienie plackowate i grzybicę oraz ze swoimi pacjentami. Może być w Toronto w najbliższym długim weekendzie. Informacje w Montrealu i (514) 683-7441 poźno wieczorem

KOMUNIKAT

W związku z pytaniami Czytelników pragnę przypomnieć adres i numer telefonu radiestety i bioenergoterapeuty mgr Władysława KREOWSKIEGO. Władysław Kreowski, 629 B. Kipps Lane, Apt. 206, LONDON, Ont. N5Y 4R5, Tel. (519) 438-1085

Pan mgr Kreowski gotów jest przeprowadzić zabiegi zbiorowe lub indywidualne w innych miastach, jeśli spotkanie takie będzie właściwie zorganizowane. Gdy znajdzie się więcej osób pragnących skorzystać z pomocy bioenergoterapeuty w danej miejscowości wówczas indywidualny zwrot kosztów przejazdu i pobytu będzie mniejszy.
Stanisław SKNIECZNY

Nowy punkt sprzedaży Echa Tygodnia w okolicy Midland

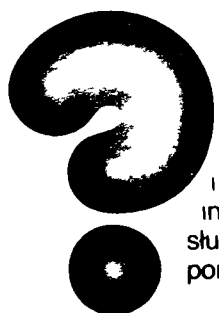
Echo Tygodnia informuje Czytelników, że otworzył nowy punkt sprzedaży w miejscowości La Fontaine Beach. Georgen Sends Variety. Dojazd z Midland do Penetang. Koncesja 16 Tiny. Sklep poleca również polskie kiełbasy, wędzone ryby i europejskie potrawy

Nowy punkt sprzedaży Echa Tygodnia

w północno-zachodnim Toronto

Od zeszłego tygodnia Echo dostarczane jest do włoskiej piekarni w pobliżu rogu Eglinton i Scarlett

Mozesz kupować Echo w pobliżu swego miejsca zamieszkania, jeżeli okolicę zamieszkuje więcej polskich rodzin. Zadzwoń do Redakcji Echa - tel. 743-5706 i przekaz informację o sklepach, które mogłyby sprzedawać polską gazetę. Zależy nam zwłaszcza na punktach w Mississauga, Scarborough, północnym Toronto. Obecnie Echo dysponuje 53 punktami sprzedaży gazety w Toronto i może tą liczbę podwoić. Chętnie rozwiózmy gazety do sprzedawców w budynkach mieszkalnych, pod kościołami polskimi i w organizacjach. Telefon 743-6706. Grazyna Farmus

Czy jesteś już członkiem Credit Union św. Stanisława i św. Kazimierza instytucji, która służy Polonii od ponad 40 lat

Dysponujemy szeregiem usług, które mieszczą w sobie kompletny serwis bankowy,

- Personalne Konta Czekowe
- Konta Dienne
- Krotkoterminowe Certyfikaty
- Fundusz Emerytalny
- Pożyczki Personalne
- Pożyczki Hipoteczne
- Ciągłe Kredyty
- Płacenie Świadczeń
- Skrytki Bankowe
- a także szereg innych

Pięć biur o dogodnej dla Polonii lokalizacji czeka na Ciebie. Dogodne godziny urzędowania. Ponad sto milionów wkładów

Skorzystaj z dorobku Polonii. Zapisz się do

Credit Union
św. Stanisława
i św. Kazimierza

220 Roncesvalles Ave
tel. 537-2181

12 Denison Ave
tel. 863-0996

2987 Bloor St. W.
tel. 236-1225

4260 Cawthra Rd.
tel. 848-4303

KALENDARZ ECHA TYGODNIA

20 sierpnia - czwartek

Wschod Słońca 06 30 Zachod Słońca 19 56
Wschod Księżyca 02 36 Zachod Księżyca 18 12

Imieniny obchodzą Bernard i Samuel

21 sierpnia - piątek

Wschod Słońca 06 31 Zachod Słońca 19 54
Wschod Księżyca 03 35 Zachod Księżyca 18 50

Imieniny obchodzą Joanna, Fidelis, Franciszek i Pius

22 sierpnia - sobota

Wschod Słońca 06 31 Zachod Słońca 19 53
Wschod Księżyca 04 36 Zachod Księżyca 19 21

Imieniny obchodzą Maria i Cezary

23 sierpnia - niedziela

Wschod Słońca 06 33 Zachod Słońca 19 53
Wschod Księżyca 09 37 Zachod Księżyca 19 86

Imieniny obchodzą Roza, Apolinary, Filip i Wiktor

24 sierpnia - poniedziałek

Wschod Słońca 06 33 Zachod Słońca 19 52
Wschod Księżyca 06 37 Zachod Księżyca 20 13

Imieniny obchodzą Bartłomiej, Bartosz i Jerzy

25 sierpnia - wtorek

Wschod Słońca 06 34 Zachod Słońca 19 51
Wschod Księżyca 07 37 Zachod Księżyca 20 35

Imieniny obchodzą Lucylla, Luiza i Patrycja i Ludwik

26 sierpnia - środa

Wschod Słońca 06 35 Zachod Słońca 19 50
Wschod Księżyca 08 37 Zachod Księżyca 20 57

Imieniny obchodzą Maria, Wiktor i Zefiryn

1845 - Zmarł Philippe Girard, wynalazca francuski, twórca metody przedzenia lnu na mokro, jeden z organizatorów przemysłu włókienniczego w Polsce, m.in. w Guzowie, nazwanym od jego nazwiska Zyrardowem (ur. w 1775 r.)
1880 - Urodził się Guillaume Apollinaire (własc. Apolinary Kostrowicki), poeta francuski, polskiego pochodzenia (zm. w 1918 r.)

POLIMEX

PACZKI DO POLSKI

215 Roncesvalles Ave., Toronto, Ont M6R 2L6
TEL 537-7914

1575 Sismet Rd Unit 7, Mississauga, Ont.
TEL 624-1965

PACZKI MORSKIE • PACZKI LOTNICZE

Oficjalny przedstawiciel

OWOCE CYTRUSOWE • SAMOCHODY •
GOTOWKA DO RĄK • LEKI • BONY • KONTA
POLIMEX to najstarsza wyspecjalizowana firma
wysyłkowa z Toronto. Skorzystaj z jej usług

SZUKAMY SPONSORÓW

MISTRZ ciesielski z Gdanska z kilkunastoletnim doświadczeniem, rzetelny, odpowiedzialny, szuka sponsora. Koszty pokryje z własnej kasy. Zonę pracującą w Toronto. Tel (416) 889-0143

251 253

WYKSZTAŁCONA doskonale angielski szuka pracy na weekendy Toronto tel 889-0143

251 253

POTRZEBNA dochodząca opiekunka do dziecka na pół etatu Okolica Dufferin/King Tel 534-2244

251 253

POTRZEBNA opiekunka do dziecka na piątek Toronto Tel 588-5435

251 253

ZAPRASZAMY na WAKACJE na KASZUBACH

piękne jezioro, widoki i plaża, czyste powietrze

FRANCISZKAŃSKI OŚRODEK NA KASZUBACH

BOX 112 BARRYS BAY, ONT K0J 1B0

TELEFON OD 1-GO LIPCA (613) 756-2933 od 1 pm - 9 pm

W TYM ROKU MAMY NOWE LODOWKI I MATERACE

PROSZĘ ZAOPATRYC SIĘ WE WŁASNĄ POSCIEL I NACZYNIA KUCHENNE

UWAGA PO 14-TYM SIERPNIĄ ZNIŻKA 20%

KAWIARNIA: Cafe Bistro "KRAK"

czynna cały sezon śniadania, obiady, kolacje

GDZIE SIĘ ECHO ROZERWAĆ ZAMIERZA, CZEGO I PAŃSTWU ZYCZY

FILM

● Na ekranach kin znajduje się kilka rozrywkowych, "letnich" filmów, które nie spragnionym kinematograficznych uciech intelektualnych pragnąłbym polecić

● I tak już od 2 tygodni możemy obejrzeć kontrowersyjną Madonnę w filmie "Who's that girl"

● Najmłodszy kinoman z przyjemnością wybiorą się razem z rodzicami na "Krokwę Śnieżkę", wspaniałą, legendarną bajkę Walta Disney'a

● Uwaga! Nowy film z naszym Jamesem Bondem Agent 007 gra Timothy Dalton, film zas nosi tytuł - "The Living Daylights"

● Richard Dreyfuss i Emilio Estevez występuje w nowej, niesłychanie zabawnej komedii - "Stakeout"

INNE ATRAKCJE

● W O'Keefe Centre do 23-ego sierpnia wystawiane będzie przedstawienie David'a Merrick'a - "42nd Street" Bilety w cenie 12 00 - 37 50

● Od 19-ego sierpnia do 3-ego własnie na The Forum w Ontario Place występować będzie cyrk - "The Ford Family Fun Circus"

● Art Gallery of Ontario - 317 Dundas St W do końca sierpnia prezentuje różne aspekty sztuki chińskiej, od pokazów tradycyjnych kostiumów po demonstracje rytualnego parzenia herbaty O szczegółowym programie imprezy informuje galeria - 977-0414

DARRELL KENT REAL ESTATE LTD

151 Larose - Polska Ko-operatywa - mieszkanie jednosypialniowe, do objęcia od zaraz, minimum wpłaty \$30,000 - cena \$75,000
4261 Camaro Ct - w pobliżu Parafii p w Sw Maksymiliana Kolbe, dom jednorodzinny, 6-letni, 4 sypialnie - \$239,000
29 Ellis Park Rd - Bloor i High Park, unikalny widok na Grenadier Pond - Luksusowa rezydencja - 4 łazienki, 3 kominki - \$579,000
37 Bonnyview Dr - przy Prince Edward Dr i Berry Rd - duży, 4-sypialniowy, na wielkiej parceli, wykonana piwnica - \$249,000
1322 Queen St - przy Lansdowne i Dufferin, restauracja plus 2 dwusypialniowe apartamenty - dochód roczny \$56,400 - cena \$589,000

Tel. 766-4088
(24 hrs.)

ZYGMUNT PRZETAKIEWICZ

ODZYSKANE WŁOSY!

W 100% gwarantuję w ciągu 2 miesięcy

Prawdziwe włosy, z którymi możesz spać, pływać, ćwiczyć, kąpać się, odzyskasz kontaktując się z mówiącym po polsku JANUSZEM
TEL biuro 925-5596, dom 533-5577

Ceny niższe niż podejrzewasz
Metoda niechirurgiczna od \$ 1300 do 2000
Metoda mikrochirurgiczna od \$ 3 tys do 13 tys
Brozurę można otrzymać wysyłając kupon

Name _____

Address _____

City _____

Postal Code _____

Phone _____

The GENTRY
1230A YONGE
TORONTO
M4T 1W3

HERBAL & NUTRITIONAL CLINIC
zawodniczką, ze

MARIA

DAGNIEWSKA

lekarz z Polski z długoletnią europejską i afrykańską praktyką w zakresie leczenia ziołami

przyjmuje w poniedziałki, wtorki i czwartki od godz 10 rano do 8 wiecz przy 2299 Dundas St W 1st Floor Toronto, Ont M6R 1X7
TEL 537-7223

247 258

DOSWIADCZONA
KOSMETYCZKA
Z POLSKI

ZAPRASZA
mię Klientki do nowo
otwartego zakładu
LE VISAGE

(wejście przez Paris Studio)
2007 Bloor St West
TEL 766-0660

249 256

Dr ANNA
R JAKUBOWSKA

LEKARZ RODZINNY

z długoletnim doświadczeniem w chorobach skóry
UPRZEJMIE ZAWIADAMIA
O OTWARCIU GABINETU
LEKARSKIEGO

5353 DUNDAS ST W
(Tuz obok Kipling Subway Station)
pokój 218, TEL 234-0700

Godziny przyjęć: dni powszednie z wyjątkiem wtorków w godz. 6-9 pm
soboty godz 10 am - 3 pm

249 262

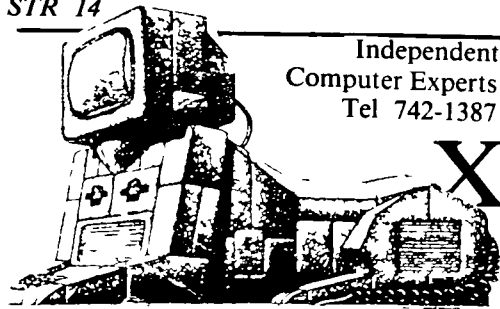
EVA ELECTRONICS
AT, XT COMPATIBLE
COMPUTERS

COMPLETE SYSTEM 640 kB
2 FLOPPY DRIVES
MONITOR \$960 PRINTERS
MODEMS INEXPENSIVE
TEL 749-7728

WOJCIECH
FILIPOWICZ

Pain Accupuncture Clinic
przyjmuje w srody, piatki i soboty
2299 Dundas W
TEL 537-7223

Independent
Computer Experts
Tel 742-1387

ZABAWKI XXI WIEKU

SZTUCZNA INTELIGENCJA

Dzisiaj temat relaksowy, który nie powinien zakłócić wakacyjnego nastroju, a mianowicie "zabawki". Ale nie zwykłe zabawki, do których przyzwyczailismy się bawiąc się nimi sami i obsypując nimi nasze dzieci, tylko zabawki nowej ery, ery sztucznej inteligencji.

Od ponad roku zaczęły się pojawiać w sklepach zabawki charakteryzujące się wspólną cechą: reagują one wszystkie na zachowanie się otoczenia. Zalicza się do nich elektroniczne lalki, niedźwiadki i inne stwory imitujące inteligentne zachowanie, zdolne do konwersacji i reakcji zależnych od warunków otoczenia.

Na początku lat 80-tych pojawiły się gry video. Miały za zadanie bawić poprzez aktywne włączenie elementu zręczności i reakcji grającej osoby. Ta fala gier video, czyli komputerów do zabawy, stopniowo zaczęła tracić zainteresowanie nabywców. Firmom produkującym te gry nie udało się wymyślić nowych gier, różniących się znacznie od pierwszych oryginałów "PAC-MAN'a" i pilotów flot kosmicznych. Gry video zaczęły zalegać półki sklepów zajmujących się wyprzedająą towarów "po atrakcyjnych cenach".

Rozwój sztucznej inteligencji nasunął tużom zabawkarskim nowy pomysł: robienia pieniędzy. Rozwój technologii spowodował obniżenie kosztów produkcji do tego stopnia, że coś co kilka lat temu uważane było za szczyt osiągnięć techniki komputerowej, może być dzisiaj ubrane w sukienkę i oferowane jako "inteligentna" mówiąca lalka za jedyne sto dolarów.

Nowa fala zabawek zaczęła się od sukcesu (opartego jeszcze o tradycyjną technikę) misia TEDDY RUXPIN'a. Mis, który mówi, jest zwykłym magnetofonem ubranym w skórę misia z silniczkami poruszającymi ustami i oczami. Zabawki silniczkami sterowane są sygnałem cyfrowym z jednego z kanałów magnetofonu stereofonicznego. Głos misia odtwarzany jest z drugiego kanału. Misia RUXPIN'a nie można jednak nazwać "inteligentnym", a co najwyżej "papugą" gdyż niezależnie od sytuacji opowiada w kołko te same historie (jak nie jeden z naszych przyjaciół).

Pierwsza prawdziwie komunikująca się z otoczeniem zabawka, oparta o technikę komputerową, jest "urodzona" w zeszłym roku BABY TALK. BABY TALK ssie butelkę, kiedy włoży się ją do ust. Kiedy przestanie się ją karmić za szybko, narzeka że dostała za mało i prosi o więcej mówiąc "Więcej mamo", lub też "Mamo, daj mi więcej jedzenia". Mówi też inne rzeczy w zależności od sytuacji. Przykładowo mówi "Kocham cię" kiedy podniesie się ją z łóżeczka. Ale nie zawsze. Czasami mówi "Przytul mnie" przy takiej okazji. Podobnie po jedzeniu, czasami oznajmia, że jest zmęczona i chce spać. Kiedy położy się ją na brzusek, prosi żeby odwrócić ją na plecy. I tak dalej, i tak dalej. Wszystko po to aby upodobnić się jak najbardziej do prawdziwego dziecka. Trzeba przyznać, że jak na pierwszy egzemplarz tego typu zabawki robi to bardzo dobrze. Programista jej komputerowego mózgu wykazał się wcale niezłą inwencją. Nasze dzieci są (lub były) będąc w wieku BABY TALK) oczywiście dużo inteligentniejsze, ale przyznamy chętnie, że jest ona inteligentniejsza od niektórych z dzieci naszych znajomych.

Bardziej zaawansowana technicznie jest JILL produkowana przez firmę Playmates. Wyposażona ona jest zarówno w generator jak i urządzenie do rozpoznawania mowy ludzkiej. Wszystko to za jedyne \$200 kanadyjskich.

JILL opowiada historię, po czym po kilkudziesięciu sekundach pyta się słuchającego jej dziecka co powinno się dalej wydarzyć. Przykładowo czy bohater opowiadania powinien złapać wilka, schować się przed nim, lub też zawołać o pomoc. (My dorośli wiemy, że najlepiej to się zawsze schować, ale dzieci nie mają tak precyzyjnie wypracowanego światopoglądu). W zależności od odpowiedzi lalka kontynuuje inny wątek. Przypomina to nieco grę komputerową "KINGQUEST" tyle, że dla dzieci. Nawiasem mówiąc KINGQUEST należy do jednej z gier, która wymaga inteligencji. W odróżnieniu od gry KINGQUEST lalka porusza ustami i kończynami na 13 przegubach, a ponadto jest w stanie rozpoznać 150 słów. W przypadku nie rozpoznania odpowiedzi dziecka, kontynuuje opowiadanie w określony wcześniej sposób.

Nieco bardziej "inteligentna" jest JULIE produkowana przez firmę Worlds of Wonder, która musi co prawda przyzwyczaić się do głosu danego dziecka, ale dzięki temu potrafi operować większym zasobem słów. JULIE słucha kiedy dziecko mówi i w momencie kiedy rozpoznaje znane jej słowo zaczyna konwersację. Przykładowo wychwyciwszy słowo "głodna" zadaje dziecku pytanie "czy lubi ciastka". Uzyskawszy odpowiedź twierdzącą kontynuuje ten temat. Co ciekawe lalka ta może rozmawiać nie tylko z dzieckiem, ale i z inną lalką. Do ich rozmowy włączyć się może dziecko. Ponadto

JULIE wyposażona jest w szereg czujników. Przykładowo jest w stanie rozpoznawać światło i wychodząc na dwór z ciemnego pokoju stwierdzi, że potrzebuje okulary słoneczne. Czujnik temperatury pozwala jej na generowanie takich zdań jak "Zimno tutaj, potrzebuje sweter". JULIE potrafi też "czytać" specjalne książki. Jej czujniki na palcach rozpoznają poszczególne obrazki. Wygląda na to, że problem jedynakowo niedługo zostanie rozwiązany.

Pieski z firmy Phonetica One rozpoznają głos dowolnej osoby. Reagują na komendy "stop", "zawroc", "otrząs się", "wracaj" itp.

Nakazać im też można pilnowanie. Po minucie pies przełącza się w stan czuwania, w którym to może wykryć (używając czujnika ultrafioletowego) jakikolwiek ruch w jego otoczeniu. Oznajmia to przezróżnymi ujadaniem. Muszę przyznać, że to dużo więcej niż umiejętności mojego psa.

Zabawek tego rodzaju jest coraz więcej. Pojawiły się już nawet Cabbage Patch Kids, które rozmawiają między sobą i każda z nich ma swoją własną osobowość. Aby obniżyć koszt COLECO użyłoby radia do komunikacji pomiędzy lalkami. Głos wytwarzany jest tylko dla słuchających ich ludzi. Ach strach pomyśleć, że te lalki mogą obmawiać nas za naszymi plecami, kiedy zepsują im się głośniki. Ale tak już poważnie, wszystkie te zabawki są namacalnym dowodem, że od ery "sztucznej inteligencji" dzieli już nas niewiele. Przecież, gdyby mój dziadek znalazł się sam w pokoju z takimi lalkami, to myślał by pewnie, że to sen. A poczekajmy jeszcze parę lat.

(WYTNIJ I ZACHOWAJ)

TERMINOLOGIA FINANSÓW (14)

KORPORACJA (V)

STEVE DEREN
Tel 690-4203

Ostatni odcinek TF opisywał schemat tworzenia udziału w firmie poprzez odpowiedni dobor i wydanie akcji, gdzie firmą wydającą był Kowalski Business Inc (KB INC). Całość była dosyć prosta, więc spróbuję ją dziś nieco skomplikować.

STRUKTURA AKCJI

Z ostatniego odcinka TF pamiętamy, że jednym z udziałowców KB INC był Adamski, który wykupił Preferred Shares. Zanim to jednak uczynił, przyszedł do Kowalskiego podyskutować, co komu, kiedy i na jakich warunkach. Oczywiście wszystkie te informacje mogłyby on znaleźć w dokumentach korporacyjnych, jednak żywe słowo zawsze ma swoją moc. Otoż Adamski tak zaczął:

W jaki sposób ja zarobię, jeżeli KB INC zarobi? Kowalski odrzekł - wypłacimy ci dywidendy (Dividends). Co to znaczy? To znaczy, że jeżeli np. sprzedamy towaru (w ciągu roku) za \$ 1000 000 koszty zakupu towaru wyniosą \$ 500 000, otrzymamy tzw. GROSS PROFIT \$ 500 000. Z tego, np. \$ 450 000 wyniosą koszty operacyjne (czynsz, transport, płace pracowników, energia, woda, itp.), więc zysk (NET PROFIT) wyniesie \$ 50 000.

Od tego trzeba zapłacić podatek (jeżeli prawo wymaga) i założymy, że wyniosł on \$ 20 000. Zostało więc \$ 30 000. Co zrobić z tą nadwyżką? - Decydują dyrektorzy KB INC. Mogą oni zdecydować, że nie wypłacą tych pieniędzy nikomu, gdyż w tym roku fiskalnym będą musieli dokupić trochę maszyn i potrzebne im będą pieniądze.

Board of Directors może jednak zadeklarować dywidendy w wysokości na

przykład 14 centów za każdy Share. Tak więc, który ma 10 tys. Shares dostanie \$1400 i w dalszym ciągu będzie miał swoje 10 tys. Shares. Dywidendy stanowią więc rozdział zysków firmy wypłaconych dla Shareholders, w proporcji do ilości posiadanych udziałów ("shares").

Pamiętać trzeba, że dywidendy nie są gwarantowane i że ich wypłata zależy od ustaleń dokonanych przez Board of Directors. Dalej, dywidendy płacone za preferred shares są zwykle ustalane z góry (SET RATIO) wg określonej formuły, która bierze pod uwagę poziom zysku netto. Inaczej ma się z dywidendami płaconymi dla Common Shares, gdzie dywidendy, nie są ustalone. Ich posiadacze, mając prawo głosowania, mogą decydować, co i kiedy wypłacić. Zwykle jednak przepisy ustalają wypłatę dywidend dla Preferred Shares shareholders zanim zostaną one wypłacone dla posiadaczy Common Shares.

Jest to sprawiedliwe, gdyż złe zarządzający firmą Kowalski sam sobie będzie winien, gdy nie będzie miał pieniędzy na wypłatę dla siebie samego. Mało tego. Założmy, że korporacja zbankrutuje i zostanie wystawiona na licytację (tzn. maszyny, urządzenia, nieruchomości, samochody itd.) - pieniądze uzyskane z licytacji posłużą na spłacenie wierzycieli, w następnej kolejności oddane zostaną pieniądze dla posiadaczy Preferred Shares, zaś Common Shareholders będą stali w ogonku po pieniądze na samym końcu.

Sami są sobie winni, skoro mieli prawo wydawania przepisów wewnętrznych określających politykę korporacji (Voting Power) i podjęli złe decyzje. Posiadacze Common Shares mają z wyjątkiem jeden głos przypadający na jedną akcję. Czasem jednak COMMON STOCK,

podzielony jest na klasy A i B, gdzie na przykład głosować mogą tylko posiadacze Shares klasy B. W zamian, posiadacze klasy A mogą mieć na przykład wypłacane dywidendy zamiast gotówki.

Wrocmy jednak do naszych dwóch bohaterów. Otoż Adamski martwił się i zadał takie pytanie - Stachu, a co będzie, jeżeli KB INC wypracuje zysk, z którego winiecie mi wypłacić dywidendy, ale wy ich nie wypłacicie, gdyż zawsze będą wam potrzebne pieniądze na nowe inwestycje? Na to Stach odrzekł - nie martw się, - twoje Shares są CUMULATIVE, a więc jeżeli dywidendy zostały zadeklarowane jednego roku, a nie wypłacone to przez wszystkie lata niepłacenia sumują się one. Ponieważ Kowalskiemu zależy by samemu dostać dywidendy za COMMON SHARES, a jest drugi w kolejce, zależy mu również by swoje dywidendy dostał inwestor.

Gdyby A miał NON-CUMULATIVE Preferred Shares, dywidendy nie wypłacone za dany rok przepadłyby mu bezpowrotnie.

Wszystko to pięknie, zafrasował się Adamski, a co będzie gdy KB INC zarobi na czysto milion dolarów, a ja mam przypisane tylko, na przykład, 14 centów za każdą moją akcję? To będzie niesprawiedliwe!

Nie martw się o to, rzekł Kowalski. Twoje Shares są PARTICIPATING, a więc partycypują w zyskach firmy ponad ustalony poziom zysku dla Preferred Shares. Gdybys miał NON-PARTICIPATING nie dostałbys nic ponad ustalony poziom.

Kowalski nie wspominał jeszcze, że mogą istnieć VALUABLE RATE PREFERRED SHARES, gdzie poziom wypłacanych dywidend regulowany jest poprzez z góry określoną formułę,

RETRACTABLE PREFERRED SHARES to znaczy takie, gdzie inwestor może zażądać wykupienia jego Shares poprzez korporację wydającą, za określoną cenę i w określonym czasie oraz CONVERTIBLE PREFERRED SHARES, dające się zamienić na Common według określonej formuły.

Uwaga: Adamskiego akcje (Cumulative, Participating, Preferred Shares) nie stanowią dowodu pożyczki dla KB INC. Adamski jest współwłaścicielem firmy.

MARGOR ELECTRIC RESIDENTIAL COMMERCIAL INDUSTRIAL

- Zakładanie nowych renowacja instalacji elektrycznych
  - Montaż, naprawa urządzeń elektrycznych oraz elektrycznych
- MAREK
TEL 239-0868
METROLIC E 1843

NOWE POLSKIE RADIO -

Audycje radia "Kalejdoskop" są nadawane w poniedziałki i środy o godz. 8:30 wieczorem na fali AM 790. Jest to jedyne polskie radio emitowane w godzinach wieczornych.

Komitet Organizacyjny zwraca się do Polonii z prośbą o donacje na utrzymanie tego programu, dawanie ogłoszeń, przysyłanie życzeń jak również komunikatów organizacyjnych. Adres: "Radio Kalejdoskop", P O Box 55, Station V, Toronto, Ont. M6R 3A4. Tel. 249-1887.

Za Komitet
GRAZYNA FARMUS

KŁOPOTY Z ANGIELSKIM

Gdyby nie koszmar wymowy angielski byłby z głowy

Redaguje ALEKSANDER PIEKARSKI

Tylko dla wytrwałych! Angielski biegle w mowie i piśmie w ciągu 6 miesięcy, czyli

Cudowną metodę mógł wymyślić tylko cudowny człowiek, więc omówimy to zaczynając od jego doświadczeń. Musi również istnieć drugi człowiek co najmniej, który potwierdziłby słuszność owej metody swoim doświadczeniem. Poznamy więc również "drugiego" człowieka

Heinrich Schliemann (wym Hainrich Szlman), Niemiec żyjący w latach 1822-1882 znany jest nam jako archeolog będący odkrywcą homerskiej Troi. Zapomniano się o nim jako o poliglocie władającym kilkunastoma językami, który opracował własną metodę samokształcenia się i to metodą tak skuteczną, że niektórzy się nią posłużyli z wynikami graniczącymi z cudem. Tę metodę można z powodzeniem zastosować dzisiaj w odniesieniu do każdego języka obcego.

Schliemann (Szlman) stwierdził, że trzeba dużo czytać na głos w danym języku by do obcej mowy przyzwyczaić nie tylko ucho, ale i narządy artykulacyjne, czyli wargi, język i krtan. Ćwiczeń gramatycznych nie wykonywał wcale. Zamiast tego pisał wypracowania, albo sam ze sobą prowadził dialogi (rozmowy). Zeby wypracowania przynosiły mu korzyść, poprawiał je na codziennych lekcjach z nauczycielem. Wieczorem uczył się na pamięć napisanych tekstów i recytował je dnia następnego nauczycielowi, który korygował błędy wymowy. Za pomocą tej metody zdaniem twórcy można opanować dowolny język obcy w ciągu pięciu lub sześciu miesięcy. Schliemann nie

pomylił się i słusznie ręczył za niezawodność swej metody

Czytelnik już tu zarzucił, że metoda ta dla nas będzie zbyt kosztowna, bo trudno codziennie przez pół roku płacić nauczycielowi około 100 dolarów dziennie za trzy czy cztery godziny nauki. Ale my możemy wyrecytować się magnetofonem o czym się Schliemannowi nie marzyło i nie śniło.

Pierwszym naprawdę obcym językiem był dla Schliemanna angielski! Wyżej wymieniony trud nauki urozmaicał sobie Schliemann chodząc co niedzielę aż po dwa razy na nabożeństwa do kościoła anglikańskiego w Amsterdamie. Kazania wygłaszano tam piękną, dźwięczną, Oxfordzką angielszczyzną. Słuchając ich nasz bohater powtarzał słowa w myśli lub szeptał.

Bardzo przydałoby się posiadanie radia i telewizora Schliemannowi, nam natomiast przydałby się jego zapał i wytrwałość. Bilans jest na zero!

Po miesiącu takiej pracy Schliemann kupił sobie dwie powieści angielskie i zaczął się uczyć całe strony powieściowej prozy na pamięć. By nie tracić czasu na znużone szukanie obcych słów w słowniku Schliemann posiadał tłumaczenie tych powieści w rodzinnym niemieckim języku. To ci spryciarz dopiero! Po pewnym czasie wywołał osłupienie nauczycieli recytując im po 20 stron powieści z pamięci. Nauczył się tego pracując nocami i w przerwach między zajęciami zawodowymi, bo musiał przecież zarabiac pieniądze żeby żyć. Po roku znał lepiej

METODA CUD

angielski od swoich nauczycieli. Nie spożył bynajmniej na laurach. Przystąpił tą samą metodą do pracy nad nauką francuskiego, potem włoskiego, następnie portugalskiego i hiszpańskiego. Mając lat 27 znalazł pracę w pewnej firmie handlowej - władał wtedy już siedmioma językami. Następnym językiem opanowanym przez niego dla swojej firmy był rosyjski. Z naciskiem podkreślam, że ten człowiek uczył się języków obcych pracując zarobkowo! Czynił to w chwilach wolnych od pracy!

My Polacy jesteśmy rozpieszczani przez Rząd. Wielu z nas otrzymuje specjalne stypendium dla opanowania podstawowej angielszczyzny. Rezultaty przeważnie są opłakane. Kto temu winien? Rząd, nauczyciel czy nasze lenistwo?

Schliemann rozpoczął naukę obcych języków jako dorosły. Ukończył tak zwaną szkołę realną, gdzie nie uczono obcych języków! Przy nauce języka rosyjskiego zamiast nauczyciela zaangażował do pomocy pewnego 80-letniego Żyda z amsterdamskiego getta, by ten jedynie korygował mu wymowę. Dzięki temu Schliemann mógł później wyjechać na dłuższy pobyt w sprawach handlowych do Petersburga. W owym czasie zaden handlowiec w Amsterdamie nie znał rosyjskiego, stąd handel często rozbił się o barierę językową. Ucząc się rosyjskiego nasz bohater używał francuskiego przekładu rosyjskiego tekstu. W dalszym ciągu ucząc się nowych języków Schliemann opanował grecki nowożytny, grecki starożytny, łacinę, tu musiałem coś opuszczać streszczając dzieje naszego bohatera, bowiem łacina była czternastym językiem którego się uczył. W tym czasie rozpoczyna karierę nasz poliglota jako archeolog, co nie będzie tematem niniejszego artykułu.

Jeśli nazwiemy Schliemanna geniuszem językowym to na czym polegała jego genialność?

Postawię dwa pytania, na które Czytelnicy sami sobie odpowiedzą.

czy Schliemann był geniuszem językowym dlatego że nauka języków przychodziła mu bardzo łatwo?

czy Schliemann był dlatego geniuszem językowym że potrafił zwalczyć wrodzone człowiekowi lenistwo do nauki obcego języka, że potrafił wręcz pokochać uczenie się języków obcych, że sprawiał mu uczenie się języków obcych prawdziwą przyjemność?

Czy jest rzeczą możliwą posłużyć się obecnie metodą Schliemanna przy nauce jakiegokolwiek języka obcego, a w szczególności angielskiego? Czy ktokolwiek z osób wiarogodnych próbował tej metody z pozytywnym skutkiem? Muszę odpowiedzieć twierdząco na oba zapytania i w następnych numerach Echa podam interesujące nas fakty. Teraz należy podsumować i usystematyzować metodę Schliemanna, która polegała w głównym zarysie na tym, że uczący się pracuje

BEZ SŁOWNIKA - posługując się książką w języku obcym i jej przekładem w języku ojczystym,

BEZ GRAMATYKI - zamiast jej reguł uczący szybko osiąga coś co nazwać można "czuciem języka",

BEZ NAUCZYCIELA - wprowadzić Schliemanna nie pracował, ale my możemy nauczyciela zastąpić magnetofonem, po drugie mieszkamy w kraju gdzie wszyscy mówią po angielsku, natomiast Schliemann uczył się angielskiego w Holandii, gdzie się mówi nie po angielsku,

BEZ LENISTWA - uczył się Schliemann i ten aspekt jest czymś najtrudniejszym do osiągnięcia. Nie można się nauczyć obcego języka bez przygotowania na to, że trzeba będzie codziennie uczyć się głośno na pamięć nie mniej niż kilkanaście zdań.

Sposób powyższy zasługuje na nazwę METODA CUD jeśli ją poprzedzi cud zwalczający osobiste lenistwo.

W następnym numerze Echa podamy wskazówki praktycznego zastosowania cudownej metody w Kanadzie w odniesieniu do angielskiego lub francuskiego.

=====
Zapowiedz polskich konferansjerów mówiących po "angielsku"

- Panie i Panowie! Usłyszymy teraz piosenkę, którą *utopi* nasza gwiazda estrady.

Dlaczego taka dziwna zapowiedz? Dlatego, że angielskie słowo *sing* (spiewać) wymawiać się winno w sposób zbliżony do *sin* (n wymawiać nosowo jak w wyrażeniu *bank*). Polacy wymawiać to lubią tak jak się pisze *sing* z bezdźwięcznym *G* na końcu, co brzmi *sink*, a *sink* znaczy po angielsku "topić". Rzecz do sprawdzenia w każdym słowniku. Morał prosty: angielskiego języka w mowie należy się uczyć nie z książki, lecz ze słuchu, powtarzając jak papuga za magnetofonem. Bajeczki i złudzenia typu "ja mam pamięć wzrokową" należy odrzucić, żeby dosłownie nie topić swojej własnej pracy.

SPROSTOWANIE

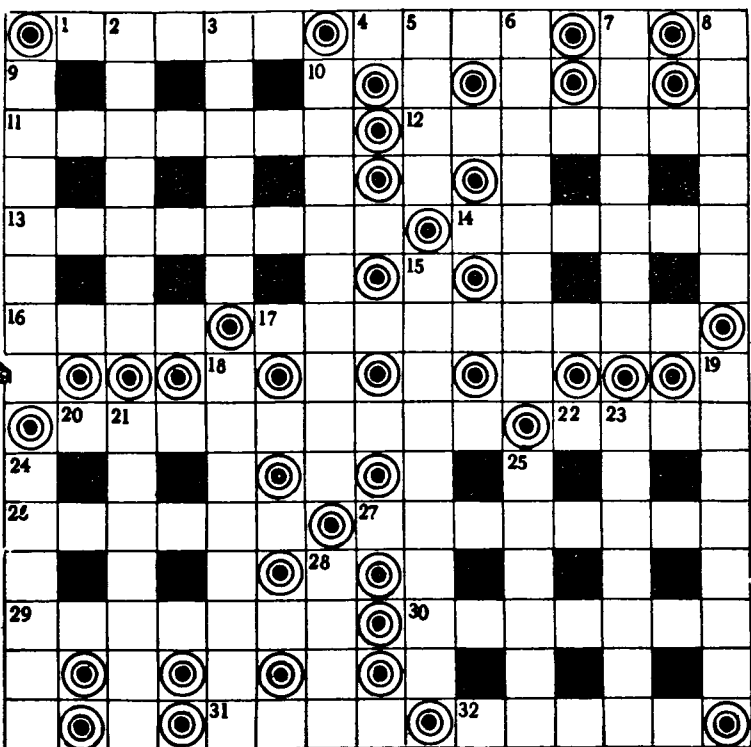
W ostatnim numerze "Echa" polecając Czytelnikom magnetofon z odbiornikiem Realistic-Modulaire 850 wydrukowano omyłkowo cenę. Cena tego aparatu wynosi 299 95 dol (słownie dwieście dziewięćdziesiąt dziewięć) dolarów, a nie 2999 95 (ponad dwa tysiące) jak błędnie wydrukowano, za co serdecznie naszych Czytelników przepraszamy.

Aleksander Piekarski
oraz Jerzy Kolanko

NADEŚLANO DO REDAKCJI

Kurs języka angielskiego dla początkujących z tłumaczeniami po polsku zawierający kasyety magnetofonowe nadesłała firma E Krzyżanowski P O Box 3076 ORMOND BEACH, Fl 32074, USA. Cena 65 dolarów amerykańskich. Kurs godny polecenia, jeśli się człowiek przygotowuje na solidną codzienną pracę i jeśli się z góry nastawi na konieczność nauki na pamięć całych pełnych zdań. Pracowitym pomoże, leniwych zdenerwuje!

Krzyżówka własna z rozczytanym w Echu

Poziomo

- 1 Imię żeńskie
- 4 Niesłodka ciecz
- 11 Zapas
- 12 Publiczna pochwała, aplauz
- 13 Pyszałek samochwał
- 14 Fabryka piwa

- 16 Zawor kurkowy
- 17 Ambitne wymagania
- 20 Wspaniałomyślność
- 22 Choroba wirusowa
- 26 Jednostka masy
- 27 Okazjonalny jarmark
- 29 Grabież
- 30 Opis powierzchni

- 31 Materiał opalowy
- 32 Szklana płyta

Pionowo

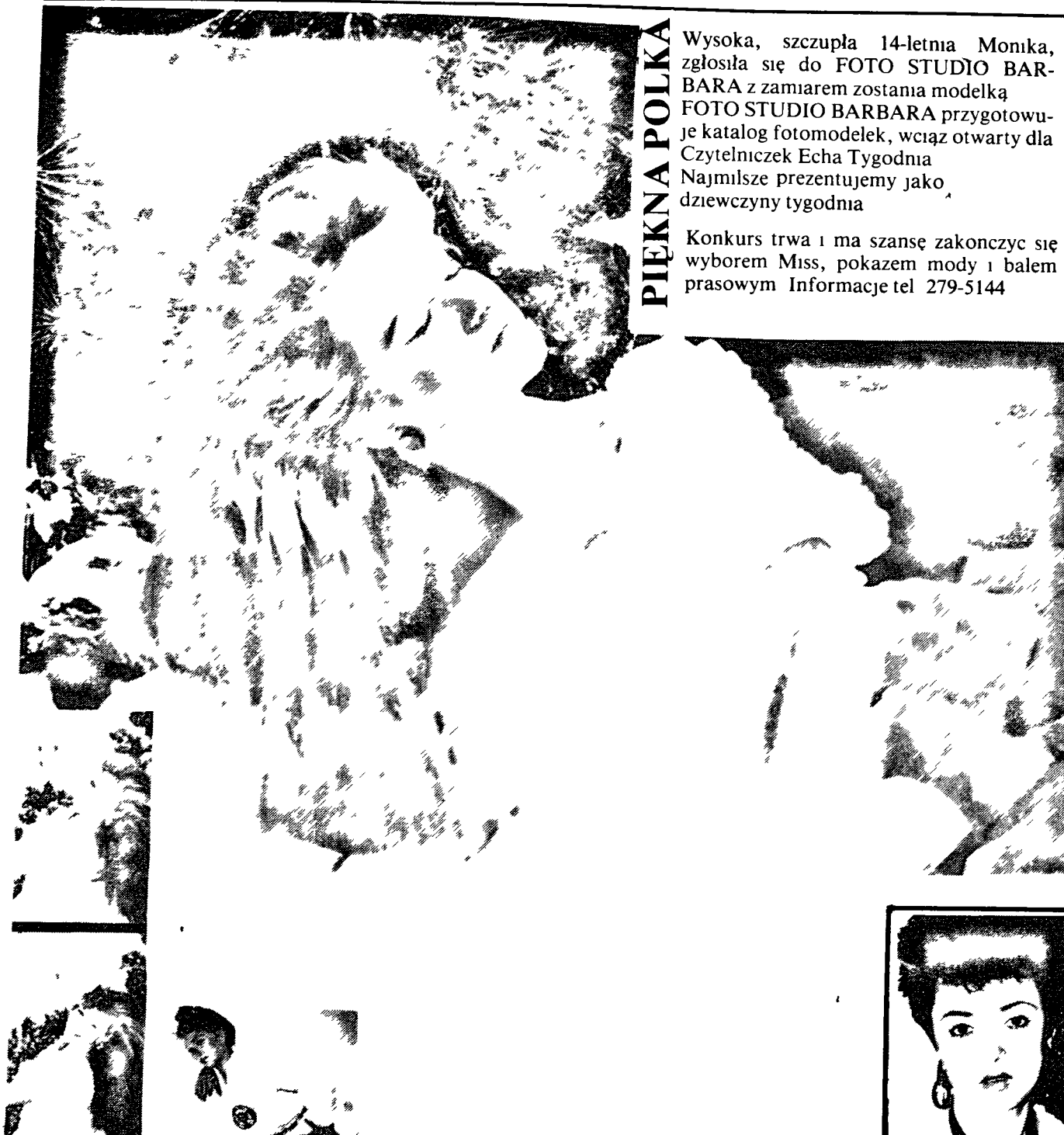
- 2 Wytwór opiekacza
- 3 Zakład przemysłu drzewnego
- 5 Srebrzystobiał metal

- 6 Purpura
- 7 Pojazd szynowy
- 8 Uległość potulność
- 9 Dział sztuk plastycznych
- 10 Zірłocność
- 15 Wykonawca piosni
- 18 Część całosci
- 19 Narkotyk z konopi
- 21 Srodek lokomocji
- 23 Nożyk chirurgiczny
- 24 Obiekt fortyfikacyjny
- 25 Przymus
- 28 Wypad rabunkowy

Nr 251 Rozwiązanie krzyżówki z poprzedniego numeru

Poziomo nisza gapowe nakład dukat kawa ziarno nowenna, tchnienie kwarta kawon arezjt fatalista grzanka szydło gnat ocena, junior karoca alasz

Pionowo nędznik sikawka antenat skrzat gderanina pokolenie wywabiacz chwiat wagabunda rymarstwo akwizycja rozwora synteza tragarz agonja

PIĘKNA POLKA

Wysoka, szczupła 14-letnia Monika, zgłosiła się do FOTO STUDIO BARBARA z zamiarem zostania modelką FOTO STUDIO BARBARA przygotowało katalog fotomodelek, wciąż otwarty dla Czytelniczek Echa Tygodnia Najmilsze prezentujemy jako dziewczyny tygodnia

Konkurs trwa i ma szansę zakończyć się wyborem Miss, pokazem mody i bałem prasowym Informacje tel 279-5144

KRAKUS SUPERSAM

Meat & Delicatessen

1570 Bloor St W, Toronto, TEL 534-2023

W naszym najnowocześniejszym i o czterokrotnie zwiększonej powierzchni sklepie, możecie dokonać zakupów w szerokim asortymencie i po zniżonych cenach każdego tygodnia. Posiadamy w sprzedaży 100 różnych gatunków wędlin własnej produkcji oraz pierwszej jakości świeże mięso również po cenach zniżonych. Posiadamy szeroki asortyment produktów garmazeryjnych i europejskich delikatesów. Niemiejszy wycinek z gazety po okazaniu przy kasie upoważnia kupującego do zniżki od 5-10% w zależności od wysokości dokonanych zakupów

KUPON

Od \$ 20 00 do \$50 00 - 5%
Od \$50 00 wzwyż - 10%
Od produktów nie objętych obniżką

WYTNIJ I ZACHOWAJ

RENEWAL

Construction and Renovation

Instalacje elektryczne, renowacje łazienek, kuchni, wkładzin, kafelki, wykańczanie piwnic. Bezpłatna wycena

TEL 249-5212 lub 742 1302

PORADY techniczne dla użytkowników komputerów AT XT IBM CAMP Commodore Atari czynne codziennie od godz 4 po poł do 6 po poł w soboty od 10 rano do 4 po poł 127 Roncesvalles Ave w centrum usługowym Piast tel 531-8786 prosz. Andrzeja

251-53

HI TOP PHOTO LABORATORY

Zdjęcia paszportowe europejskich i kanadyjskich standardów

TEL 252 - 9934

30 43 Lakeshore Blvd

FOTO STUDIO BARBARA

TEL 279 - 5144

3590 Kaneff Cress Apt 508

ZAPRASZA

Wszystkie panienki, panie i panów pragnących zrobić sobie niepowtarzalne portfolio. Wybor najlepszych ujęć 80 kl. Czas zdjęć 3-6 godz dla modela. Art makijaz plus fryzura gratis. Możliwość dobrania garderoby (wiecz, sport). Zdjęcia do ramek ogłoszeniowych, każdy format, (gazety, foldery np Real Estate), kolor, biało-czarne

**SWIEZE MIĘSO I DROB
SPECJALNE CENY**

BIEŻĄCE

BOLOGNA	1.99 lb	4.40 kg
SZYNKOWA	2.99 lb	6.61 kg
MAZOWIECKA	2.99 lb	6.61 kg
SALAMI - wszystkie gatunki	3.59 lb	7.93 kg
CHICKEN LEGS	.99 lb	2.19 kg

KUPON

Valid from Aug 19, 87 to August 26, 87

MIELONA WIEPRZOWINA

GROUND PORK

-.99 c lb

Limit 2 lb per customer przy zakupie od \$20 - wzwyż

- Kiszka
- Krakowska
- Krakowska sucha
- Kabanosy
- Debreczyńska
- "Bologna"
- Boczek wędzony
- Boczek z zeberkami
- Zeberka wędzone
- Metka
- Golonka
- Salami wieprzowe
- Salami wołowe
- "Custer"
- Balcron

TAKŻE DO NABYCIA

- Boczek "Barbecued Bacon"
- Kielbasa zwyczajna
- Kielbasa polska
- Kielbasa wiejska
- Kielbasa wędzona
- Kielbasa farmerska
- Kielbasa na "barbecue"
- Kielbasa szynkowa
- Kielbasa cytrynowa
- Paszтетowa zwyczajna
- Paszтетowa drobno mielona
- Paszтетowa grubo mielona
- Paszтетowa cebulanka
- Paszтетowa domowa "Hausmacher"
- Pieczen rzymska ("Meat loaf") drobno mielona
- Pieczen rzymska grubo mielona
- Parówki "Wieners"
- Parówki "Knackers"
- Poładwica wieprzowa pieczona
- Salami węgierskie
- Szynka "Virginia"
- Szynka gotowana
- Szynka "Black Forest"
- Salceson
- Salceson Nat Case
- Salceson paprykowany
- Salceson z ozorków
- Salceson "Blood Cheese"
- 50/50 Fine
- 50/50 Coarse
- Cielęcina w galarecie
- Parówki "Frankfurters"
- Szynka "Luck Ham"
- "Luck Ham Casing"
- "Tea Sausage"
- "Tea Sausage" drobno mielona
- "Tea Sausage" grubo mielona

QUALITY SAUSAGES

78 Six Point Road, Etobicoke, Ontario, M8Z 2X2

TEL. 239 - 1281

SKLEP CZYNNY.

Poniedziałek i wtorek - 9 rano do 6 wieczór, środa - 9 rano do 7 wieczór, czwartek i piątek - 8 rano do 8 wieczór, sobota - 8 rano do 6 wieczór

Salami jugosłowiańskie
Pepperoni ostre "hot"

Rolada "Rolled Bacon with Loin"
Rolada "Rolled Bacon with Margaran"

Salami mieszane wieprzowo-wołowe

HOROSKOP

20 sierpnia - 26 sierpnia

BARAN

Czas wylamywania się z ogólnie przyjętych kanonów postępowania wobec otoczenia środowiska zawodowego rodziny a i samego siebie. Względny rozmiar zdrowotne uczuciowe i materialne. Najważniejsze strachy się nie baczyć kłopotliwych dołów wygramolić się jak najprędzej. Znak miły Wodnik unikaj Byka. Dzień ważny niedziela liczba szczęśliwa 5.

BYK

Wszelkie marzenia i zamiary psu na budę. Wszystko się zdarza. Materialny dostatek nieważny. Chociaż na wielkie szalenstwa nie starczy. Przeloz wtedy nad nie szczęście rodzinne i radość potomstwa. Jeśli nie obecny to przyszłego i tak właśnie układaj kolejny życia. Znak sprzyjający Lew unikaj Koziorożca. Dzień miły poniedziałek liczba szczęśliwa 6.

BLIZNIĘTA

Zakałapuckales się w labiryncie uczuć doznaj Wyzwolic się z konwenansu i postępować po swojemu. Oto jest cel wszelkich kroków na przód. Pracy huk. Zarobek niezły aczkolwiek nieadekwatny do włożonego trudu. Serce drgnie może zaczniesz dla kogoś bic mocno. Znak serdeczny Strzelec unikaj Panny. Dzień miły czwartek liczba szczęśliwa 4.

RAK

Marzeń nie zmieniaj się w rzeczywistość. Tak łatwo jak Ci się wydaje. Terapia finansowa kłopoty rodzinne. Odchodzi ktoś Ci zyciowy znający Cię bardzo dobrze. Niemożność doprowadzenia decyzji do końca prowadzi do stresów. Staraj się zwalczać własną labilność. Znak przyjacielski Ryb unikaj Blizniąt. Dzień miły sobota liczba szczęśliwa 7.

LEW

Oczekiwanie na cud sprawiedliwości i praworządności w środowisku przedłużyć się. To źle wpływa na Twoje zdrowie i samopoczucie. Rzuć troski i nadzieje w diabły. Otrząśnij się z odrętwienia intelektualnego i zabierz się do roboty jak dawniej. Uczucia uregulowane. Podróż choć krótka i niedaleka radosna i pełna nie spodzianek. Znak miły Rak unikaj Lwa. Dzień miły sobota liczba szczęśliwa 9.

PANNA

Gnębą Cię różne choroby. Nie poddawaj się. Przeciwnicy nigdy nie mogą być tak dobrze żeby nie mogło być lepiej. W rodzinie spokój i siła. W środowisku zawodowym kłębawisko. Wybrniez swobodnie ze wszystkich opaliów. Skieruj całą energię na pokazanie swej siły, wytrwałości i wszechogarniającego optymizmu. Znak szery Panna unikaj Raka. Dzień miły sobota liczba szczęśliwa 5.

WAGA

Po ciągłych uległościach wymogom kariery oddechniej ulgą. Kroi Ci się daleka podróż i długa nieobecność. Zdrowie dopisze nie ustana jednakowoż doległości materialne. W uczuciach natomiast burza i to nagle ale zakończona tęczą. Znak wspierający Koziorożec unikaj Skorpiona. Dzień miły czwartek liczba 3.

SKORPION

Historia lubi się powtarzać znow mozesz ale nie musisz zaplatać się w niebezpieczny romans. W rodzinie zżerki i niepokoje zupełnie byteczne ale uporczywe jak powracająca fala. Sytuacja materialna niezmiennie na wysokim diapazone. Spotkania z bardzo interesującymi ludźmi. Znak miły Wodnik unikaj Barana. Dzień miły czwartek liczba szczęśliwa 6.

STRZELEC

Zadanie otumanienie się w stanie pasywności. Ciężko Ci rzeczywistość. Ciężko ona jak

WODNIK

Przed Tobą szerokie horyzonty i wielka kariera. Strzelec się zawistnych a i sam nie top innych z przewrotną jakby bezwzględnością. Gdyż każdy gwałt odciska się gwałtem. Powoli lecz konsekwentnie ślalomem raczej niż susem zdążają do obranego celu. Znak sprzyjający Waga unikaj Lwa. Dzień miły poniedziałek liczba szczęśliwa 8.

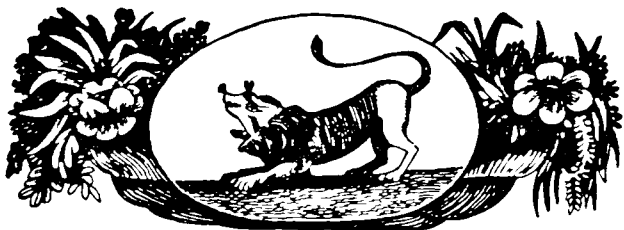

RYBY

Znow podróż i znów prawie egzotyczna. Dużo wrzawa i trochę pieniędzy. Uczucia w rozterce. Chętniej się je trzymać na wodzy lecz one wyrywają się raz po raz w różne zgola strony. Stabilizacja w tej akurat dziedzinie raczej obecnie mało możliwa. Awans zawodowy i materialny. Powrót do dawnych układów. Znak miły Bliznięta unikaj Raka. Dzień miły sobota liczba szczęśliwa 7.

EWIE R, autorce horoskopow które czasami się sprawdzają, SERDECZNIE GRATULUJEMY narodzin malej LWICY. Oby wyrosła na rodzaj okazały. Redakcja

Trudna jest sprawa z Lwem co nie miał w życiu powodzenia. Robi się z niego zgorzkniały zawiedziony mał-kontent mający pretensje do całego świata. Lecz nigdy do siebie. Droga kompensacji będzie on rwał się do najbliższym otoczeniu tyraniując własną rodzinę, narzucając im swoje poglądy i autorytet. Lw jest głęboko przekonany o tym ze stanowiska kierownika. W Parwzu wyrzcił się kiedyś Napoleon który miał słońce w Lwie. Jeżeli chodzi o umiejętność rządzenia dygnitarska reprezentacja i imponujące występowanie to Lew bezprzecnie ma i właściwość. Dlatego jego pretensje są w pewnym stopniu uzasadnione. Baran walczy dla walki samej bo go to pasjonuje. Byk aby coś zyskać w powiększyć choćby pośrednio swój stan posiadania. Bliznięta walczy walczy sama oczywista taka na języki Rak ogdź e bron swego ogniska władzy o honory o odznaczenia. Poza tym Lew chciałby aby go podziwiano w roli zdobywcy i władcy.

Mężowie ze znaku Lwa mają skłonność do tyranizowania rodziny. Są trochę uparciuchami i egoistami. Współżycie z nimi jest dość trudne. Żona ze znużenia z własnego indywidualnego życia polakując panu Lwu i przynajmniej mu we wszystkim słuszność. Czym płaczą dla Byka, ten krzyk dla Lwa. O tym nie wolno zapominać bo postępowanie Lwa podlega dyskusji.

Nieraz mówi się że mężczyźni są jak dzieci. Zgoda lecz nie wszyscy. W każdym razie Lew należy do tej kategorii. Ryby w dużym stopniu także a często i Rak. Mądra żona Lwa podziwiała swego męża i blisko. Takie traktowanie to balsam dla jego serca oraz pewny rewanż w postaci przeczynów.

Potrzeba intensywnego życia seksualnego wynika u Lwa nie tyle z nadmiernej pobudliwości jak na przykład u Skorpiona, lecz z nadmiaru energii życiowej. Jak można łatwo zauważyć, typy te po prostu tryskają zdrowiem. Wyczuwa się to już w ich postępowaniu. Bije od nich siła i pełnia życia.

Erotyka Lwa jest zdrowa, prostolinijna i nieskomplikowana. Jej fizjologiczne podłoże to potrzeba rozładowania się. Jeżeli mąż pani Lew nie zarob na pomoc domową, będzie musiał zakasać rękawy i pomagać w gospodarstwie, nawet gdy tej pracy będzie niewiele.

Panie ze znaku Lwa czują się nieraz trochę rozczarowane do życia, widząc, że cudzym mężom powodzi się lepiej niż własnemu. Ważne jest w takich przypadkach odpowiednie towarzystwo. Nieraz zawistna przyjaciółka potrafi podstępnie wywrzeć ujemny wpływ na prostolinijną panią Lew. Ponieważ kobiety z Lwa niechętnie żyją wyłącznie własnym życiem, powinien mąż poświęcać im jak najwięcej czasu, konieczne bracie udział w ich rozrywkach, zmartwiwieniach, kłopotach i zainteresowaniach. Pani Lew jak wiadomo musi mieć dookoła swej osoby towarzystwo. Niech więc w tym towarzystwie nigdy nie zabraknie męża.

Młode Lwy mają często skłonności do tyranizowania rodziców, otoczenia, rówieśników kolegów. Już w bardzo młodym wieku bywa Lew nieraz małym snobem i zastanawia się, z kim wypada mu się bawić, a kogo należy unikać. Rozsądni rodzice będą oczywiście starali się wyperswadować dziecku takie nastawienie do ludzi.

Trudno namówić małego Lwa do pomocy w domu. Dajmy mu więc spokój. Niech się uczy i bawi. Do nauki trzeba go prawie zawsze napędzać, choć dziecko z Lwa stosunkowo łatwo reaguje na przemowy o ambicji.

W sprawach finansowych Lwa cechuje szczodrość i gest. W ogóle ma on w tej dziedzinie więcej szczęścia niż rozumu.

Tak zwane lwy salonowe" mężczyźni roztaczający w towarzystwie zwycięską zdobyczność, pozerzy o zachowaniu się zmarnierowanych siałowców pewnych siebie, to prawie zawsze typy mające słońce w znaku Lwa lub Wagi. Są to typy ujemne, bo i takie spotyka się wśród przedstawicieli wszystkich znaków.

URODZENI W ZNAKU LWA

Aleksander Dumas, starszy, pisarz	24 lipiec	1802
Bernard Shaw, pisarz	26 lipiec	1856
Ignacy Krauzewski, powieściopisarz	28 lipiec	1812
Benito Mussolini, polityk	29 lipiec	1883
Henry Ford, przemysłowiec	30 lipiec	1863
Aleksander Zelwerowicz, aktor, reżyser	2 sierpień	1879
Ludwik Hirsfeld, biolog	5 sierpień	1881
Zofia Kossak-Szczucka, pisarka	8 sierpień	1890
Roman Dmowski, polityk	9 sierpień	1867
Napoleon Bonaparte	15 sierpień	1769

LESZEK SZUMAN

L E W
23 lipca - 22 sierpnia

Chciał dalszy z poprzedniego numeru

Także i kobieta ze znaku Lwa ma w sobie coś z królewskiego autorytetu. Gdy będzie pracować społecznie w jakimś stowarzyszeniu kobiecym, wszystkie członkinie jednogłośnie ustąpią jej władzy i wybiorą ją na przewodniczącą, gdyż nikt na to stanowisko nie nadaje się lepiej niż pani Lew.

Sposób występowania tych kobiet jest także okazały i autorytatywny. Pani Lew jest wielkoduszna i nie lubi bawić się w szczegóły lub gubić w drobnostkach. Jest przy tym gospodarna. Należy do najlepszych matek. Powiedzenie broni swe dzieci jak lwica, można z powodzeniem zastosować do pan ze znakiem Lwa.

Sposób bycia kobiet z Lwa jest uroczysty, pełen godności i poczucia własnej wartości. Widzi się to od razu po chodzie, wyrazie twarzy, zachowaniu i charakterystycznie uniesionej głowie.

Pani Lew to uosobienie wielkiej damy. Imponująca, promienna, piękna. W wypadkach jaskrawych, jeżeli urodziła się rano, wówczas w wieku starszym nie chadza ulicą, lecz płynie jak fregata flagowa. Jej uroda jest zawsze modna. Jej wytworność i pozorowe dostojeniestwo olśniewają.

Praktycznie biorąc, pani Lew imponująco tylko pieniądże lub stanowisko, bywające często synonimem pieniądza. Ambicje ma wygorowane, lecz bardzo często brak jej możliwości ekspansji i urzeczywistnienia pragnień, jako że na całym świecie większość ludzi należy do sfery średniej i niezamożnej.

Panie z tego znaku lubią, kiedy ich mężowie są kims ważnym, coś reprezentują, coś znaczą, czym można by się pochwalić wśród przyjaciół. Lubi zabijać w towarzystwie. Należy także pamiętać o pieniądzach, aby pani Lew miała za co ładnie się ubrać i mogła choć trochę wyróżnić się wśród otoczenia. W każdym razie po ślubie pani Lew jest mężowi wierna.

Pannę Lew łatwo sobie zjednać, otaczając ją choćby pozorami luksusu. Kto jednak złoży u jej stop tylko ofiarę miłości, może swój dar zawinąć w gazetę i pojsc do domu.

Kandydaci do ręki panny Lew za wiele sobie po niej obiecują! Lecz małżeństwa z tymi dziewczętami uchodzą za dobre i za szczęśliwe, bo pani Lew bacznie na pozory. Tak więc niejedną mężczyznę po cichu zardłoby koledze takiej wspaniałej żony. Czy ma rację? Pamiętajmy, że nie wszyscy koziółki.

Na wysokich stanowiskach rzadko kiedy potrafi Lew otoczyć się własnymi ludźmi. Skorpion jest pod tym względem geniuszem. Jak już wspomnieliśmy, Lew jest zbyt egocentryczny, zbyt zapatrzony w siebie, a po rafi krytycznie obserwować otoczenia. Po prostu nie zna się na ludziach. Najbardziej w erzy tym którym powinien wierzyć najmniej pochlebcom. W końcu, gdy zauważy, że zrobił zły wybór, że nie można polegać bezkrytycznie na wielu osobach, często jest już za późno.

Wzrostła pycha to wada, na której Lew potyka się najczęściej. Tylko w rzadkich wypadkach Lew tej wady nie ma. Zazwyczaj jest ona w nim ukryta, ale niechocąc na oko może być ukryta.

Mężczyźni urodzonych w znaku Lwa o wiele więcej interesuje zdobycie władzy niż pieniądze. Trudno powiedzieć, dlaczego tak jest. Wiadomo tylko, że w dawnych czasach dopatrywano się jakiegoś związku, jakiegoś astralnego powinowactwa między znakiem Lwa a słońcem. Zas według prastarych rdycji, słońce uchodziło za najwyższe bóstwo rządzące światem, bóg zarządcy symbolu władzy.

Należy podziwiać bystrość i spostrzegawczość dawnych obserwatorów, którzy przyznawali obiektywnie, że wyniki ich dociekan były nieraz zdumiewające.

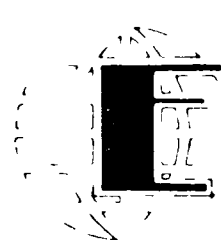
Gdy Lew jest aktorem, występuje najchętniej w teatrze, ze względu na bezpośredni kontakt z publicznością i ze swymi wielbicielami, bijący mu mu do serca.

Jako dyrektor jest Lew o wiele sympatyczniejszy i znośniejszy niż jako przedsiębiorca. Ktoz bowiem może na dłuższą metę wytrzymać z takim pracownikiem, który zawsze chce mieć słuszność?

**AIR
CANADA**

**EMPRESS
TRAVEL AGENCY Ltd**

185 RONCESVALLES AVE TORONTO ONT M6R 2S5 TEL (416) 536 3554/6991

(naprzeciwko Credit Union) pod fachowym i doświadczonym kierownictwem
RENATY OKOŁO-KUŁAK

- CZARTERY DO POLSKI 1987

- Sprawdźcie z nami inne połączenia do Polski - warto!
- **BILETY LOTNICZE**, przeloty czarterowe, wycieczkowe i indywidualne do Polski i wszystkich krajów świata
- **PASZPORTY, WIZY, ZAPROSZENIA**
Atrakcyjne **WAKACJE** i ciekawe **WYCIECZKI** po przystępnych cenach (Hawaje, Floryda, Meksyk, Wyspy Karaibskie)
- Wysyłamy **PACZKI ZYWNOŚCIOWE** i artykuły pierwszej potrzeby do Polski
- **UBEZPIECZENIE** dla przybywających z wizytą do Kanady od \$95 00 za 3 miesiące
- Załatwiamy wszystkie formalności wizowo-paszportowe
- Tłumaczenia, akta notarialne, legalizacje
- Upoważniony Dealer PEKAO - pieniądze na konto A, C, bony, gotówka

PRZYJMUJEMY ZGŁOSZENIA

TELEFONICZNIE, LISTOWNIE I OSOBISCIE

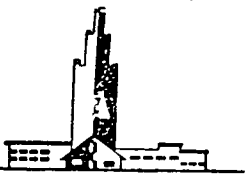
ZAPRASZAMY

POLISH AIRLINES

LOT

Akceptujemy American Express na wszystkie usługi

TEL.: (416) 536-3554/6991

ADVANCE REAL ESTATE LTD
1055 Bloor St W
TEL 534 - 9246

**STANISŁAW
WAIS**

poleca solidną i fachową pomoc przy
kupnie i sprzedaży wszelkich nieruchomości

- Etobicoke restauracja Lakeshore Blvd W świetne miejsce Duży obrot licencja na sprzedaż alkoholu
- Etobicoke murywany wolno stojący dom 4 sypialnie duża działka Wykonec ona piwnica Cena \$ 155 00
- Mississauga wolno stojący Back Split 3 sypialnie klima 15zacja Basen na ładnie zagospodarowanej działce

W sprawie dalszych informacji

Proszę dzwonić

biuro 534 - 9246 dom. 425 - 9660

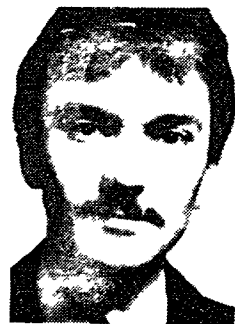
TOYOTA

TERCEL ● COROLLA ● CAMRY ● CRESSIDA
● CELICA ● SUPRA ● VANS ● TRUCKS

Ostatnia szansa zakupu modeli 1987
na bardzo dogodnych warunkach

481 - 5216

YONGE - LAWRENCE TOYOTA
3020 YONGE ST. (tuz obok przystanku metra)

**JACK
KLIMCZAK**

Tel domowy

762 - 9421

CHIROPRACTOR

Dr Andrzej CARUK uprzejmie zawiadamia
o otwarciu praktyki chiropractic w Waterloo
Specjalizuje się w problemach związanych z kręgosłupem

Przyjmować będzie pacjentów w gabinecie
razem z Dr G DeWit przy

425 Albert St Waterloo, Ontario
DeWit Chiropractic Centre

(pomiędzy Columbia i Phillip)

TEL.. (519) 885 - 5290

MONTREAL Remonty, stolarka, ciesielka, kuchnie,
piwnice, odnawianie drzwi, malowanie, przesuwane
ścian, wszelkie remonty

24 GODZINY NA DOBĘ!
EMERGENCY SERVICE!

TEL. (514) 271 - 2566 prosic BOBA

MONTREAL Renovations, carpentry, woodwork,
kitchens, basements, doors renovated, painting, moving
walls, all kinds of renovations

24 HOUR A DAY!
EMERGENCY SERVICE!

TEL. (514) 271 - 2566, ask for BOB

"PANI JADWIGA" - POLSKI PROGRAM RADIOWY

Nadawany w każdą sobotę od godz 1 00 do 2 00 pp ze stacji CHWO
1250 w Oakville

Program muzyki piosenki i słowa polskiego z uwzględnieniem Kobiet
w ognisku domowym Telefon 691 8789

Program telewizyjny TELE-POLONICA
w MONTREALU i okolicy kanał 24

CF CABLE TV niedziela 18:00, sroda 11:00 sobota 21:30
VIDEOTRON niedziela 17:30 wtorek 10:30 i 24:00 sroda, 18:30

Korespondencja na adres: STĘP 375 Claremont Westmount Que
H3Z 2P5

POLSKI PROGRAM MUZYCZNY

Niedziele od godz 6 do 7 wiecz CKWR (11-11) 9⁰⁰ - K
tlicher koncert zyczeń polskie piosenki i sztuczka As Ko
telian. Jan Zuk Kitchener (519) 579 3615

POLSKA FAŁA

Soboty od 2 4 po poł CFMB Radio Montreal 35 York St West
mount Montreal Que H3Z 2Z5 Tel (514) 483 2257

ECHO OJCZYZNY

TV

wyswietlany kazdej soboty o 11 rano na City TV
(kanał 57, kabel 7)

Producent KAROLINA KĘSIK

PROGRAM RADIOWY "POLONIA" w EDMONTON

Na stacji CJSR FM STEREO 88.5 Wiadomości tygodniowe kronika
religijna pogadanka medyczna zgadulka muzyczna z nagrodami
w niedziele od godz 17 30 do 19

Adres 10858 97 St Edmonton T5H 2M5

POLSKI PROGRAM RADIOWY W VANCOUVER

Niedziele od godz 2 30 do 3 30 CJVB fala 1470 Wiadomości
z Polski Kanady i świata komentarze wywiady ogłoszenia i
komunikaty polonijne koncerty zyczeń oraz ogłoszenia handlowe
we Jerzy Kusmider P O Box 58262 Stan L Vancouver
B C V2P 6E3 Tel (604) 327 6892

PROGRAM TELEWIZYJNY "POLONIA REVIFY"

Srody - 8 30 pm, czwartki - 9 30 pm, soboty - 2 00 pm

W dzielnicy Parkdale srody 7 wiecz piątek 9 30 i soboty 3 30
Jest programem telewizyjnym Polonii przedstawiającym wia
domosci z Polski ciekawych ludzi informacje o ważnych do
tyczących Polonii sprawach

PROGRAM RADIOWY

"ECHO OJCZYZNY"

Od poniedziałku do piątku na fali CHIN FM 100
w godz od 10 30 do 11 30 rano

Program prowadzi KAROLINA KĘSIK

W programie koncert zyczeń, wiadomości polonijne i z Polski interesujące wywiady, komentarze,
muzyka dla wszystkich 637 College St, Toronto,
Ont M6G 1B6, tel 531-9991, dom 247-9755

PRZECZYTAJ ■ POWIJDZ ZNAJOMYMI ■

Nowe polskie radio

"KALEJDOSKOP"

P.O BOX 55 Postal Station V, Toronto,

Ontario M6R 3A4

TEL 249 - 1887

w poniedziałki o godz 8 30 wieczorem i we srody o
godz 8 30 wieczorem od 1 czerwca z rozglosni AM 790

Redaktorami programu są

MAI GORZATA I PAWEŁ JĘDIEWSCY

W PROGRAMIE

- Wiadomości z kraju i ze świata
- Informacje o sprawach codziennych
- Aktu ilności kulturalne
- Wspomnienia
- Różnice
- Muzyka
- Kibart i
- Poezja

A WIEL

południowy miętywn dla KA / DECO

SYRENA TRAVEL LIMITED

1684 Queen Street West
TORONTO ONTARIO CANADA M6R 1B3
tel 1-416-533-9486

● SYRENA w służbie Polonii od 1957 roku
Oferujemy

- 1987 - loty do Polski szybko, tanio
- Chcesz odwiedzić rodzinę - korzystaj z naszych usług
- Polecamy ubezpieczenia dla odwiedzających Kanadę
- Załatwiamy deklaracje dla osób potrzebujących wizę kanadyjską

UNISEX HAIRSTYLING

POLECAM

■ DOBRĄ STRYZENIA

■ Trwałą ondulację (Foam perm pro
nemiecki)

■ Farbowanie włosów (farba prod
nemiecki) o r a z

■ Farbowanie białych włosów

"THE FAMILY SHOP"

Helen Pilchowski

311 Roncesvalles Ave, Toronto, Ont M6R 2M6
Tel Bus 535 - 1677, Res 252 - 9069

**OGŁOSZENIA
O PRACY**

Wszystkie ogłoszenia osob oferujących pracę lub poszukujących pracy zamieszczamy bezpłatnie trzykrotnie

Ostatyczny termin - poniedziałek, godz 3 00 po południu

ODPOWIEDZIALNA opiekunka potrzebna do dwójki dzieci z zamieszkanem mówiąca trochę po angielsku Osobny pokój Tel 881 3486

POTRZEBNA młoda pani znająca angielski do pomocy matce z 1 rocznym dzieckiem Praca dochodząca w wrodmiestwie Toronto tel 484-1246

CHCESZ dobrze i szybko zarobić Szukasz ciekawego zajęcia lubisz podróżować? Zadzwoń Toronto (416) 422-0075 w godz 8 11 rano 6-11 wieczor Możliwość part-time

POTRZEBNY kierowca kat A Stala praca Wymagane doświadczenie w USA i czysty record Tel 242 3593

PRACOWNICY na budowę potrzebni Tel 238 5176

Potrzebne małżeństwo lub samotni mężczyźni do sprzątania 2 razy w tygodniu w okolicach Thornhill Wymagane zezwolenie na pracę Tel 531 1339

POSZUKUJĘ ludzi ambitnych z poważnym podejściem do interesu Oferuję dobre zarobki Tel 534-8460

POTRZEBNA opiekunka do 2 letniej dziewczynki dochodząca okolica Eglinton i Don Mills Tel 532 3010

FIRMA pakująca produkty spożywcze szuka ludzi do lekkiej pracy Na starcie 5 dolar na godzinę ULTRA TEL 293 5857

POTRZEBNA ekspedientka do Donut Shop na rano Okolica York i Sheppard Dobra pensja Proszę Joję Tel 226-2728

SZUKAMY sprzedawców hot dogów z wózka Tel 532 3610 Marek Ana

POTRZEBNY mężczyzna do remontu domów Tel 759-8383 po 6-tej

PRACOWNICY niewykwalifikowani potrzebni do pracy w magazynie Zezwolenie na pracę niezbędne Znajomość angielskiego pomocna \$5 50 na godzinę Podania składac osobiscie w Vogue Bra 225 Sparks Ave Agincourt Ont (Steeles Victoria Pk)

OSOBA ze stałym pobytom w Kanadzie potrzebna do pracy w kuchni Proszę zgłaszać się 91 Roncesvalles Ave

POTRZEBNA młoda energiczna pani do opieki nad rocznym dzieckiem dochodząca Podstawowy angielski mile widziany Toronto tel 651 7665

PART TIME możliwość dobrego zarobku między wkład Istnieje pomoc finansowa ze strony firmy Codziny prace dowolne Dzwonic Mirek 255 1387

POTRZEBNA PANI na stałe do opieki nad dzieckiem 3 i 8 lat i pracy domowej Willowdale tel 496-1780 po 6 wiecz

OPIEKUNKA do 2 dziewczynek i drobnych prac domowych potrzebna z zamieszkanem na miejscu lub dochodząca Toronto tel 441 9700 5 30 i 9 30 wiecz

KOBIETA do dwójki dzieci z zamieszkanem na miejscu potrzebna Tel 749-4584

POTRZEBNE pokojowki do pracy w motelu Mississauga i Etobicoke TEL 273 9783

ZATRUDNIĘ osobę mówiącą po polsku i po angielsku grającą trochę na pianinie Toronto tel 890-3917

POTRZEBNA kobieta do dziecka 3 5 roku Lakeshore i Kipling Tel 252 2517

250-252

PRACA dla 4 malarzy od zaraz od 7 50 do 10 dol na godz Tel 625 8574

PANI do zajęcia się dzieckiem i domem z zamieszkanem na miejscu potrzebna od zaraz Proszę dzwonic po 6 wiecz Tel 669 9264

SOLIDNY mężczyzna i młoda kobieta poszukują sezonowej pracy Mississauga TEL 275-6498

KIEROWCA z kategorią A szuka pracy TEL 252-0490

PRZYBYŁY z Polski podejmę sezonową pracę Tel 493 3756 proszę Jacka

TECHNIK elektryk przedsiębiorczy energiczny z dużym doświadczeniem zawodowym podejmę pracę TEL 769 7548

SOLIDNA pani z minimalną znajomością języka angielskiego podejmę każdą pracę Tel 625-4989 od 7 do 8 wiecz Anna

PRZEDSZKOLANKA opiekuje się dzieckiem lub dzieckami w Scarborough Tel 752-4037

MĘŻCZYZNA podejmę prace budowlane TEL 255-6883

ZAOPIEKUJĘ się dzieckiem powyżej 2 lat u siebie w domu Don Mills Tel 423 5144 Barbara

ZAOPIEKUJĘ się dzieckiem u siebie w domu w okolicach Queensway Royal York TEL 253-0679

MATKA rocznej dziewczynki zapożycuje się dzieckiem w swoim domu Okolica Islington Lakeshore Tel 252-0341

KOBIETA poszukuje pracy może być opieką nad dzieckiem lub sprzątaną TEL 259-6159

ZAOPIEKUJĘ się dzieckiem u siebie w domu południowo Etobicoke tel 252 9640

NAUCZYCIELKA Polka zapożycuje się dzieckiem w swoim domu dowolny wiek \$60 tygodniowo okolica Jane Finch Toronto tel 633-4227

ZAOPIEKUJĘ się dzieckiem w swoim domu Okolica Bloor i Dixie Tel 625-9527

POSZUKUJĘ opiekunki do dziecka u siebie w domu okolica Scarborough Trzy godziny dziennie od 15 tej do 18-tej TEL 694-6099

ELEKTRONIK szuka pracy doradczej lub na stałe Toronto Tel 243-0638 po 8 18-tej

POTRZEBNY pracownik znający język angielski i polski nieco znający grę na pianinie Tel 890-3917

251 253

POTRZEBNA pani na stałe do opieki nad dzieckiem 3 i 8 lat i pracy domowej Willowdale tel 496-1780 po 6 wiecz

OPIEKUNKA do 2 dziewczynek i drobnych prac domowych potrzebna z zamieszkanem na miejscu lub dochodząca Toronto tel 441 9700 5 30 i 9 30 wiecz

KOBIETA do dwójki dzieci z zamieszkanem na miejscu potrzebna Tel 749-4584

POTRZEBNE pokojowki do pracy w motelu Mississauga i Etobicoke TEL 273 9783

ZATRUDNIĘ osobę mówiącą po polsku i po angielsku grającą trochę na pianinie Toronto tel 890-3917

POTRZEBNA kobieta do dziecka 3 5 roku Lakeshore i Kipling Tel 252 2517

250-252

251 253

250 252

250-252

2 MŁODZI mężczyźni podejmą pracę po południu lub w nocy Toronto tel 234 0873 lub 763 7414 wiecz

ZAOPIEKUJĘ się starszym dzieckiem z zamieszkanem lub nie Mississauga tel 238 9423

SZUKAM pracy Sprzątanie opieka nad dzieckiem Okolica Jane Bloor Proszę Kabinę tel 438 3987

ZAOPIEKUJĘ się dzieckiem w domu Mississauga Hurontario Dundas TEL 272 0889

DYPLOMOWANA PIELEGNIARKA z Polski szuka pracy ma zezwolenie na pracę w Kanadzie Toronto tel 259 8952

PO SZKOLE gastronomicznej posiada praktykę w prowadzeniu kuchni oraz w wy pieku ciast Tel 276 9435

KIEROWCA kategorii A poszukuje pracy Tel 849 3623 Zbyszek

252 254

252 254

252 254

252 254

252 254

252 254

252 254

252 254

252 254

252 254

252 254

252 254

252 254

252 254

252 254

252 254

252 254

252 254

252 254

252 254

252 254

252 254

252 254

252 254

252 254

252 254

252 254

252 254

252 254

252 254

252 254

252 254

252 254

MIESZKANIA

POKOJ do wynajęcia z szansą przejeżdżania mieszkanie Scarborough Markham Rd i 401 Tel 438 3052 Henryk do 4 pm lub 264 2729

DOMKI LETNISKOWE okolicami Bancroft piękna Bezpieczna plaza idealne miejsce dla dzieci i rybakow TEL (613) 332 3435 albo (416) 235 0441

TOWNHOUSE for rent, Mississauga, luxury, three bedrooms, two baths, air conditioning, finished basement, double garage, very clean, close to lake and Go system, September 1st, tel 421 - 8497

SPOKOJNA niepaląca pani po 40-tych poszukuje pokoju w zamian za pomoc KITCHENER

lub pisac na adres 24 Midland Drive #403 B Kitchener Ont N2A 2A8 BRAMPTON Pokoj do wynajęcia z uzyciem walością domu 425 dolarow miesiecznie Tel 621-6362

MŁODZI małżeństwo poszukuje mieszkanie w sypialniowo najlepiej na Scarborough Tel 267 9189

WYNAJME OD ZARAZ umeblovany pokoj z uzyciem noszą kuchnie i łazienki dla pana pracującego lub uczącego się spokojnego nie palącego Tel 251-6280

POKOJ do wynajęcia dla osoby bez rodziny przy Dundas w Mississauga Dzwonic rano 8 00 8 00-11 00 i wiecz 21 00-23 00 TEL 275-8434

KOTY piękne - dwumiesięczne w dobre ręce Tel 239-4580

PRZYSTOJNA brunetka lat 50 samotna księgowa z zacięciem do interesow ma zamiar wkrótce osiedlic się w Kanadzie Szuka kulturalnego pana w celu małżeńskim Lucyna - Echo Tygodnia

WDOWA na pensji, własny dom pozna starszego pana Cel małżeństwo P O Box 5342 Station A, Toronto Ont

WOLNY, kulturalny, wykształcony lat 40 178 cm ustabilizowany bez nałogow, lubiący muzykę klasyczną i jazz sztukę dziką przyrodę i gory, podroże tenis i narty płynny angielski i francuski pozna szczerpłą interesującą panią w celu matrymonialnym Listy do Echa Tygodnia

POLKA, wdowa lat 51 samotna wzrost sredni dosyc ładna usposobienia pogodnego, bez nałogow, pozna kulturalnego pana cel towarzystwo matrymonialny Oferty kierowac na adres Echo Tygodnia

DZIEWCZYNO! Masz problem jak spędzić wolny czas lub weekend? Napisz razem cos wy myslimy! Na listy zaadresowane dla W P 174 Maria St Toronto M6P 1N4 Ont odpowie Polak, lat 30 170 cm wzrostu

DWOCH młodych i wesolych panow, wysokich i dobrze zbudowanych z prawem stalego pobytu w Kanadzie, poznają od powiednio mile i wesole panie w wieku 20 35 lat przedkładające radość życia nad dobra doczesne w celu dzielenia wspolnego szczescia Zdjęcia mile widziane Zwrot i pełna dyskrecja zapewnione Adres A S Enterprises 932 The Queensway Box 656 Station V, Toronto, Ont M8Z 5Y9

SPRZEDAZ

SPRZĘDAM 2 sypialniowy apartament bezpośrednio nad jeziorem prywatna plaza Cena 97 tys Tel 266 9365

SPRZĘDAM nowy TV Panasonic 21 cali cena \$400 Toronto tel 253-4364

POLSKA Nowy murowany dom na Marzrach 9 pokoi 2 kuchnie 3 łazienki garaż w Elko sprzedam 400 m kw Miejscowosc turystyczna Cena 50 000 \$ Inf Montreal (514) 843 4638

W TOYOCIE

po polsku SAMOCHODY NOWE I UZYWANE LECH STACZYNSKI TEL 751 - 1530 po angielsku 449 - 2535 po polsku

Firma HEALTHY HOLIDAYS

organizuje 1 KOLONIE wiosenne i letnie dla dzieci 2 WCZASY podnoszące sprawność i odchudzające dla dorosłych

Najbliższy turnus dla dorosłych odbędzie się od 1 do 7 września Rezerwacje przyjmujemy od 10 sierpnia pod tel 622-3946

DRAPES
● Dekoracje wnętrz
● Firanki i zasłony okienne
● Poduszki i pokrycia dekoracyjne
● Blichra poscielowa
PRZYJMUJEMY ZAMOWIENIA INDYWIDUALNE I DO SKLEPOW
TEL 751 - 9360 i 625 - 3539

**SŁONECZNA
DZIEWCZYNA**

Firma Sunshine specjalizująca się w usługach matrymonialnych przygotowała katalog w którym zamieszcza zdjęcia pan i panow z Kanady i z Polski pragnących wstąpić w związki małżeńskie W ramach reklamy zgodziła się udostępnić nam te zdjęcia do publikacji Będziemy więc co tydzień zamieszczać podobiznę pięknej Polki Moze przez Echo znajdzie ją szczęśliwy wybraniec losu? Obok zdjęcia zamieszczać będziemy krótką notatkę i numer katalogowy

38 lat, 164/53
oczy piwne,
włosy ciemne,
rozwódka,
z zawodu księgowa,
zna język włoski
Pani X

Pytania i zgłoszenia w tej sprawie prosimy kierować wyłącznie na firmę SUNSHINE

Międzynarodowe Biuro Matrymonialne
SUNSHINE
PANI I PANOWIE!
Posiadamy ponad 300 ofert pan i panow głównie z Polski również z Kanady, USA i Europy
Piszcie do nas po najnowszy Fotokatalog 1987 oraz informator załączając \$ 5
P O Box 11 Station D Scarborough, Ontario, Canada M1R 4Y7

UWAGA
Polonia w Toronto i okolicy
POLISH ALLIANCE TORONTO
CREDIT UNION LTD
2150 BLOOR ST W
(Wejście od wschodniej części budynku)
TEL 762-9523
Credit Union

CODZIENNIE od 12 do 2 30 po poł i od 7 30 do 9 wiecz
WTORKI tylko od 12 do 2 30 po poł oraz SOBOTY od 10 do 12 30

Konta depozytowe	5 3/4% rocznie
Specjalne konta depozytowe	5 1/4% rocznie
(minimalny depozyt \$5 000 oprocentowany na każdy dzień depozytu)	
3-miesięczne certyfikaty	7% rocznie
3-miesięczne certyfikaty	8% rocznie
(minimum 100 tys.)	
6-miesięczne certyfikaty	7 1/4% rocznie
6-miesięczne certyfikaty	8 1/4% rocznie
(minimum 100 tys.)	
1-rocne certyfikaty	8 1/4% rocznie
1-rocne certyfikaty	9 1/4% rocznie
(minimum 100 tys.)	
3-letnie certyfikaty	8% rocznie
3-letnie non-redeemable RRSP	9% rocznie
Pozyczki personalne	8 1/2% rocznie
Pozyczki hipoteczne	11 3/4% rocznie
(\$50 000 pożyczki ubezpieczone na życie)	
Line of credit	15% rocznie

BEZPŁATNE PERSONALNE KONTA CZEKOWE
Członkostwo w jakiegokolwiek organizacji polonijnej nie jest warunkiem członkostwa w naszej Credit Union

ATRAKCYJNA DLA WYJEZDZAJĄCYCH SAMOLOTAMI CZARTEROWYMI LOT-u DO POLSKI SPECJALNA NISKA CENA PRZELOTU I WYCIECZKI DLA ODLATUJĄCYCH W DNIU 03 LIPCA
TANIA WYCIECZKA DO GRECJI
REZERWACJE TYLKO DO DNIA 30 MAJA 1987

Cena przelotu Toronto-Warszawa-Toronto i wycieczki - jedynie \$ 1,380 00 CAD

Cena wycieczki i przelotu Warszawa-Ateny-Warszawa tylko \$ 718 00 CAD

PROGRAM WYCIECZKI I REZERWACJE OTRZYMAC MOŻNA W

EMPERESS TRAVEL AGENCY Ltd
185 Roncesvalles Ave • Toronto, Ontario M6R 2L5
TEL (416) 536 - 3554/6991
UWAGA Uczestnicy wycieczki do Polski zwolnieni będą z obowiązującej wymiany dewiz

TRANS CANADA CREDIT JEWELLER

Właściciel STANISŁAW STEFANOWSKI
Najnowsze modele zegarkow Bulova 70% zniżki
Wyroby ze złota juz od \$ 20 za gram
25 - 50% zniżka cen na wyroby ze złota
WSZELKIE REPERACJE ZEGARKOW I BIZUTERII
Uprzejma i sprawna obsługa
1554 Bloor St W., Toronto, Ontario
TEL (416) 535 - 7802

COMPUTER DISTRIBUTING
121 Roncesvalles Ave Toronto Ont M6R 2K9
TEL (416) 531 - 8786

IBM PC/XT compatible
Kompletny system juz od \$ 614

Specjalizujemy się w komputerach IBM PC XT AT oraz klonach
Serwis naprawczy komputerow IBM PC XT AT oraz Commodore Jednorazowe naprawy lub długoterminowe kontrakty

WIELKA WYSPRZEDAZ
30% - 50% taniej
od 1 do 31 sierpnia
ZAMYKAMY KOMIS CHANCE
303 Roncesvalles Ave
TEL 533-0751
Za towar nieodebrany do 15 września nie odpowiadamy

dermatone
ZAKŁAD KOSMETYCZNY
● Pełnogaździarstwo
● Usuwanie zbędnej i włosienca
● Specjalistyczna aparatura
● Jak nowa k...
● Wizyty prosimy zamawiać telefonicznie
2198 Bloor St W
TEL 766 1867

KLARA MAGILL
113 Roncesvalles Ave
TORONTO Ont M6R 2K9
Bus tel 537 6450
BIURO
MIĘDZYARODOWE SAMOTNYCH
Samotność jest przykra Pozwólcie Pani i Panowie abymy mogli być waszą pomocą w odnalezieniu tego Szczęścia

POSIADAMY
ponad 1000 ofert pięknych pan zamieszkałych w Polsce, częściowo w Kanadzie, Europie
Wydajemy foto-albumy i dane co 3-miesiące
EWA PAL, Box 306 Post Cogitlam, B C V3C 4K6

RODACY,
szansa poznania kogos bliskiego Posiadamy adresy z wielu krajow
Wszelkie informacje - TYLKO \$2- "RAZEM"
BOX 1021, SUCC "C" MONTREAL H2L 4V3

WHITE EAGLE VIDEO RECORDING SERVICE
OFFANY

VIDEOTAPING UNTIL JUNE 30
● Television Commercial Videotaping
● Weddings ● Christmings
● Birthdays ● Anniversary occasions
Taping done within 100 km radius of K
1-519-748-2093

50%

<p>TYLKO \$ 4.58 tygodniowo przez 12 tygodni za ogłoszenie tej wielkości w Echu Tygodnia</p>	<p>Adwokat Specjalista w sprawach kryminalnych KRZYSZTOF PREOBRAZEŃSKI 99 Charles St. East TORONTO, Ont M4Y 1V2 TEL 964 - 1717 Res 537 - 8842</p>	<p>DENTYSTYCZNE PROTEZY G RYTWINSKI D T z 25 letnim doświadczeniem 404 A Roncesvalles Ave TORONTO (obok kina Revue) TEL 531 - 8545</p>	<p>Dr V.T BLOK GŁOWCZYŃSKA M A O D OPTOMETRYSTKA 2391 A Bloor St W (Jane Subway) TEL 766 - 5580</p>	<p>HUMBERVIEW INSURANCE 337 Roncesvalles Ave Toronto TEL 531 - 4647 Ubezpieczenia chorobowe dla odwiedzających Kanadę</p>
<p>INTERNATIONAL VIDEO SERVICE oferuje obsługę video w systemie amery- kanskim na terenie Polski Nagrywanie wszelkiego rodzaju spotkań i uroczystości itp. od 495 Odtwarzanie video kaset we wskazanych miejscach w kraju od 295 Świąteczne video listy i życzenia jedno i dwa stronne oraz wszelkie inne zlecenia Informacje 416 - 769-4366 24 godz. OBSŁUGUJEMY CAŁĄ KANADĘ I USA VIS. MASTER CHARGE</p>	<p>LESŁAW SOSNOWSKI Mgr Prawa (Uniwersytet Warszawski) Bachelor Of Law (University of Ottawa) ADWOKAT - NOTARIUSZ 1419 Carling Ave Suite 2 Hampton Park Plaza OTTAWA, ONT K1Z 7L6 TEL (613) 722 - 0159</p>	<p>DENTURE THERAPY CLINIC JAN M WISNIEWSKI D T Pierwsza Polska Protezownia Dentystyczna 2337 Dundas St W, Toronto (Bloor Dundas Square Bldg) TEL (416) 533-8811 M6R 1X6</p>	<p>DENTYSTYCZNE PROTEZY URSULA BAUMAN D I 4 Wall Ave TORONTO (Hwy 401 i WESTON Rd.) przyjmuję codziennie w soboty WIZYTY DOMOWE TEL (416) 245-7168</p>	<p>CHESTER'S INCOME TAX SERVICE CZESŁAW KEPA. Tel 238 - 0447 Income Tax Konsultant, Członek Kanadyjskiej Federacji Income Tax Konsultantów, w y k o n u j e rozliczenia podatkowe w Twoim domu</p>
<p>UREK PHOTOGRAPHY PORTRET SLUB REPORTAŻ TEL (416) 244 8903 POLECAM RÓWNIEŻ POLSKIE KARTY Z ŻYCZENIAMI NA RÓŻNE OKAZJE DONABYCIA Waleśa Meat Deli Kitchener Pharmakon Pharmacy 313 Roncesvalles Ave Solarski Pharmacy 149 Roncesvalles Ave Winnipeg Cracovia Trading Co Montreal Polka tel (514)489-0396 JERZY PAWLAK</p>	<p>TŁUMACZENIA Umiejętność Akt notarialnych Zaproszenia i innych dokumentów na polski i angielski Listy urzędowe i prywatne na polski i angielski Zlecenia i formularze Formularze o pracę (application) Honorarium z polski - francuski memoriale i zapytania na polski i francuski, na angielski HABDANK COMMUNICATIONS TEL 588 0667</p>	<p>DIVORCE AID ROZWOD BEZ ADWOKATÓW 295 dol dla małżeństwa bezdzietnego 360 dol z dziećmi Informacje 226-0335 KAROL BELDOWSKI</p>	<p>Dr BOGDAN PIETRASZEK złoty lekarz praktyki lekarskiej w Toronto jako lekarz ogólny FAMILY DOCTOR w gabinecie przy 190 FERN AVENUE w przeciwko Credit Union TEL 532 4317 Przyjmuje od poniedziałku do piątku od 10 do 18 w soboty 10 13 ODBYWA TEL WIZYTY DOMOWE</p>	<p>ELŻBIETA KOROLEW reprezentująca MUTUAL OF OMAHA oferuje Państwu ubezpieczenia na życie, zarobków, w razie choroby lub wypadku oraz bardzo atrakcyjny fundusz emerytalny Tel biuro 461 - 3833, dom 286 - 4152</p>
<p>POLSKA KSIĘGARNIA WYSYŁKOWA POSIADA słowniki francuskie angielskie techniczne i inne książki do nauki języków kul- tarne młodzieżowe bajki re- ligijne karty świąteczne MONTREAL P O P Box 647 N D G, H4A 3R1 Canada TEL (514) 489 - 0396</p>	<p>ENGINEERING & INDUSTRIAL MAINTENANCE instalacje elektryczne podłączenia, naprawy urzą- dzeń elektrycznych i elektro- nicznych Residential, Commercial and Industrial CAŁY TYDZIEŃ TEL 225 - 7226 Solidnie, tanio i sprawnie JERZY</p>	<p>Małgorzata SKOWRONSKA-BINEK członek izby adwokackiej w Ontario i Quebec rozpoczyna praktykę prywatną w kwietniu 1987 101 Frederick Str Suite 911 KITCHENER, ONT N2H 6R2 TEL (519) 744-3570 Porady i korespondencja w języku polskim, angielskim i francuskim</p>	<p>DR WALDEMAR KOZERAWSKI ma przyjemność ogłosić otwarcie swojego gabinetu lekarskiego w Toronto przy 2299 DUNDAS ST W suite 102, TEL 532 6837 oraz 45 Overlea Boulevard suite B-9 TEL 425 4114 (przy Ontario Science Centre) Poprzednio pracował w Sick Children Hospital</p>	<p>ACCOUNTING AND INCOME TAX SERVICES ANDRZEJ SIKORSKI Tanie i dokładne wypełnianie zeznań podatkowych, również w Twoim domu. Bezpłatne porady. Prowadzenie ksiąg rachunkowych dla małych firm TEL 298 - 4757</p>
<p>NAUKA GRY NA FORTEPIANIE Absolwentka Akademii Muzycznej Wysze wykształcenie pedagogiczne Wieloletnia praktyka w Polsce i w Anglii Udziela lekcji dla początkujących i zaawanso- wanych. Również w Twoim domu MAŁGORZATA OLEKSY TEL 244 - 7697 DAJ SZANSĘ SWOJEMU DZIECKU ROZWIN JEHO TALENT MUZYCZNY</p>	<p>L B CONSTRUCTION Construction renovations roofing carpenters painting parquet aluminum siding LES BARWINSKI TEL 638 - 1022 CENY KONKURENCYJNE</p>	<p>LECH W PRUSIŃSKI Immigration Consultant Porady w sprawach emigracyjnych Bezpłatnie tylko we wtorki godz 12-7 Prosimy o telefoniczne uzgodnienie wizyt Biuro 192 Garden Ave TEL 588 - 1659</p>	<p>Dr JANINA DUTKIEWICZ Family physician zawładam o otwarcie gabinetu lekarskiego 3095 Glen Frin Dr., suite 7 MISSISSAUGA TEL 828 0038</p>	<p>NEW YORK LIFE INSURANCE COMPANY FINANCIAL PLANNING - UBEZPIECZENIA Life Insurance - na życie • Disability - chorobowe • Mortgage - hipoteczne • Business handlowe • RRSP, Annuity - emerytury SOLIDNIE, TANIO I SZYBKO Po bliższe informacje proszę dzwonić Andrzej Krysiak TEL Biuro 226-6515, dom 247 - 8326</p>
<p>ALPHA PRINTING nowoczesne kolorowe wizytówki 23 VALLEY WOODS RD #41 DON MILLS M3A 2R4 t 443-8523</p>	<p>ELECTRICAL CONTROL ENGINEERING RESIDENTIAL COMMERCIAL INDUSTRIAL Zakładanie nowych renowacja instalacji elektrycznych Montaż oraz naprawa urządzeń elektry- cznych elektro pneumat elektro hydrauliczne MAREK TEL 239 - 0868</p>	<p>BIURO POMOCY SPOŁECZNEJ 30 Marmaduke Str (budyneczko) HOWARD ST TEL 533 9471 Czynne poniedziałki wtorki czwartki i piątki godz 10 00-4 00 POMOC I PORADY WE WSZYSTKICH SPRAWACH Legalizacja dokumentów i uwierzytelnianie podpisów</p>	<p>CHCESZ SCHUDNAĆ! Szybko, Efektywnie Bezpiecznie i Trwale SPROBUJ NAJNOWSZYCH PREPARATÓW ZIOŁOWYCH TEL 282 - 4013 Reklamacje wraz z pełnym zwrotem pieniędzy do 30 dni</p>	<p>INCOME TAX SERVICE, FINANCIAL PLANNING M B A ZOFIA ADAMCZYK TEL 822 - 6826 Zeznania podatkowe dla osób prywatnych i małych biznesów według najnowszych przepisów finansowych Bezpłatne konsultacje i porady</p>
<p>Zespół muzyczny TRANSFER z Hamiltonu na wszystkie okazje. Repertuar znanych i lubianych zespołów polskich dla wszystkich generacji TELEFON Toronto 661-0215 lub 766-5894 Kitchener 578 - 9235 Hamilton 561 - 6955 po 18-tej</p>	<p>Campanale REAL ESTATE LTD Realtor KUPNO I SPRZEDAŻ wzłecznego rodzaju nieruchomości na terenie OTTAWY i okolic Z JAN CHMIELIĄ 1169 Bank St OTTAWA ONT TEL 236-5854 d 232 2501</p>	<p>JULIA KORPAŁA I M Adwokat z Polski z długoltnią praktyką TEL (416) 255-5954 Udziela porad i pomocy w sprawach związanych z polską i kanadyjską małżeństwem przez pełnomocnika, rozwody w Polsce, wszelkie notarialne pełnomoc- nictwa do Polski, notarialne przedruki kup- na i droższy domów gruntu, prakty- czne sprawy majątkowe w Polsce oraz przebieg do polskich sądów i urzędów Przyjęcia po telefonicznym zgłoszeniu 3290 Lakeshore Blvd W Toronto, Ont M8V 1M4</p>	<p>Dr Krystyna SALACH- MARKIEWICZ Family physician uprzejmie zawładam o otwarcie prakty- ki lekarskiej Porady ginekologiczne i pediatryczne i ogólne od poniedziałku do piątku 10 18 soboty 10 13 2333 Dundas Str W Suite 410 TEL 588 5929</p>	<p>IZABELA SZULC WIECKOWSKA Ph D Psychologist Praktyka w Psychologii Klinicznej i Wychowawczej Badania psychologiczne dzieci młodzieży i młodych dorosłych wraz z poradnictwem w zakresie trudności w nauce i zachowaniu problemy emocjonalnych i adap- tacyjnych kontaktów i wyboru zawodu PRZYJMUJE W SOBOTY TEL (519) 673 6116 London Ont</p>
<p>CINEMATIC FILMY VIDEO NA RÓŻNE OKAZJE Sluby • Chwały • Przyjęcia • Reklamy • i inne Profesjonalnej jakości z montażem efektami specjalnymi WYKONUJE JANUSZ PIETRUS TEL 743 - 8142 BEZPŁATNA DEMONSTRACJA</p>	<p>HOMETARIO REAL ESTATE LTD & INSURANCE BROKERS Ltd KUPNO I SPRZEDAŻ NIERU- CHOMOŚCI WSZELKIEGO RODZAJU UBEZPIECZENIA NA SAMO- CHODY - OD OGNIA - KRA- DZIEŻY I INNE 171 Roncesvalles Ave Toronto TEL 531 - 3506</p>	<p>MIRROR IMAGE Translations Jan WEINSBERG Tłumacz Przysięgły 236 Bruyere Street, OTTAWA, Ont K1N3E5 TEL (613) 233 - 6570</p>	<p>ZIOŁA ŻYCIA HERB LIFE Do kandydatury preparaty ziołowe odchu- dzające i na przyswójce albu, utrzymujące światła, zastawia, wzmacniające, ergo- mizm i regulujące przemianę materii Również środki zmniejszające ryzyko zawal serca i wlewu krwi do mózgu poprzez redukcję cholesterolu i triglyce- rydów HERB LIFE INDEPENDENT DISTRIBUTOR DRAHA BOHACOVA 111 (317) 37 0953 P O Box 48158 Chicago IL 60644 8158 USA</p>	<p>SOLARSKI PHARMACY Ltd (naprzeciwko studia w Kazimierzu) 149 Roncesvalles Ave TEL 536 5452 Właściciel J SOLARSKI S S A I A I F E K Szybka i tania wysłka lekarstw do 143 str • Agencja Pełna • Wysyłka pa- czek i pieniędzy do Polski • Polskie karty i czasopiisma • Zmiana zakonnica • Urząd Pocztowy • Sprzedaż bile- tów</p>
<p>HALINA BARANOWSKA MA, A I I C SPECJALISTA UBEZPIECZENIOWY PRUDENCIAL ASSURANCE 295 West Mall, Suite 503 ETOBICOKE ONT M9C 4Z4 TEL 622-1115, dom 746 - 5270</p>	<p>INDEPENDENT COMPUTER EXPERTS oprogramowanie konsultacje szkolenie przygotowanie resume TEL 742 - 1387</p>	<p>ZAKŁAD FOTOGRAFICZNY ANKA & PETER 2374 Bloor Str W Toronto, Ont TEL 769 - 4488 Zdjęcia i portrety na różne okazje</p>	<p>HALINA BARANOWSKA MA, A I I C SPECJALISTA UBEZPIECZENIOWY PRUDENCIAL ASSURANCE 295 West Mall, Suite 503 ETOBICOKE ONT M9C 4Z4 TEL 622-1115, dom 746 - 5270</p>	<p>INDEPENDENT COMPUTER EXPERTS oprogramowanie konsultacje szkolenie przygotowanie resume TEL 742 - 1387</p>

SCARBOROUGH & EAST TORONTO

PARKLAND Ltd

LEO SENCZUK

z ponad 15-letnim doświadczeniem
udziela fachowej i zyczliwej pomocy
w sprawach kupna i sprzedaży nieruchomości

- używa podręczny komputer z bezpośrednim
połączeniem do Toronto Real Estate Board
w celu podania Klientom najaktualniejszych
informacji o nieruchomościach na sprzedaż
i niedawno sprzedanych w porządanej okolicy

TEL Biuro 465 - 2415 Dom 439 - 6130
431 - 7585

379 - 5417 - czynny całą dobę (pager)

JOHN WOLWOWICZ

BIURO - 236 - 2666
DOM - 251 - 8161

JAN WOLWOWICZ

- 15 LAT DOŚWIADCZENIA W REAL ESTATE

Mississauga - backsplite, 239 900 tys, duży dom z cegły, garaż na
2 auta przybudowany do domu, szczególnie duża kuchnia ze
skylightem, 3 łazienki, lota 50x150 ft, zadrzewiona

Ceglany "bungalow" \$139 tys pięć pokoi, wykonany
"basement", piec na drewno w "recreation room", bar nowe szafy,
nowe okna, aluminiowe "facja", garaż na dwa auta, elastyczny ter-
min objęcia w posiadanie Obejrzenie tego domu to prawdziwa przy-
jemność

Etobicoke - 6-plex 489 tys, 4 dwusypialniowe apartamenty, 2 jednosy-
pialniowe, duża, brukowana parcela, dochód gros 43 tys, budynek dob-
rze utrzymany - obejrzyj dziś

PETER
POBOJEWSKI
Tel biuro 743-7722,
dom 890-2145

OKAZJA Południowe Etobicoke tak jak triplex wolno stojący 11 pokoi 3 pełne ła-
zienki garaż parcela 39 x 162 5 stop tylko 15% wpłaty Cena \$214 900 (nie zamieszkały)

Południowe Etobicoke 3 sypialniowy przepiękny bungalow możliwość zrobienia
apartamentu w basemencie prywatny zajazd garaż Tylko \$148 900

OKAZJA! Dundas Tomken bardzo ładny 3 sypialniowy
townhouse condo Cena tylko \$99 900

High Park wolno stojący dochodowy dom z dużym dochodem podwójny garaż Ce-
na tylko \$184 900

Mississauga 5 sypialniowy Townhouse Condo plus pokój gościnny jadalnia kuch-
nia pralnia balkon 2 łazienki gaz sauna basen Właściciel zostawił 2 piece 2 lodówki
pralkę suszarkę Cena \$133 200

* Południowe Etobicoke przepiękny 3 sypialniowy Townhouse z dużym wykonco-
nym basementem garaż prywatny zajazd

Piękna duża parcela pod budowę domu lub cottage w Georgian Bay niska cena

ANNA KRYSIAK

Future I R E Ltd
136 Kennedy Ave
Bloor West Village

zapewnia
solidną i zycziwą obsługę przy
sprzedaży - kupnie nieruchomości,
załatwienie hipotek na dogodnych
warunkach oraz formalności
prawnych

- 24-godzinny serwis
- Najaktualniejsze informacje
poprzez komputerowe połączenie
z Toronto Real Estate Board

WEST TORONTO - MISSISSAUGA - BRAMPTON
Biuro 769 - 3300 Dom 247 - 8326

• Duży piękny Bachelor Apt w polskiej kooperatywie Scarlett i Eglinton Duży balkon
ceramiczna podłoga w kuchni i łazience świeżo malowane b niske koszty utrzymania Ce-
na \$2 tys

• 2 sypialniowy apt w polskiej kooperatywie wynajmowany B przystępna cena Okolica
Scarlett i Eglinton

• Mississauga piękny 3-sypialniowy Townhouse garaż 2 łazienki profesjonalnie wykon-
czony jasny basement duża kuchnia nowe karpity \$132 tys

ADVANCE REAL ESTATE LTD

1055 Bloor St W
111 534 - 9246

LECH (Les) ZEMBRZUSKI

TEL biuro 534 - 9246,
dom 255 - 6793

Proszę kontaktować się z Lechem
po przyjazną i fachową obsługę

OKAZJA DOSKONAŁA INWESTYCJA budynek na College blisko Dufferin składa
jący się z 3 apartamentów i sklepu Wszystko wynajęte z rocznym dochodem 36 900 W dob-
rym stanie

Runneme Rd fachowo odrestaurowany duży trzypoziomowy dom z 5 sypialniami
parkingiem na 4 samochody 4 m łazienkami 2 ma kuchniami Wykonczony niski poziom
Możliwość wynajęcia części domu Dużo atrakcyjnych dodatków

Sprzedaz i kupno
nieruchomości

na dogodnych warunkach
Komputerowa wycena domów
Załatwienie formalności
finansowych
Fachowa i solidna obsługa

ALEKSANDER OKOŁO-KUŁAK

Biuro 259 - 9231
dom 621 - 3457

METRO TORONTO

Sprzedaz-kupno, wynajem domów,
interesów i apartamentów
Solidna i fachowa pomoc
w załatwianiu formalności
prawnych i finansowych

Roncesvalles Ave triplex dochód roczny \$28 tys Ce-
na \$ 235 000

Lakeshore nowoczesny 2 sypialniowy (Penthouse) tylko
\$151 tys wpłaty

Dundas Scarlett wolno stojący legalny triplex na działce
38 x 125 posiadający trzy garaże automatyczną pralnię w
piwnicy cena \$ 225 000

UWAGA!
Potrzebne budynki apartamentowe do natychmiastowej
sprzedaży!

KAMIL KOWALCZYK

Biuro 536 - 5000 Dom 690 4182
24 godzinny serwis

Realtor

217 RONCESVALLE AVE
TORONTO ONT M6R 2L6

1000 sprzedanych domów
Istniejąca od 1972 r firma 40 agentów
poleca Państwu wszelkiego rodzaju domy
i interesy, 3-dniowe, komputerowe
wyprowadzenie w informacji gwarantuje
najlepsze okazje

Proszę dzwonić całą dobę
532 - 4441

M.Sc. Mech. Eng. Sales representative

Bohdan (Bob) SZEWCZYK

res 247 - 4437

4195 dundas street west
toronto ontario M8X 1Y4
bus 231 0600

- Działka budowlana 47 x 173
- Prefabrykowany 4-sypialniowy dom
- 2 sypialniowy dom na ładnej działce tylko \$151 000
- Dochodowy dom blisko Roncesvalles dochód \$25 000/rok

MARQUIS

2820 Markham Road, Scarborough, Ontario M1S 2B2
Bus (416) 298 - 3113

ANDREW MARCZAK

Res 266 - 9365

UDZIELI WSZYSTKIEJ POMOCY
PRZY KUPNIE-SPRZEDAŻY DOMU
W WSCHODNIEJ CZĘŚCI MIASTA

JULIA KORPAŁA

biuro 259-9231 dom 255-5954

Queen/Bathurst 3 piętrowy mury dom sklep 6 pokoi doskonała lokalizacja Cena
475 tys dol

Fern Soraruen dom mury dwupiętrowy odnowiony dochodowy 3 samodzielne
mieszkania Cena \$ 276 900

Tel. 298 - 2800

CAMDEC REAL ESTATE LTD Member Broker
4072 Sheppard Avenue East

Pragniesz kupić dom? Masz rację!
STĄC CIĘ NA WIĘCEJ NIZ MYŚLISZ!
Chcesz się upewnić? - Zadzwoń dziś!

PAWEŁ
ZIOMECKI
Dom 445-6810

GABRIELA
MIROWSKA
Dom 445-0317

TADEUSZ
HUBERT
Dom 443-9825

Scarborough • Markham • Ajax • Pickering

BARBARA SAWALA

udzieli wszelkiej pomocy i informacji
w zakresie sprzedaży, kupna i wynajmu
posiadłości w Burlington, Hamilton
i okolicach
Prosimy dzwonić

Alec Murray Real Estate Co Ltd
(416) 639 8004 - czynny całą dobę

TEL domowy (416) 332 - 8119

ADVANCE REAL ESTATE LTD

Danuta Kotapka

UDZIELI FACHOWEJ I ZYCZLIWEJ POMOCY
W SPRAWACH KUPNA I SPRZEDAŻY
NIERUCHOMOSCI

Biuro 534-9246 Dom. 769-5394

DO SPRZEDANIA

Lakeshore Royal York Mury wolno stojący duplex
Podwójny garaż prywatny zajazd ogrodzona działka

Południ zach Mississauga Wolno stojący tzw sidesplit
Bardzo duża ogrodzona działka 4 sypialnie 2 łazienki ga-
raz i prywatny zajazd Okazyjna cena \$158 000

Pln zach Mississauga Semi det mury wolno stojący tzw back
split 3 sypialnie 2 łazienki family room z kominkiem ład-
ny ogród Cena \$149 000

Queensway Cawtra Semi det duży 4 sypialnie 2 ła-
zienki wykonany basement idealnie utrzymany Cena
\$159 000

ARNOLD PENK

PRZEDSTAWICIEL Addison on Bay Limited

Oprócz maksymalnej zniżki
DODATKOWY RABAT
\$ 750 z fabryki

**NAJLEPSZA
GWARANCJA
NA ŚWIECIE**

Gwarancja 6 letni lub na 100 tysięcy kilometrów (power train)

Gwarancja 6 letni lub na 160 tysięcy kilometrów

• Wielki wybór samochodów przy wyjątkowo niskim oprocentowaniu • Szeroki wybór nowych i używanych samochodów • Usługi finansowania i ubezpieczenia •
PENK gwarantuje najlepsze warunki sprzedaży samochodów załatwia na poczekaniu sprzedaż pożyczkę. Polecam tanie ubezpieczenia uwzględniające zagraniczne prawo jazdy. Osobista opieka ARNOLDA PENKA w ciągu całego okresu posiadania auta. ARNOLD PENK posiada długoletnią praktykę w sprzedaży samochodów i udzielaniu pożyczek. Cieszy się wielkim uznaniem i szacunkiem wśród Polaków a także znany jest jako społecznik. Kupno samochodu jest poważnym wydatkiem finansowym trzeba wiedzieć z kim nawiązać tak poważną transakcję. ARNOLD PENK jest wyróżniony przez GM jako SENIOR MASTER SALESMAN. Czy jeszcze ktoś może to zaoferować? Zanim podpiszecie gdziekolwiek transakcję zakupu sprawdźcie u PENKA.

Po wszelkie informacje proszę dzwonić 964 3211 lub do domu o każdej porze 731 0757 podając nazwisko i numer telefonu

832 Bay St., Toronto, Ont (przy Collegiate St.)

CRANKSHAFT SERVICE AND SUPPLIES LTD

ROK GWARANCJI / NA CZĘŚCI I PRACĘ

Wykonujemy remonty kapitalne wszystkich typów silników wraz z zainstalowaniem i serwisem. Wszelkie inne naprawy. Posiadamy na wymianę wały korbowe, głowice oraz części do silników

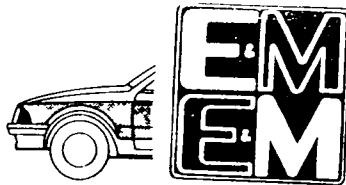
537 - 2529
537 - 5857

453 DUPONT
(NEAR BATHURST)
S IGNAKIEWICZ

SZUKAMY SPONSORÓW

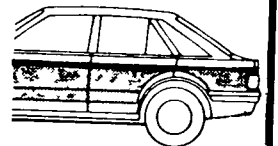
MECHANIK kierowca pojazdów samochodowych. Również malarz, tpaeciarni, oraz posiada znajomosc prac budowlanych. Lat 26, zony, (zona w Polsce) bez nalogow. Podejme kazda prace. Wszelkie koszty związane ze sponsorstwem zwroci w jak najkrotszym czasie. Adres: Baran Marek Via San Cate Lozzaro 5, 81043 CAPUA (CF) ITALIA

E & M AUTOMOTIVE MACHINE SHOP

Quality Engine Rebuilding
763-4106

Edward Kanas Marek Sitarz
3581 DUNDAS ST WEST TORONTO

- kapitalne remonty silnikow wszystkich typow (import oraz krajowe)
- podwyzszamy moc silnika
- borowanie blokow
- szlifowanie koł zamachowych, głowic i wałow
- sprzedaz części zamiennych 10% zniżki

CHCĘ I MOGĘ

POMÓC TOBIE W WYBORZE, ZAKUPIE I EKSPLOATACJI NOWEGO LUB UŻYWANEGO SAMOCHODU

MAGIC WAGON! • SHADOW! • EXPO! LE BARON! • LANCER! • ARIES! DAYTONA! • DAKOTA! VANS and TRUCKS!

7 LAT GWARANCJI!

Załatwiam pożyczki na najbardziej dogodnych warunkach zwroty do \$3000 na wybrane modele

MAM SAMOCHÓD DLA KAŻDEGO
MACIEJ KARŁOWSKI

POLSKI PRZEDSTAWICIEL

ACTIVE CHRYSLER DODGE

3400 LAKESHORE BLVD WEST
(przy 29 ulicy niedaleko Kosciola sw. Teresy)

tel. 259-4605

tel domowy 239-5691

POLSKIE CENTRUM SAMOCHODOWE "TEN AUTO CENTRE"

Wykonuje usługi w zakresie blacharstwa, lakiernictwa i inne naprawy różnych samochodów na rynku kanadyjskim

Specjalnością zakładu jest załatwianie wszelkich spraw związanych z wypadkiem samochodu. Chowanie samochodu po wypadku - BEZPŁATNIE

- Zabezpieczanie antykorozyjne z gwarancją
- Przedłużanie żywotności silnika
- Kupno i sprzedaż samochodów używanych

Tel (416) 259 - 2391

144 16th Street, Toronto, Ont M8V 3K1

RENOVATION HOUSE

TEL 438 3943

Wykanczanie basmentow, renowacja kuchni iazienek, instalacji elektrycznych, malowanie kafelki, scianki, dzialowe renovation

CARCARE Co Gasoline Service Station

Fachowa pomoc we wszelkich sprawach związanych z problemami samochodowymi. 560 Evans Ave. TEL 255 3245

SAFETY

AUTO REPAIRS

WILF JAWORSKI
3005 Bloor St W. Etobicoke
TEL 231 6996

SAFETY...
SZYBKIE SOLIDNIE

VAC MECHANICAL CONTRACTING

SPECIALIZING IN INSTALLATIONS
• AIR CONDITIONING
• HEATING
• VENTILATIONS
• HUMIDIFIERS

TEL. 493-5786

TEUMACZENIA

Umow hipotecznych, Aktow notarialnych, Zaproster i innych dokumentow na polski i angielski. Listy urzedowe i prywatne po polsku i angielsku. Zyciorys (resume). Formularze o pracoch (applications). Tlumaczenia z polskiego francuskiego, niemieckiego, hiszpańskiego, rosyjskiego i szwedzkiego.

Hubank Communications

tel (416) 588 3007

Century 21

**ALICJA (Alice)
CZEREPOK**

Biurowy Dom
745 - 3360 743 - 7722

ALPACA REALTY LTD
2649 Islington Ave., Rexdale, Ont

udzieli fachowej i zyczliwej pomocy przy sprzedazy - kupnie domu w dzielnicy Rexdale, Weston, Malton, Woodbridge, Brampton

EURO-AMERICAN ELECTRICIAN Inc

Instalacje elektryczne Residential, Commercial Industrial
TEL (514) 334 - 2966

POLSKI ZŁOINIK
zwiadamy o otwarciu nowego sklepu zolniczego przy 87 Roncesvalles Ave. Toronto Ont M6R 2K6
TEL (416) 532 6439
WYKONUJEMY USLUGI ZŁOINICZE JAK

• instalacje elektryczne i renowacja
• naprawa biżuterii i zniszczonych rebrus
• składowanie i robota z powiazanymi z nimi czynnościami
• naprawa zegarkow i innych przyrzadkow

SZUKASZ TANIEGO, ELEGANCKIEGO SAMOCHODU?
WSTAP DO

OLD MILL PONTIAC • BUICK LTD.

2500 Bloor St W - Bloor / Jane

DAREK ZIELINSKI - nasz polski przedstawiciel pomoze Wam kupic nowy lub uzywany samochod

DOSKONALY PROCENT BANKOWY
3,9% - 2 lata 7,9% - 4 lata

WYPRZEDAZ SAMOCHODOW • Pontiac Firebird - \$ 1400 taniej • Pontiac 6000 - klimatyzacja za darmo • Pontiac Firefly - 5 l benzyny na 100 km

DZWON

766 - 2443

Pomogę załatwić tanie ubezpieczenie

240-251

AUTO DRIVING SCHOOL "THE HELPFUL PROFESSIONALS" WOJTEK ANT CZAK

Licencjonowany instruktor jazdy udziela lekcji oraz przygotowuje do egzaminow panstwowych (Kat "G")

TEL (416) 259 - 9965 res, 536 - 5454 bus
1651 Bloor Str W., Toronto, Ont M6P 1A6

DOUBLE R TRUCK DRIVER TRAINING

NAUKA JAZDY NA SAMOCHODACH CIĄŻAROWYCH
KALIFORNIA LTD

• Opcyjnie z egzaminem na licencję kierowcy
• Nauka jazdy z towarami i z przyczepami
• Własny plac szkoleniowy
• Licencja na prowadzenie pojazdów
• 7095 WESTON RD. (S of 401)

244-2725

FUREKA

Szafka kuchenne importowane z Polski, drzwi i szuflady z litego drewna sosnowego. 11 różnych szafek ok 30 stop. cena \$ 1147
Toronto 5178 Dundas W
711 233 9211

ŁKS na fali

Drużyna ŁKS Łódź pod nowym kierownictwem L Jezierskiego jest obecnie największą niespodzianką w lidze. Piłkarze ŁKS wygrali swój drugi mecz i są na czeluści tabeli mimo że grają bez swojego najlepszego piłkarza Barana, który przeszedł (ponoc za około 50 mln zł) do szwedzkiego Gornika. Oto wyniki drugiej kolejki:

Legia Warszawa	Stril St Wola	3 1
Gornik Wałb	Bałtyk Gdynia	1 1
Lechia Gdansk	Szombierki Byt	0 0
Widzew Łódź	Śląsk Wrocław	0 0
Zagłębie Lubin	ŁKS Łódź	0 1
GKS Katowice	Jagiellonia Białystok	1 0
Pogon Szczecin	Gornik Zabrze	3 1
Olimpia Poznan	Lech Poznan	1 3

TABELA

	pkt	bramki
1 ŁKS	5	5 1
2 Lech	4	5 2
3 Śląsk	3	2 0
4 Szombierki	3	2 0
5 Bałtyk	3	2 1
6 Gornik	2	4 4
7 Legia	2	3 3
8 Widzew	2	1 1
9 Zagłębie L	2	1 1
10 Katowice	2	1 2
11 Pogon	1	4 5
12 Jagiellonia	1	1 2
13 Lechia	1	1 2
14 Gornik W	1	2 4
15 Olimpia	0	1 4
16 Stril St W	0	1 4

MARADONA W CIENIU PLATINIEGO

Mecz Juventus Turyn - Brescia (3:2) był ostatnim meczem Michela Platiniego w barwach turynskiej drużyny z którą święcił tyle sukcesów. 32 letni Francuz - jeden z najwybitniejszych piłkarzy w historii piłki - mimo wielu interesujących ofert postanowił zakończyć swoją przebiegłą karierę w wyprawie telewizyjnym Platini powiedział: Kupiłem dwa duże gwoździe i wbiłem je w buty, żeby mnie nie pocił powrot na boisko. Mogę pokopać piłkę i być zupełnie towarzysko w gronie 3-4 przyjaciół. Odchodzę, gdyż moje nogi, serce, głowa są coraz starsze. Rozpocznę inne życie i wcale się nie boję tego nowego etapu. Mam wiele do zrobienia. Będę więcej czasu mógł poświęcić rodzinie i także założonej przeze mnie fundacji do walki z narkomanią. Szkoła sportowa w St. Cyprien - siećmi telewizyjnym z ktorymi jestem związany.

Jednak po dwóch miesiącach przyszło mu wciągnąć przysłowiowe gwoździe z butów, jako że dostał zaproszenie do wzięcia udziału w meczu Anglia - Reszta Świata, który rozegrano z okazji 100 rocznicy powstania ligi angielskiej.

Na stadionie Wembley obok Platiniego wystąpił także Diego Maradona.

Francuz i publiczność londyńska przyjęli owacyjnie Maradone natomiast powitany gwizdami i wrócić okrzyki. Angliści nie mogli mu zapomnieć drugiej bramki z mistrzostw świata w Meksyku, która Maradona strzelił ręką i co zdecydowało o zwycięstwie Argentyny nad Anglią 2:1. W meczu na Wembley, będąc dyskusyjnym bohaterem, był jednak Platini, który zachwycał wszystkich znakomitą przegładem sytuacji oraz doskonałymi długimi przerzutami i swoją grą usunął w cieniu Diego Maradone. Tak więc był to ostatni mecz Michela i zapewne będzie nam brakowało tego piłkarza w piłkarskim światku.

Sami mecz na Wembley przebiegał w świetnej atmosferze i dużo lepiej rozumiejąca się drużyna Anglii nie dała szans Reszcie Świata, wygrywając 3:0.

CSL

Niedzielne wyniki

Ottawa Toronto	2 2
North York Vancouver	0 0
Hamilton Calgary	0 0
Edmonton Winnipeg	2 2

Grupa East

	mecz	pkt	bramki
1 Hamilton	15	21	25 12
2 Ottawa	19	20	18 14
3 Toronto	15	14	15 21
4 North York	15	7	11 20

Grupa West

1 Vancouver	14	17	23 14
2 Calgary	14	17	19 18
3 Edmonton	16	15	21 21
4 Winnipeg	15	12	20 24

U. WOJDA-BOCHENSKA mistrzynią Europy

Dawno już polski sport szybowcowy nie odniósł tak dużego sukcesu jak podczas zakończonych w Szumen (Bułgaria) V Szybowcowych Mistrzostwach Europy kobiet. W klasie Standard na najwyższym podium stanęła reprezentantka Polski Urszula Wojda-Bochenska, która uzyskała najwięcej punktów w rozegranych osmiu konkurencjach. W tej klasie startowały 22 zawodniczki reprezentujące 12 państw.

WYNIKI

1 U. Wojda-Bochenska	5754 pkt
2 M. Kizivatowa (CSRR)	5672
3 E. Taroczy (Węgry)	5556

R JANKOWSKI w finale światowym

CZTERECH polskich zuzłowców startowało we włoskiej miejscowości Lonigo w finale kontynentalnym indywidualnych mistrzostw świata. Tylko cztery pierwsze miejsca były premiowane awansem do finału światowego, który odbędzie się na początku września w Amsterdamie. Powiodło się tylko Romanowi Jankowskiemu, który zajął drugie miejsce za Gerdem Risseem z RFN (obydwaj po 13 pkt).

Uwaga!

Piotr Kraszewski, zapasnik z Białego Stoku, poszukuje swojego byłego trenera Czesława PIESZKORA, który najprawdopodobniej trenuje zapasników w Toronto. Ci którzy mogą pomóc Piotrowi proszeni są o wiadomość pod nr 763 7414.

Michel Platini (na zdjęciu) swoje najpiękniejsze piłkarskie lata spędził w Juventusie Turyn

"Canadian Open"

Tegoroczny męski turniej tenisowy Canadian Open, który był rozgrywany w Montrealu zgromadził na starcie całą czołową światową. Wiele spotkań stało na bardzo wysokim poziomie, jak np. ćwierćfinałowy pojedynek Connors - McEnroe, w którym 35 letni Connors jeszcze raz pokazał swoje serce do walki i po wspaniałej grze pokonał McEnroe 6:3, 3:6, 6:3. Niestety fatalna pogoda (padający deszcz) uniemożliwiła rozegranie półfinałów w sobotę i organizatorzy byli zmuszeni do przelożenia ich na niedzielę o 10-tej rano.

Wielu tenisistów, jak np. Becker, złożyło protest, jako że w sobotę wieczorem w hali toczyli zaległe gry, deblo, we i tenisisci mieli zbyt mało czasu na sen. Dlatego m. innymi Becker, po przegranym pojedynku półfinałowym z Edbergiem powiedział: Należę do typu zawodników, którzy potrzebują dużo snu. Poszedłem spać o pierwszej w nocy z soboty na niedzielę, by już wstać o 7-mej rano, jako że o 10-tej grałem półfinał z Edbergiem. Przegrałem, bo byłem nieprzytomny i spałem jeszcze na korcie. Tak więc po rannych półfinałach, już o 14-tej rozegrano finał. Mimo protestu finalistów, godziny meczu nie przesunęto.

nięto ze względu na zapowiedzianą transmisję TV. Był to prawdziwy maraton dla tenisistów i należy ich naprawdę podziwiać za nieudzielną wytrzymałość. Tegoroczny turniej wygrał Iwan Lendl, pokonując w finale S. Edberga 6:4, 7:6 (7/2). Lendl, który cierpiał na dolegliwości żołądkowe, pokazał raz jeszcze niesamowitą hart ducha i wolę zwycięstwa, przelamując swoją słabość i dobrze grając Edberga. Wielkie słowa uznania dla tego zawodnika, który w drugim secie przegrywał już 1:4, ale potrafił wyciągnąć na 6:6, doprowadzając do tie-break, który zdecydowanie wygrał. Po meczu wycieniony Lendl powiedział: Gdyby doszło do trzeciego seta, to bym musiał zrezygnować. Bardzo doczułem mi żołądek i w trakcie meczu kilkakrotnie myślałem o przerwaniu. Czuję się na prawdę bardzo źle.

Wyniki półfinałów

1 Lendl - J. Connors	7 5 6 4
S. Edberg - B. Becker	6 2 6 4

Kolejny sukces S. GRAF

Martina Nawratilowa przez pięć lat była z małymi przerwami na pierwszym miejscu listy komputerowej najlepszych tenisistek świata. Turniej Virginia Slims w Los Angeles rozgrywany w ubiegłym tygodniu przyniósł zmianę w tej klasyfikacji. Nowym nr 1 w tenisie damskim jest 17 letnia Steffi Graf, która finałowym zwycięstwem 6:3, 6:4 nad Ch. Evert zdobyła tytuł zwyciężczyni. Wdaje się, że Graf na długo pozostanie liderem tej klasyfikacji i obejmie tenisową koronę od M. Nawratilowej, która w półfinale S. Graf pokonała G. Sabatini 7:5, 7:5, a Ch. Evert zwyciężyła M. Nawratilową 6:2, 6:1.

"WOJTEK FIBAK CUP"

Na kortach Eglinton Flats Sport Centre rozgrywany jest II tenisowy turniej Wojtek Fibak Cup. Organizatorem tego polonijnego turnieju, podobnie jak przed rokiem, jest Janusz Dorosiewicz, postać bardzo znana w świecie tenisowym. Główną nagrodę dla zwycięzcy ufundował Wojtek Fibak. W przyszłą sobotę rozegrane zostaną półfinały i finały. Wszystkich chętnych zobaczenia tenisa na dobrym poziomie serdecznie zapraszamy. Oto wyniki 1/16:

S. Lubowski - R. Rusin	6-3 6-2
P. Kowalewski - T. Domanski	6-0 6-1
W. Tyszkiewicz - E. Twardus	6-4 6-2
P. Lewandowski - P. Klim	6-1 3-6 6-0
Z. Garnarcz - K. Polak	6-0 6-1
A. Arent - J. Szozda	6-2 3-0 (kont.)

"WIELKA PIĄTKA" w Toronto?!

Mimo że lato w pełni w Kanadzie coraz więcej mówi się o hokeju. Już tylko dni dzielą nas od rozpoczęcia (29-08) hokejowego turnieju "Canada Cup". Ta wspaniała impreza o wielkim prestiżu, aniżeli mistrzostwa świata, zgromadzi na starcie najsilniejsze reprezentacje, takie jak Finlandia, Kanada, CSRR, Szwecja, USA i ZSRR. W drużynach zachodnich, w odróżnieniu do mistrzostw świata, wystąpią wszyscy najlepsi zawodowcy. Reprezentacja Kanady ostro trenuje w Montrealu i wszyscy liczą na udany występ drużyny z klonowym lisciem. Ostatnio dużo szumu w świecie hokejowym w Kanadzie wywołała wiadomość o możliwości przejścia do NHL pięciu najlepszych hokeistów ZSRR. Trener reprezentacji tego kraju, Wiktor Tichonow, potwierdził, że widać bardzo dużą szansę, aby dwóch obrońców i cała przednia linia dostała oficjalne pozwolenie na wyjazd do Ameryki Północnej, po wzięciu udziału w olimpiadzie w Calgary. Nie podano wprawdzie oficjalnie nazwisk, ale wszystkim wiadomo, że chodzi tutaj o znakomitą piątkę CSKA Moskwa: V. Fetisow, A. Kosatow, I. Larionow, S. Makarow i V. Krutow. Zawodnicy ci w olbrzymim stopniu przyczynili się do jedynego sukcesu ZSRR w historii CSKA w lidze, a także przez długi okres byli podporą reprezentacji ZSRR. Wiadomo, że to jest dowodem zmian myślowych w ZSRR. Kiedyś ktoś taki jak Tichonow byłby przeciwny temu, żeby któryś z jego zawodników chciał zostać zawodowcem na Zachodzie, a teraz uważa, że jest to bardzo mądre posunięcie.

V. Fetisow, którego uważa się za najlepszego obrońcę świata, od dawna miał już kuszące oferty z NHL. Mając 29 lat, chciałby ostatnie lata swojej bogatej kariery hokejowej zakończyć w NHL. Dlaczego nie poszedł w ślady mistrzów baletu, jak R. Nurejew czy M. Barwnikow i nie pozostał w Ameryce Północnej? Zapisał go ostatnio jeden z dziennikarzy, Fetisow stwierdził, że zdaje sobie sprawę, że mogłoby zarobić dużo pieniędzy w NHL, ale nigdy nie zdobyłby się na to, by uciec bez szans powrotu. Widzi on jednak obecnie dużą szansę legalnego załatwienia transferu i będzie chciał z tego skorzystać, będąc pierwszym w historii radzieckim hokeistą sprzedanym do NHL.

Czyżby więc Rosjanie chcieli pojsć w ślady CSRR, która kilka lat temu sprzedała Dworzaki na okres 3 lat do Philadelphii Flyers i Buble, który przez pięć sezonów grał w Vancouver. Hokej radziecki ma w Kanadzie dużą markę i dlatego wszyscy zacierają zęby, dowoleni, że bo ten hokeista, jak Fetisow, czy Makarow, będą olbrzymią atrakcją dla publiczności. Zresztą każdy z zawodników wielkiej piątki (jak o nich się mówi) ma przebiegłą karierę i wiele krajowych i międzynarodowych sukcesów. Tylko jest jeden problem. Działacze i dziennikarze hokejowi zastanawiają się, czy rozkupienie, a przez co rozpadnięcie się tej piątki, nie obniży wartości tych znakomych zawodników? Na to najlepszą odpowiedź dał działaczom hokejowym z Toronto I. Dmitriew, który ma objąć pierwszą reprezentację ZSRR po olimpiadzie w Calgary. Rozkupienie 'wielkiej piątki'? Mam dla was lepszą propozycję. Weźcie całą piątkę do Toronto. Wtedy Maple Leaf nigdy więcej nie przegra już meczu. Oby tak się stało, marzą kibice drużyny z Toronto.

Rubrykę sportową zredagował
Adam POLANSKI

Iwan Lendl zwycięzca Canadian Open